M.ark Twain

M.ark Twain

Aventurile Lui Tom Sawyer

Prefaţă.

Mai toate aventurile descrise în cartea aceasta sunt întâmplări adevărate; una sau două din ele sunt ale mele proprii, celelalte, sunt ale foştilor mei colegi de şcoală.

Huck Finn este un personaj real; Tom Sawyer de asemeni, dar nu de sine stătător, căci figura lui e o îmbinare de caractere.

Superstiţiile ciudate de care amintesc aici erau foarte răspândite printre copiii şi sclavii din Vestul Americii, acum treizeci – patruzeci de ani.

Deşi am scris povestirea de faţă mai mult pentru a dărui câteva clipe de desfătare tineretului, nădăjduim că ea va fi luată în seamă şi de oamenii mari, căci gândul meu este să le reamintesc şi lor în chip plăcut, cum erau şi ei odinioară, cum simţeau, cum gândeau, ce vorbeau şi ce năzbâtii ciudate puneau uneori la cale.

Mark Twain

Capitolul I

— Tom!

Nici un răspuns.

— Tom! Linişte.

— Unde o fi dispărut, Doamne, că doar acu îl văzui? Tom, n-auzi?

Bătrâna femeie îşi potrivi ochelarii şi privi deasupra lor în cuprinsul odăii; îi împinse apoi pe frunte şi se uită dedesubtul lor. Rar de tot, sau aproape niciodată, nu privea prin ei la un lucru atât de neînsemnat ca un băieţel, ca Tom. Ea îşi socotea ochelarii drept o podoabă şi nu se îndura să-i

uzeze. Avea ochi buni şi putea vedea tot atât de bine şi prin roţile maşinii de bucătărie. Se uită în jurul ei, apoi se potoli puţin, dar, parcă dorind să fie auzită de mobilele din casă, strigă:

— Să ştii, că dac-oi pune mâna pe tine…! Dar nici nu-şi isprăvi vorba şi începu să scormonească pe sub pat cu coada măturii. Dar zadarnic! Stârni doar pe motanul ei favorit din culcuş, care, de frică, fugi afară, miorlăind.

Bătrâna se ridică şi gâfâind de oboseală, zise:

— Ah! Ce bătaie am să-i trag…

Se duse la uşă şi aruncă o privire de-a lungul tufelor de pătlăgele roşii de lângă gard. Dar Tom, nicăieri. Scoasă din răbdare, ea strigă cât putu:

— To-om!

O fâşâială uşoară şi când îşi întoarse capul, ce-i văzură ochii? Tom!

Un băietan voinic, care căuta să se strecoare pe lângă ea.

— Aşa! Va să zică, aici mi-ai fost. Ce făceai?

— Nimic!

— Cum, nimic? Ia te uită la mâinile şi la gura ta. Ce-s petele astea pe tine?

— Nu ştiu, mătuşico.

— Ba eu ştiu. Sunt de marmeladă. Ţi-a spus de o mie de ori, că dacă te mai prind la marmeladă e vai de pielea ta! Dă nuiaua încoace! Nuiaua începu să tremure ameninţătoare.

— Vai, mătuşico, ia vezi ce-i la spatele matale?

Bătrâna se întoarse iute, dând drumul băiatului, care într-o clipă se repezi la gard, şi-l sări dintr-un salt. Mătuşa Polly rămase mută de uimire, apoi începu să râdă cu blândeţe:

— De câte ori m-a păcălit puştiul în felul acesta şi încă nu m-am învăţat minte, să nu-l slăbesc din ochi. Dar prostia bătrânească e cea mai mare dintre prostii. Şi apoi vorba aceea: calul bătrân nu se-nvaţă în buiestru. Dar puştiul meu vine întotdeauna cu un şiretlic nou, pe care niciodată nu-l pot ghici. De unde nici nu gândeşti, răsare şi când mă simte

că nu-s destul de supărată ca să-i ard o palmă, hop şi el, şi mă face să râd. Martor mi-e Dumnezeu, că nu-mi pot face datoria aşa cum trebuie faţă ele băiatul ăsta. Ştiu bine că păcătuiesc şi pentru el şi pentru mine şi gândul acesta mă face să sufăr. E băiatul răposatei mele surori şi oricum, nu-l pot lăsa de capul lui, cu toate că mă doare, când trebuie să-l pedepsesc. Acum are să se joace toată după-amiaza, iar mâine, drept pedeapsă, o să fiu nevoită să-l pun să muncească. E foarte greu să-l faci să lucreze sărbătoarea, când toţi băieţii se bucură de libertatea vacanţei. Fuge de lucru ca dracu de tămâie şi nu-şi dă seama că dacă-l las de capul lui, o să fie vai de el!

Tom avu o după-amiază plăcută. Sătul de joacă, se-ntoarse acasă tocmai la timp, ca să ajute micului Jim – un băieţel negru ca smoala – să spargă lemne pentru a doua zi şi să facă surcele pentru masa de seară. Până să isprăvească Jim, Tom îi povesti aventurile lui din după-amiaza aceea.

Sid, fratele mai mic al lui Tom, îşi vedea de treabă, adunând aşchiile, deoarece el era un băiat cuminte şi nu-i plăceau nebuniile. Tom şterpelise zahăr şi tocmai când ronţăia mai cu poftă, iată şi mătuşa Polly. Ea începu să-i pună fel de fel de întrebări cu tâlc ascuns, spre a-l atrage pe Tom pe panta destăinuirilor. Ca orice femeie simplă, ea îşi închipuia că are talentul de a pătunde în taina lucrurilor ascunse şi îi plăcea să privească efectul uneltirilor ei şirete, dar destul de lămurite. Astfel, grăi:

— Era foarte cald la şcoală astăzi, nu-i aşa, Tom?

— M-da!

— Mare căldură, nu-i aşa?

— M-da!

— Şi n-aveai chef deloc să te duci la gârlă, Tom? O bănuială nelămurită îi încolţi în suflet.

— Nu, nu! Nu prea! Răspunse Tom.

Bătrâna întinse mâna şi pipăind cămaşa lui Tom, zise:

— Cu toate astea, nu prea ţi-e cald acuma.

În sinea ei se bucura. Cercetând cămaşa, ea urmărea un scop la care nimeni nu s-ar fi gândit. Tom însă o cunoştea bine, şi ghicindu-i gândul, răspunse ca pentru a se apăra:

— Cineva m-a stropit cu apă şi nici până acum nu mi sa uscat părul. Vezi?

Ideea că un amănunt atât de însemnat îi putea scăpa din vedere, o tulbură pe mătuşa Polly. Dar îi veni o altă idee mai năstruşnică:

— Pentru că te-a stropit cineva cu apă nu trebuia să-ţi descoşi gulerul, nu-i aşa, Tom? Descheie-te la haină!

Îngrijorarea lui Tom se risipi. Îşi descheie haina. Gulerul era bine prins la locul lui.

— În sfârşit, să lăsăm asta. Dar vezi Tom, ştiu bine că ai sărit capra toată după-amiaza şi că ai fost la gârlă. Dar te iert. Hai, nu-mi mai fă mutra asta de curcă plouată, Tom!

Era pe de o parte mâhnită, că toată iscusinţa ei dăduse greş; pe de altă parte, era bucuroasă, că de astă dată băiatul se purtase cumsecade.

Dar Sidney zise:

— Dacă nu mă-nşel, i-ai prins cu aţă albă gulerul şi acuma e neagră.

— Aşa-i! Cu aţă albă! Tom!

Dar Tom nu mai aşteptă cele ce aveau să urmeze şi zbughind-o pe uşă, strigă:

— Las'mă Siddy, că-ţi trag eu un toc de bătaie, de ai să mă ţii minte!

Când se simţi în siguranţă, ridică reverul hainei. Două ace, unul cu aţă albă, celălalt cu aţă neagră, erau înfipte în rever. Tom le privea şi bombănea:

— Nu băga de seamă, de nu-i spunea Sid. Mătuşica mi-l coase când cu aţă albă, când cu aţă neagră, cum se nimereşte. Dar las'mă Siddy, mă. Să nu-mi zici pe nume de nu te-oi cotonogi, de o să mă ţii minte!

Tom nu era un băiat model, iar pe cel care-l cunoştea ca model al oraşului, nu-l putea suferi şi-i era silă de el.

În mai puţin de două minute îşi uită cu totul de necazuri, nu fiindcă erau mai puţin amare decât ale unui om matur, ci fiindcă, în mintea-i îşi făcuse loc un nou şi puternic interes, ca şi un om în toată firea, care în goana după o nouă încercare a norocului, îşi uită de toate necazurile. Noul interes se datora unui obiect foarte frumos: Un fluier preţios, pe care-l căpătase tocmai de la un negru şi din care voia să fluiere acum nestingherit. Desigur că cititorii, ştiu din ce constă un astfel de fluier, cu care poţi imita cântecul pitulicii.

Tom porni fluierând de-a lungul străzii, vesel şi cu inima plină de mulţumire. Se simţea ca un astronom, care descoperise o planetă nouă.

Amurgul verii se prelungea. Nu se întunecase încă. Înaintea lui se ivi un străin: un băiat ceva mai răsărit decât el. Un nou venit de orice sex sau de orice vârstă, stârnea curiozitatea în micul şi sărăcăciosul orăşel St. Petersburg. Băiatul acesta era i-iine îmbrăcat, prea bine chiar, pentru o zi de lucru, haina lui, încheiată până la gât şi cu centură, era nouă-nouţă, ca şi pantalonii, şi-n afară de asta, mai avea şi ghete în picioare. Ba, purta şi o cravată frumoasă de mătase. Mutra lui de orăşean îl râcâia pe Tom. Cu cât se uita Tom mai mult la această arătare minunată, cu atât mai mult acesta strâmba din nas la îmbrăcămintea lui jerpelită. Tăceau amândoi. Dacă unul se mişca, se mişca şi celălalt, dar numai în lături, în cerc. În tot timpul acesta se uitau ţintă unul în ochii celuilalt. În cele din urmă, Tom spuse:

— Eu, te pot trânti la pământ!

— Ia, vezi de încearcă!

— Ai să vezi că pot!

— Nu cred!

— Ba, pot.

— Nu poţi!

— Ba pot!

— Nu poţi!

O pauză de încordare. Apoi Tom:

— Cum te cheamă?
— Nu te priveşte.
— Ba, dacă vreau o să mă privească!
— Şi de ce nu vrei, chiar acum?
— N-avea grijă, o să vreau. Faci pe grozavul, hai?
— Ei, ce mai aştepţi?
— Crezi că eşti mai tare ca mine? Păi, dacă vreau te trântesc cu o singură mână.
— Bine, bre! Dar de ce nu faci, ce spui?!
— Îţi arăt eu acuşi dacă faci pe prostul cu mine.
— Zău! Nu mai spune… am mai văzut eu mulţi ca tine.
— Mă frumosule, te crezi mare şi tare, hai, mă?
— Ce mai pălărie ai în cap! Ha, ha, ha!
— Dacă nu-ţi place, fă-mi-o mototol! Dar când oi pune mâna pe tine, ce te-oi mai cotonogi!
— Mă, mincinosule, mă!
— Mai mincinos ca tine, bre?
— Mincinosule, fricosule, tâmpitule!
— Hai, cară-te de aici!
— Mă, dacă mai scoţi o vorbă, praf te fac!
— Aşa crezi tu!
— Ai să vezi!
— Ce mai aştepţi? Nu ştii decât să trăncăneşti.
— Fricosule! Eşti un fricos, de n-ai pereche!
— Eu fricos?
— Tu.
— Eu?
— Da, tu.

Altă pauză şi alte învârtituri în cerc. Acum se apropiaseră, umăr la umăr. Tom reîncepu:

— Pleacă de aici!
— Pleacă tu!
— Nu vreau!
— Nici eu!

Stăteau înfipţi unul lângă altul, gata să se încaiere, dar niciunul nu îndrăznea să facă vreo mişcare. După o

aşteptare plină de înfrigurare, Tom spuse:
— Eşti un fricos şi un nătărău. Am să te spun fratelui meu mai mare şi are să te snopească în bătaie.
— Ce-mi pasă mie de fratele tău mai mare?
Eu am un frate mai mare decât al tău şi fratele meu e în stare să-l arunce pe fratele-tău peste gard, ca pe o minge. (Fraţii aceştia trăiau doar în închipuirea lor).
— Minţi, mă!
— Ba, tu minţi!
Cu degetul mare al piciorului, Tom trase o linie în praful străzii, zicând:
— Cine îndrăzneşte să treacă peste asta, mănâncă bătaie.
Celălalt o trecu îndată şi zise:
— Să văd, cine-i în stare să mă bată?
— Mă, nu te juca tu cu dracu. Cată-ţi mai bine de drum.
— Păi, n-ai spus tu că mă baţi, dacă trec peste linie?
— Te bat dacă nu-mi dai doi gologani.
Noul venit scoase din buzunar două monede de aramă şi i le întinse în bătaie de joc.
Tom le azvârli la pământ.
În clipa următoare, se aruncară amândoi în praful uliţei; încârligaţi ca doi cotoi, se tăvăleau, sfâşiindu-şi hainele, smulgându-şi părul şi strivindu-şi nasurile. În învălmăşală, printre bătăi şi ghionturi, Tom se trezi deodată călare pe adversarul său, pe care-l ţinea strâns cu picioarele şi-l lovea sălbatic cu pumnii.
— Na, bre! Să nu zici că n-ai de-ajuns!
Băiatul se lupta să scape din strânsoare şi ţipa cât îl ţinea gura.
— Na, să te saturi! Şi loviturile cădeau cu nemiluita.
— Să te înveţi minte altă dată, să bagi de seamă cu cine vorbeşti, să nu fii mojic, mă!
Băiatul se desfăcu de sub apăsarea lui Tom şi plecă scuturându-şi hainele, sughiţând şi uitându-se îndărăt îi arăta prin gesturi ce o să păţească Tom data viitoare când o pune mâna pe el. Tom îi răspundea prin strâmbături şi

porni la drum foarte mulţumit de sine. Însă, de îndată ce-i întoarse spatele, celălalt înşfacă o piatră, o azvârli şi-l nimeri drept în spate între umeri, după care o luă la fugă.

Tom se luă după el până acasă şi astfel află unde locuia. Se postă la poartă şi îşi pândi un timp adversarul, doar de o ieşi. Dar acesta se ascunsese în casă, în dosul perdelei şi când îl zări, dădu cu tifla.

Într-un târziu, se ivi la uşă mama duşmanului şi-l înjură:

— Eşti un stricat şi un descreierat! Derbedeule! Ia-ţi catrafusele şi cară-te. Să nu te văd în ochii mei!

Tom plecă satisfăcut, că a arătat el neobrăzatului, cu cine are de a face.

Târziu, pe înserate, când Tom se furişă cu mare băgare de seamă pe fereastră, nimeri drept în braţele mătuşii Polly care, văzând în ce hal sunt hainele lui, hotărî ca a doua zi să-l ţină acasă şi să-l pună la o treabă folositoare.

Capitolul II.

În dimineaţa aceea de sâmbătă, soarele strălucea surâzător, iar lumea se redeştepta proaspătă, fremătând de bucuria vieţii. Inimile tresăltau de cântece. Feţele oamenilor erau luminate de fericire. Pomii îşi desfăceau mugurii şi aerul era înmiresmat de mlădiţele tinere. Dincolo de orăşelul pe care-l domina, Cardiff Hill era îmbrăcat în verdeaţă şi din depărtare părea ca un pământ al făgăduinţei.

Tom se ivi pe trotuar, într-o mână cu o găleată plină cu var alb şi cu o bidinea în cealaltă. Măsură din ochi gardul şi bucuria vieţii i se prefăcu în jale, iar în inima lui se cuibări mâhnirea. Treizeci de metri avea în lungime gardul şi doi metri înălţime!

Se resemna cu gândul că viaţa e un adevărat iad: Tom înmuie bidineaua în var şi trase o dâră de-a lungul unei şipci: repetă această lucrare o dată şi încă o dată şi compară dâra atât de puţintică făcută de el cu întreaga lungime a gardului nevăruit şi îşi pierdu curajul. Deznădăjduit, se lăsă pe o ladă de lemn. În clipa aceea, din

poartă se ivi Jim cu o găleată de apă în mână, cântând: „Buffalo Gals!”

Până atunci, căratul apei cu găleata de la cişmeaua cu pompă nu era o îndeletnicire plăcută pentru Tom. Acum, însă, i se părea o adevărată izbăvire. Îşi aminti că în jurul cişmelei era întotdeauna adunată o ceată de copii albi, mulatri şi negri şi mai cu seamă fete, care, până să le vină rândul, făceau schimb de jucării, zburdând şi încăierându-se adesea.

Cu toate că cişmeaua se afla la o depărtare de numai o sută cincizeci de metri, Tom ţinea minte că Jim zăbovea întotdeauna cel puţin o oră la cişmea şi niciodată nu se înapoia dacă nu venea cineva să-l aducă acasă. Tom îi spuse:

— Ia ascultă Jim; aduc eu apă, vrei să spoieşti tu în locul meu?

Jim clătină din cap şi-i răspunse:

— Nu pot, dom'le Tom. Cucoana mi-a poruncit să mă duc după apă şi să nu m-apuc de prostii pe drum. Şi mi-a mai spus, că dacă m-ai ruga să spoiesc, să-mi văd de treabă, că nu pe mine m-a pus să spoiesc.

— Nu te uita la ce spune dânsa, Jim. Aşa-i ea totdeauna. Adă găleata încoace şi cât ai bate-n palme, mă şi întorc cu ea. De te-o afla cucoana, să nu-mi zici pe nume!

— Nu pot, zău, dom'le Tom. Află cucoana şi-mi rupe urechile. Aşa mi-a spus.

— Dânsa nu bate pe nimeni niciodată, cel mult îţi dă un bobârnac în scăfârlie. Ei şi, doar n-ai plânge pentru asta? Te sperie doar cu vorba. Jim, ştii una?

Iacă, îţi dau o bilă, o bilă cu dungi, mă! Jim începu să şovăie.

— Ascultă Jim, e cu dungi albe şi câştigă de te sperii.

— Te cred, dom'le Tom şi aş face bucuros târgul, dar mi-e grozav de frică de cucoana.

Jim era un biet copil şi prea era mare ispita ca să se poată împotrivi. Puse găleata jos şi luă în mână bila cu dungi albe.

Dar în clipa următoare o aruncă şi porni într-o fugă la cişmea, alergând cât îl ţineau picioarele. Neavând încotro, Tom se apucă să spoiască de zor.

Mătuşa Polly, care se întorcea de la câmp, văzându-l cum munceşte băiatul, plecă foarte mulţumită.

Puţin după aceea însă, zelul lui Tom scăzu. Începu să se gândească la jocurile plănuite pentru acea zi şi fu cuprins de jale. În curând, ceilalţi băieţi o să treacă pe acolo cu tot alaiul lor neastâmpărat şi o să facă haz de îndeletnicirea lui. Gândul acesta îl apăsa grozav. Scoase la iveală toată averea ce o adunase, zi cu zi, şi îşi cercetă această bogăţie: frânturi de jucării, bile şi alte fleacuri! Ce nu şi-ar putea cumpăra cu ele. Resemnat, vârî totul în buzunar.

— Aş da totul pentru o oră de libertate, îşi zise el.

În această clipă de neagra deznădejde, un gând năstruşnic îi străfulgera mintea. Puse mâna pe bidinea şi începu să spoiască pe-ndelete.

Tocmai atunci se ivi Ben Rogers, cel mai temut zeflemist dintre toţi băieţii. Ben ţopăia de colo până colo, ca un ied neastâmpărat. Morfolea dintr-un măr şi scotea câte un chiot subţire, ba şi un „dinga-danga” gros, ceea ce însemna că face ca vaporul. Când fu destul de aproape, Ben îşi micşoră viteza, viră spre mijlocul străzii, se plecă adânc peste bord, cercetând cu luare aminte ancorajul şi socoti adâncimea potrivită, pentru a putea ancora. Ben era în acelaşi timp: vapor, căpitan şi semnalizator, astfel că trebuia să se închipuie pe linia de comandă, de unde dădea ordine, pe care le executa tot el.

— Opreşte! Cline, cline, cline! Încetişor se întoarse spre trotuar. Ţine pupa! Cline, cline, cline! Întinse braţele înainte şi se dădu puţin îndărăt. Ţine prora! Cline, cline, cline! Ci-ci-ci-ci-ci-ci!

În acest timp, îşi învârtea braţul drept cu iuţeală, închipuind roata vaporului.

— Tribord! Strigă el şi învârti braţul stâng.

— Tribord! Opreşte! Cline, cline, cline! Acostează! Ş-ş-ş-ş-ş-şşşş! Gata căpitane!

Tom îşi vedea de treabă, prefăcându-se că nu bagă de seamă vaporul. O clipă şi Ben se zgâi urât la el, apoi zise cu compătimire:

— He, he. Eşti la strâmtoare, ai?

Nici un răspuns. Cu ochi de artist, Tom cercetă ultimele trăsături: înmuie bidineaua, trase de câteva ori şi cercetă din nou rezultatul. Ben îi dădea târcoale. Lui Tom îi lăsa gura apă după măr, dar nu-şi întrerupea lucrul. Ben începu:

— Ascultă, camarade, lucrezi de zor?

— Ia, te uită, tu eşti bre, Ben? Nici nu te-am băgat de seamă…

— Eu mă duc la gârlă să fac baie, nu vii şi tu? Dar, de ocupat ce eşti, nu cred că poţi veni. Munca nu-ţi îngăduie, nu-i aşa, Tom?

Tom îl privi cu coada ochiului, apoi îi zise:

— Care muncă, bre?

— Păi, deh! Asta nu-i muncă?

Tom rezumă în gând toată isprava lui, apoi, fără să clipească, zise cu uşurinţă:

— Poate să fie muncă şi poate să nu fie! Cum vrei s-o iei. Principalul e că se potriveşte de minune unui Tom Sawyer!

— Haida de! N-ai vrea să mă faci să cred, că-ţi face plăcere?

Bidineaua se mişca de zor.

— Dacă-mi place? De ce oare nu mi-ar plăcea? N-ai totdeauna norocul să Ţ-M spoi un gard! Aceasta schimba cu totul faţa lucrurilor. Ben uită să mai muşte din măr. Tom îşi plimba cu desfătare bidineaua în sus şi-n jos şi se da mereu câte un pas înapoi ca să cerceteze rezultatul; mai adăuga ici-colea câte o trăsătură, iar mai trăgea şi cu un interes din ce în ce mai aţâţător.

Apoi începu:

— Ia ascultă, măi Tom. Ştii una? Lasă-mă bre să dau şi eu puţin cu bidineaua.

Tom se gândi o clipă; fu pe cale să consimtă, dar se răzgândi numaidecât:

— Nu, nu se poate! Nu-i cine ştie ce lucru greu, dar vezi tu, Ben, mătuşa Polly ţine foarte mult ca gardul dinspre stradă să fie frumos. Dacă ar fi vorba de cel din dos, n-ar fi nimica. Dintre o mie sau două mii de băieţi nu ştiu dacă ar fi unul în stare să spoiască aşa cum trebuie.

— Ce spui? Ei, hai, lasă-mă numai să încerc. Eu în locul tău, te-aş lăsa, Tom!

— Ben, nu-mi cere ce nu se poate. Mătuşa Polly nu cunoaşte gluma. A vrut şi Jim şi Sid, dar dânsa nu i-a lăsat. Îţi dai tu seama, ce va să zică asta?

— Fleacuri, bre! Fleacuri! Ştiu eu mă, cum să dau cu bidineaua. Lasă-mă numai să încerc. Uite, îţi dau cotorul mărului.

— Bine! Fie! Dar mi-e frică. Nu, Ben, nu se poate.

— Uite, mă, îţi dăruiesc tot mărul, ce dracu?

Cu o mutră plictisită, dar cu bucurie în suflet, Tom îi cedă bidineaua. Şi pe când vaporul „Big Missuri” muncea şi asuda la soare, artistul în retragere, şedea la umbră în apropiere, cocoţat pe un butoi, îşi bălăngănea picioarele, muşca din măr şi plănuia, cum ar face oare să atragă în cursă cât mai mulţi prostovani. Dar iată că avu noroc: Băieţii treceau pe acolo şi veneau să-şi bată joc de el, dar rămâneau să spoiască. Îl dădură pe Ben la o parte, căci Tom făcu târg cu Billy Fisher să-l lase să spoiască în schimbul unui zmeu vechi. Veni apoi la rând Jonny Miller, care adusese un şobolan mort şi aşa se scurse, oră după oră. Şi aşa se întâmplă, că pe lângă lucrurile amintite mai sus, Tom se alesese, cu o duzină de bile, o clapă de pian, o bucată de sticlă albastră, un tun făcut dintr-un mosor de aţă, o cheie ce nu deschidea nici o încuietoare, o bucată de tibişir, un dop de cristal de la o carafă, un soldat de plumb, o pereche de melci adevăraţi, şase pocnitori, o pisicuţă de pluş cu un ochi lipsă, o clanţă de aramă, o zgardă, mânerul unui cuţit, patru bucăţi de coajă de portocală şi o balama. Tom

petrecuse de minune, lenevind tot timpul, dând ordine în dreapta şi în stânga. Dacă gardul ar fi avut mai multe laturi, desigur că ar fi adus la sapă de lemn pe toţi băieţii orăşelului.

Tom recunoştea că viaţa nu e chiar atât de lipsită de bucurii. Descoperise, fără voie, o lege a firilor omeneşti şi anume că: pentru a face pe cineva să dorească un lucru, nu trebuie decât să pui piedici în calea dobândirii lui.

Capitolul III.

Tom se înfăţişă în faţa mătuşii Polly, care şedea la fereastra singurei încăperi, ce servea în acelaşi timp de salon, de sufragerie şi de dormitor. Aerul îmbălsămat, tăcerea odihnitoare, zumzetul albinelor şi mireasma florilor, îşi făcuseră efectul, căci ea moţăia deasupra lucrului ei de mână, neavând altă tovărăşie decât pisica adormită în poala ei. Pentru mai multă siguranţă, mătuşa îşi urcase ochelarii pe frunte.

Încredinţată că Tom fugise de mult de la datorie, se miră foarte mult de curajul lui, când veni în faţa ei şi îi spuse:

— Mătuşico, pot pleca la joacă?

— Ce? Ai terminat? Cât ai făcut?

— Am făcut tot.

— De ce minţi? Tom! Ştii, că nu pot suferi minciuna.

— Nu mint, mătuşico, am terminat tot!

Mătuşi Polly nu-i venea să creadă. Se ridică şi porni afară, să se încredinţeze de adevăr. S-ar fi mulţumit numai cu douăzeci la sută, din ceea ce afirma Tom, dar când găsi gardul întreg, văruit artistic, cu un soc tras dedesupt, uimirea ei fu de nedescris. Plină de mirare spuse:

— Asta n-aş fi crezut niciodată! Vezi, Tom, că poţi să munceşti când vrei?

Dar pentru a micşora lauda, adăugă:

— Dar asta se întâmplă foarte, foarte rar. Ei bine, îţi dau voie să pleci la joacă, dar dacă vii târziu acasă, îţi rup oasele!

Era atât de mulţumită, încât îl luă în cămară şi-i alese un măr frumos, pe care i-l dărui, povăţuindu-l să fie cuminte, că numai aşa o să ajungă să fie preţuit de oameni. Şi pe când încheia cu o pildă din Sfânta Scriptură, Tom o zbughi afară.

În curte, îl zări pe Sid, care urca tocmai scara exterioară, ce ducea la odaia din mansardă. O ploaie de bulgări de pământ tncepU să cadă asupra lui Sid şi înainte ca mătuşa Polly să poată interveni, cinci sau şase bulgări nimeriră în plin. Tom avu grijă să se facă nevăzut, la timp. Sări gardul. Putea să iasă şi pe poartă, dar ca de obicei, îi venea mai uşor s-o ocolească.

Tom era acum cu sufletul împăcat, căci răzbunase trădarea lui Sid, în privinţa gulerului cusut cu aţă neagră.

Ocolind casa, Tom intră în uliţa de din dos şi părăsind zona periculoasă, ieşi în strada principală a orăşelului, unde-l aşteptau două tabere adverse: două tabere de războinici formate din băieţi, care la rândul lor aşteptau semnalul de atac. În fruntea uneia din cete se înfipse Tom. Cealaltă era condusă de Joe Harper, un prieten bun al lui Tom. Comandanţii nu se băteau între ei. Îşi fixau doar cartierul general în vecinătatea câmpului de bătaie, de unde îndrumau operaţiunile părţilor beligerante.

După o luptă crâncenă, trupa lui Tom ieşi biruitoare. Pe câmpul de bătaie rămaseră mulţi morţi. Se făcu schimb de prizonieri, se stabiliră condiţiiunile armistiţiului şi se fixă ziua bătăliei viitoare. Se dădu semnalul de retragere şi armatele se risipiră. Tom se întoarse singur acasă.

Pe când trecea în faţa casei, unde locuia Jeff Tratcher, zări în grădină o fetiţă, pe care n-o cunoştea. Era o făptură gingaşă, cu ochi albaştri şi cu părul bălai, împletit în două codiţe lungi. Purta o rochiţă albă de vară, de sub care se vedeau pantalonaşii frumos brodaţi. Eroul proaspăt încoronat simţi fiorul unei iubiri noi. Nu trecuse nici o săptămână, de când putuse în sfârşit să-şi destăinuiască dragostea către Amy Lawrence şi iată că, acum cavalerul

nestatornic o alunga din inima-i uşuratică, ca pe un musafir nepoftit.

Se opri locului şi începu s-o soarbă din ochi pe noua lui zeiţă. Când văzu că dânsa îl zărise, se prefăcu brusc că habar nu are de ea şi începu să facă fel de fel de giumbuşlucuri de copil, unele mai absurde ca celelalte. Apoi tot cu gândul de a-i câştiga admiraţia, Tom începu să producă în tot soiul de acrobaţii, iar dacă văzu că dânsa nu-l prea ia în seamă, îi aruncă o privire. O văzu îndreptându-se spre intrarea casei. Atunci, Tom se urcă pe gardul de uluci şi făcu o figură de echilibristică, demnă de un artist de circ sau de un dansator pe sârmă. Ea se opri puţin pe scară, apoi se întoarse spre uşă. Când puse piciorul pe prag, Tom se întunecă la faţă. Apoi însă, se lumină din nou, căci înainte de a intra, fetiţa îi aruncă peste gard o panseluţă. Într-un suflet fu acolo, apoi rotindu-şi privirea şi nezărind pe nimeni, culese de pe jos un fir de pai, îl ţinu în echilibru pe vârful nasului, cu capul pe spate; apucă panseaua, o ridică şi huş! O zbughi după colţul casei. Nu lipsi însă multă vreme, doar atât cât durase ca să-şi prindă floarea sub haină, aproape de inimă sau poate de stomac, deoarece anatomia era una din materiile, pe care nu o putea suferi.

Se întoarse din nou în faţa casei şi se învârti pe lângă gard până aproape de seară, repetând acrobaţiile de mai înainte. Cum însă fetiţa nu se mai arăta deloc, Tom se gândi că poate se ascundea în dosul perdelei. Între timp, se întunecă de-a binelea. Tom porni spre casă, cu mintea plină de planuri frumoase. În timpul cinei însă, era atât de absorbit de gânduri, încât mătuşa se miră mult.

— Ce-o fi dat în băiatul ăsta? Îşi zicea dânsa, şi cu toate că-l dojenise destul de aspru pentru că aruncase cu bulgări de pământ după Sid, el nu părea că-şi face inimă rea din cauza aceasta. Zaharniţa însă, îl ispitea întotdeauna şi încercând să fure zahăr, mătuşa îl plesni peste mână. El spuse:

— Când Sid pune mâna, de ce nu-l plesneşti, mătuşo?

— Sid nu mă scoate din răbdare ca tine. Tu ai mânca tot zahărul, dacă n-aş fi cu ochii în patru.

Profitând de o clipă, când mătuşa se duse în bucătărie, Sid întinse mâna spre zaharniţă şi aruncă spre Tom o privire semeaţă, zaharniţă căzu şi se sparse. Tom era atât de fericit de această întâmplare, încât se abţinu să scoată o vorbă măcar. Era hotărât să nu spună nimic până când va intra mătuşa şi va întreba, cine a făcut pozna. Abia atunci o să spună ce s-a petrecut în lipsa ei şi nimic n-o să fie mai plăcut decât să vadă pe băiatul acesta cuminte, mâncând bătaie. Era atât de încântat de planul lui, încât de abia mai putea aştepta ivirea mătuşii. In cele din urmă, ea apăru, se opri lângă cioburile zaharniţei şi le privi deasupra ochelarilor.

— Acum e momentul, îşi zise Tom, dar în clipa următoare se pomeni trântit pe podea. Palma puternică a mătuşii se ridica să-l lovească din nou, dar Tom strigă:

— Stai, mătuşo, de ce dai în mine? Sid a spart-o.

Mătuşa Polly se opri încremenită, iar Tom se aştepta ca ea să se potolească. Dar când îşi recapătă glasul, nu zise decât atât:

— Lasă, că palma asta tot nu ţi-am dat-o degeaba. Ai meritat-o pentru isprăviile pe care nu le ştiu.

Dar după un timp, bătrâna simţindu-se copleşită de mustrări de cuget, se înduioşa şi începu să spună vorbe drăgăstoase. Îşi dădu însă numaidecât seama că aceasta nu făcea parte din metoda ei disciplinară şi se hotărî să tacă.

Bosumflat, Tom se retrase într-un ungher. Pe mătuşa Polly n-o slăbea din ochi, căci ştia că în sinea ei, ea îi cerea iertare, ba i se păru că zăreşte în colţul ochilor ei o lacrimă. Din când în când îi prindea câte o privire rugătoare, dar se prefăcea că se uită în altă parte. Tom îşi închipui că zace de o boală grea, iar mătuşa se apleca asupra lui. Vedea cum pare că aştepta un singur cuvânt de iertare, dar el îşi întorcea capul la perete şi murea, fără să fi rostit o vorbă. Oare cum s-ar simţi ea atunci? Apoi se vedea, adus pe braţe

acasă, mort, pescuit în gârlă, cu cârlionţii uzi, lipiţi de tâmple, cu mâinile ţepene şi cu inima stinsă pe veci. Cum s-ar arunca atunci, mătuşa asupra lui. Ce de lacrimi fierbinţi! Cum ar mai implora pe Dumnezeu, cu buzele tremurânde, să redea viaţă băiatului şi făgăduind că n-o să-l mai bată niciodată! Niciodată, pe nedrept. Astfel cugeta el, în timp ce din ochi i se rostogoleau picături mari şi lacrimile acestea amare i se prelingeau pe obraji şi-i picurau pe mâini. Şi atât de păgână i se părea lumea aceasta, faţă de tristeţea lui cucernică, încât, în clipa când verişoara lui Mary intră veselă şi zburdalnică pe uşă, el ieşi pe cealaltă. Ocolind locurile preferate de băieţi, căută un colţ părăsit, care să se potrivească şi cu starea lui sufletească. Ajunse la malul gârlei şi se aşează pe o buturugă. Privi la întinsul monoton al apei şi dorea să se cunfunde în valuri, ca să moară fără chinuri. Dar îşi aduse aminte de floarea lui. O scoase mototolită şi veştejită şi tristeţea lui spori şi mai mult. Se întrebă ce ar face fata, când ar afla de soarta lui tristă? Ar plânge şi s-ar arunca la pieptul lui, mângâindu-l? Ori, şi-ar întoarce capul, nepăsătoare, ca toată lumea asta, atât de străină de el! Închipuirea aceasta îi prilejui o suferinţă atât de plăcută, încât se lăsă stăpânit de ea, cu desăvârşire. Răcoarea serii îl aduse la realitate. Se ridică şi porni spre casă. În drum se răzgândi şi se abătu în strada, unde locuia dragostea lui necunoscută. Se opri în faţa casei. Totul era cufundat în tăcere. Numai o singură fereastră era luminată de pâlpâirea unei lumânări. Să fie oare ea acolo îndărătul perdelelor?

Tom sări gardul, se furişă printre plante până sub fereastra minunată; se uită în sus, fără emoţie, apoi se întinse pe pământ cu faţa în sus şi prinse floarea între mâinile împreunate pe piept.

Astfel, el îşi închipui, că murea pe pământul rece şi sub cerul liber. Nu era nimeni la căpătâiul lui ca să-i închidă ochii pentru veci şi nimeni nu se apleca asupra lui să-l mângâie şi să-i uşureze sfârşitul. Iar dimineaţa, când ea se

va uita afară şi-l va vedea sărmanul cu trupul înţepenit, va vărsa poate o lacrimă şi va regreta poate că viaţa aceasta s-a stins în floarea tinereţii, răpită de moartea nemiloasă?

Deodată se deschise o fereastră. O voce piţigăiată de servitoare destramă tăcerea sfântă, iar rămăşiţele pământeşti ale martirului închipuit, culcat sub fereastră, fură înecate într-un potop de apă.

Eroul sări în sus, scuipând şi smiorcăind. Mai întâi, se auzi şuieratul unei sticle goale care se sparse de gard, apoi nişte înjurături înăbuşite.

O umbră nedesluşită se aruncă peste gard şi se mistui în întuneric.

Nu mult după aceea, Tom se pregătea să se culce în odaia lui, pe care o împărţea cu Sid. Se dezbrăcă şi se vârî în pat, fără să rostească rugăciunea de seară. Sid voia să-i amintească, dar când îi văzu mutra întunecată şi posomorâtă, se lipsi şi se întoarse cu faţa la perete.

Capitolul IV.

Soarele răsare în toată splendoarea lui, împrăştiindu-şi razele ca o binecuvântare asupra orăşelului paşnic.

După micul dejun, mătuşa Polly porni la cele creştineşti, care începeau cu o rugăciune, compusă de la început şi până la sfârşit din citate biblice, însăilate cu multă pricepere şi termina prin citirea unui capitol din Vechiul Testament.

Tom începu şi el să înveţe versetele. Sid le învăţase pe ale lui cu o zi înainte. Tom purcese cu toată râvna să memoreze cinci versete, pe care le alesese din „Predica de pe munte”, deoarece altele mai scurte ca acestea nu găsise.

După o jumătate de oră, Tom de-abia îndruga ceva asemănător versetelor, căci mintea lui rătăcea aiurea, iar mâinile lui se ocupau cu alte distracţii. Mary îi luă Biblia pentru a-l asculta, iar el încercă să se reculeagă în faţa drumului cel adevărat…

— Fericiţi sunt ă… a.

— Cei săraci.

— Da, cei săraci ă… ă.
— Cu duhul.
— În duh! Fericiţi sunt cei săraci în duhul, căci ei…
— A lor!
— Căci a lor. Fericiţi sunt cei săraci în duhul, căci a lor… este împărăţia Cerurilor. Fericiţi sunt cei ce plâng, căci ei…
— V…
— Căci ei ă… ă… ă.
— Vo…
— Căci ei vo… Mai departe nu ştiu!
— Vor!
— Aha! Vor! Căci ei vor… ă. ă… vor plânge ă… ă… vor…
Fericiţi sunt cei ce vor… ă… ă… cei… ce… vor plânge… căci ei vor fi…? Ce? De ce nu-mi spui Mary?
— Să lăsăm asta, Tom. N-am venit aici să te învăţ. Nici n-aş face-o. Du-te băiete şi învaţă totul din nou. Nu deznădăjdui, o să-nveţi repede şi atunci o să-ţi dau ceva frumos!
— Bine! Ce-ai să-mi dai? Spune zău!
— Nu-ţi spun, decât că e ceva frumos!
— Nu mă-nşeli, nu-i aşa, Mary? Uite mă duc să-nvăţ din nou versetele.
Sub imboldul unei curiozităţi, dublată de neastâmpărul aşteptării, Tom învaţă atât de bine sfânta lecţie, încât Mary îi dădu un briceag de douăsprezece parale, care-l făcu să nu-şi mai găsească locul de bucurie.
E adevărat, nu era bun de nimic briceagul, dar cu toate acestea, Tom începu să sculpteze cu el în peretele dulapului şi tocmai voia să treacă mai departe la sipet, când fu chemat să se îmbrace pentru şcoala duminicală.
Mary îi dădu un lighean cu apă şi o bucată de săpun, cu care el ieşi în curte. Puse ligheanul pe o laviţă de lângă uşă, aruncă săpunul în apă şi îşi sumese mânecile; luă apoi ligheanul şi vărsă tot conţinutul pe pământ. Apoi intră în bucătărie şi începu să se frece cu prosopul, atârnat după uşă. Dar Mary i-l smulse din mână, zicându-i:

— Ei, Tom, nu ţi-e ruşine? Ce crezi că apa te îmbolnăveşte? Mary îi umplu ligheanul din nou, iar acum stătea Tom aplecat peste lighean, chibzuind, cum să găsească alt mijloc de scăpare. Luă o înghiţitură bună de apă în gură, apoi intră cu ochii închişi în bucătărie, apucă prosopul şi pe când se freca pe faţă, scuipă apă în prosop. Din această ispravă el ieşi cu obrazul mânjit de murdăria abia înmuiată în apă, care lăsase o dungă Ia urechi, pe frunte şi sub bărbie, ca o dâră neagră, foarte ciudată. Văzându-l, Mary puse mâna pe el şi mi ţi-l frecă de-i fiuiau urechile. Pe urmă, îi scoase hainele de zile mari şi-l puse să se îmbrace. Tocmai când era mai sigur că verişoara lui o să uite de ghete, ea i le scoase din sipet şi el trebui să se încalţe. După terminarea pregătirilor, copiii porniră spre şcoala duminicală, o instituţie pe care Tom o dispreţuia din toată inima.

Şcoala începea la ora nouă şi ţinea până la zece şi jumătate, după care urma slujba bisericească, la care copiii rămâneau totdeauna de bunăvoie, căci strana bisericii fiind destul de mică şi sfântul locaş de obicei plin de credincioşi, ei puteau să se distreze pe seama celorlalţi, cum nu se putea mai bine. Tom îl întâmpină pe primul venit:

— Ascultă Bill, ai un bilet galben?

— Da!

— Ce vrei să-ţi dau pe el?

— Tu ce vrei să-mi dai?

— O undiţă cu momeli.

— S-o văd.

Tom i-o arătă. Bill fu mulţumit şi schimbul se făcu. In schimbul unei perechi de bile cu dungi, Tom căpătă apoi trei bilete roşii, iar pentru alte câteva fleacuri, un bilet albastru. Se duse pe rând la toţi băieţii şi timp de un sfert de oră făcu o sumedenie de schimburi. Intră apoi înăuntru, se aşeză lângă strană; copiii, curăţel îmbrăcaţi, se ghiontiră pentru loc, iar el nu se lăsa mai prejos. Învăţătorul, un om în vârstă, cu înfăţişarea foarte severă, îl dojeni; când îi întoarse însă spatele, Tom apucă pe vecinul său de păr şi

apoi se prefăcu imediat că citeşte de zor în Biblie; pe cel din faţă, îl ciupi la ceafă, iar când acesta scoase un ţipăt, învăţătorul îl dojeni din nou. Veni momentul, când fiecare copil trebuie să recite lecţia, dar fiindcă niciunul nu ştia se spună versetele pe de rost, fură puşi să înveţe din nou. Până la urmă, îşi primi fiecare răsplata în bilete albastre, pe care erau tipărite câte un pasaj din Sfânta Scriptură. Pentru două versete se primea un bilet albastru. Zece bilete albastre valorau cât un bilet roşu, iar pentru zece bilete roşii li se dădea unul galben. Pentru zece bilete galbene, directorul şcolii elibera copilului sârguincios o biblie frumos legată, care pe vremea aceea valora patruzeci de gologani. Câţi dintre voi ar avea sârguinţa să înveţe pe dinafară două mii de versete pentru o biblie! Cu toate acestea, Mary câştigase două biblii, iar un băiat din părinţi germani, patru. De aceea, copiii mai mari îşi păstrau biletele şi când era cazul, premiul se înmâna câştigătorului în cadrul unei ceremonii solemne, ceea ce avea darul să aţâţe focul ambiţiei în pieptul fiecărui şcolar. După o săptămână însă, focul acesta se stingea definitiv. Tom nu se hrănea cu iluzii deşarte, dar tare ar fi vrut să guste şi el vreodată din plăcerile acestei glorii.

Mr. Walters, directorul, se afla la pupitrul din faţă şi începea tocmai să-şi rostească predica obişnuită:

— Iubiţi copii! Simt o plăcere nespusă când vă văd stând cât mai frumos şi cuminte şi mă ascultaţi cu cea niai mare atenţie. Aşa! Dar văd o fetiţă, care se uită afară pe fereastra şi aceasta mă face să cred că mă aflu undeva pe vârful unui munte sau pe un copac, ţinând predică păsărilor. Voi, dragii mei, nu vă daţi seama cât de mult mă bucur, văzând în faţa mea atâtea feţe zâmbitoare de copii, care s-au adunat în lăcaşul acesta sfânt, unde se învaţă numai binele.

Nu e nevoie să reproducem în întregime predica, atât de puţin variată, pe care toţi copiii o ştiau pe dinafară.

Ultimul pasaj al predicii fu acoperit de murmurul copiilor, care începuseră să se ghiontească pe furiş, chicotind şi

şuşotind. Murmurul general crescu, slăbind temeliile de granit ale credinţei lui Sid şi Mary. La ultimele cuvinte ale predicatorului, se făcu linişte şi asistenţa rosti cu smerenie:

— Amin!

Freamătul, ce străbătuse adunarea, fusese stârnit în mare parte de apariţia unor noi veniţi, avocatul Thatcher, un bărbat de vârstă potrivită cu înfăţişarea plăcută şi o doamnă care era fără îndoială soţia acestuia. Jăpamna ducea de mână o fetiţă drăgălaşă.

De cum se iviră, Tom începu să dea semne de neastâmpăr. Ca să atragă atenţia fetiţei, el începu să facă toate năzbâtiile, începu să pişte pe copiii din jurul său, să-i ghiontească, să se strâmbe, iar pe biata Amy Lawrence nici c-o mai lua în seamă.

Mr. Walters coborî de la pupitru şi pofti pe noii veniţi la locul de cinste. Avocatul Thatcher prezentă predicatorului pe fratele său. Acest frate era vestitul judecător Jeff Thatcher.

Mr. Walters începu atunci să se agite în dreapta şi-n stânga, aici poruncind copiilor linişte, aici răspunzând întrebărilor puse de judecător. Spre a da o probă de silinţa tineretului, predicatorul institui pe loc un concurs pentru câştigarea unei biblii. Ar fi dat mult să-l aibă în faţă pe băiatul german cu mutra lui nevinovată, căci poseda cele mai multe bilete galbene. În aceste momente de înfrigurare, Tom se ridică prezentând nouă bilete roşii şi zece albastre şi ceru să i se dea o biblie. Cererea lui căzu ca un trăsnet din senin. Uimirea şi nedumerirea lui Mr. Walter fură nespus de mari, căci nu credea că băiatul acesta va ajunge să câştige o biblie nici în zece ani. Dar nu acum era timpul să-şi facă socotelile. Evenimentul stârnea senzaţie în rândurile asistenţei şi Tom fu aşezat la locul de cinste, alături de judecător şi însoţitorii săi. Băieţii l-ar fi înghiţit de invidie şi cei mai amarnic înşelaţi, se simţeau aceia care îi vânduseră biletele pe nimicuri, adunate de el de la cei care

îi văruiseră gardul. Datorită şiretlicului său, să lăfăia acum într-o situaţie, care era culmea ambiţiilor sale.

Premiul fu înmânat lui Tom, cu toată ceremonia cuvenită. Totuşi, în mintea directorului încolţi o umbră de îndoială.

Băiatul acesta, care nu fusese niciodată în stare să spună pe de rost nici şase versete, să fie oare acum stăpân pe două mii de versete! În schimb, Amy Lawrence era mândră de el şi încerca să-i prindă măcar o privire. Dar pentru Tom, ea încetase de a mai exista. Cuprinsă de o bănuială grozavă, ea nu-l slăbea din ochi. Văzu încotro îşi îndrepta privirile şi curând băgă de seamă că nu se înşelase. Fu cuprinsă de gelozie şi vărsă lacrimi amare. Lumea îi devenise nesuferită şi mai mult decât pe toţi, îl ura pe Tom.

Când Tom fu prezentat judecătorului, simţi că emoţia o înăbuşe. Nu era de mirare, căci domnul avea o înfăţişare măreaţă şi mai presus de toate era chiar tatăl ei. Judecătorul mângâie pe Tom şi spuse că e un băiat vrednic de toată lauda. Apoi îl întrebă cum îl cheamă. Băiatul înghiţi în sec, începu să se bâlbâie şi cu greu izbuti să îngâne:

— Numai atât?

— Thomas.

— Aşa, vezi. Dar poate că mai ai un nume, nu-i aşa? Ei, ia să auzim.

— Spune-ţi numele întreg, Thomas, interveni Mr. Walters şi spune domnule. Nu trebuie să uiţi bună cuviinţa.

— Thomas Sawyer, domnule.

— Foarte frumos. Bravo! Îmi placi că eşti un băiat deştept. Două mii de versete nu-i un fleac, când le ştii pe de rost. Să ştii că, niciodată n-o să-ţi pară rău că ai învăţat atâtea lucruri frumoase şi aceasta datorită bunului vostru director, Mr. Walters. Şi acum, dacă vrei, spune cu glas tare ca să audă şi doamna ce ai învăţat din Sfânta Biblie? Fără îndoială că n-o să poţi ţine minte numele celor doisprezece ucenici ai lui Iisus, dar spune-ne măcar numele primilor doi.

Tom îşi smulgea nasturii şi se uita prostit. Se făcu roşu ca para focului şi buzele începură să-i tremure; inima lui Mr.

Walters se făcu cât un purice şi se-ntreba dacă va putea oare să răspundă băiatul la o întrebare atât de uşoară. Se simţi obligat să intervină:

— Haide, Tom. Nu-ţi fie teamă! Răspunde la ceea ce te-a întrebat domnul.

Tom însă trăgea mereu de nasturii hainei.

— Eu sunt încredinţată că mie o să-mi răspundă, făcu doamna.

— Spune-mi frumos, băiatule, care au fost primii doi ucenici ai lui Iisus?

— David şi Goliat!

Asupra celor ce urmară, să lăsăm să cadă cortina indulgenţei…

Capitolul V.

Luni dimineaţa, Tom se simţea cât se poate de prost. Pentru el, cea dintâi zi a săptămânii însemna reluarea şcolii cu tot cu cortegiul învăţăturii nesuferite.

Tom stătea culcat şi cugeta. Dacă ar fi bolnav, ar putea să rămână acasă. Ideea nu era rea. Începu deci să-şi urzească planul. Nu suferea de nimic şi se-ntrebă, dacă n-ar fi nimerit să simuleze că are crampe la stomac. Dar oricât încerca să-şi provoace dureri, nu simţea nici urmă de crampe. Atunci îi dete altceva prin minte. Un dinte de sus i se clătina de mult. Prinse curaj şi începu să geamă, dar îşi aduse aminte numaidecât, că era primejdios acest motiv, pentru faptul că mătuşa Polly o să procedeze imediat la scoaterea dintelui şi aceasta nu-i convenea. Atunci hotărî să caute altă soluţie.

Îşi frământă mintea câtva timp în zadar. Deodată îşi aduse aminte ce spusese odată doctorul despre un bolnav, care având brâncă la un deget, era să-l piardă. Tom îşi scoase mâna de sub plapumă şi îşi privi un deget, care-l durea. Nu simţi însă adevărate dureri, care să-l facă să geamă. Dar ele trebuiau să se ivească negreşit şi de aceea începu să geamă cu toată convingerea. Sid dormea liniştit. Tom gemu mai

tare, şi parcă simţea că degetul începea să-l doară cu adevărat.

Sid dormea dus.

După o mică pauză, Tom reîncepu să geamă din ce în ce mai tare.

Sid nu auzea nimic. Tom începu să-l zgâlţâie:

— Sid, Sid! Scoală.

Sid căscă lung, se-ntinse, apoi se ridică în capul oaselor şi holbă ochii la Tom. Acesta gemea de zor, până când Sid, pricepu despre ce e vorba şi începu să strige:

— Tom, ce-i cu tine, Tom? Nici un răspuns.

— Tom, n-auzi, ce s-a întâmplat? Şi se repezi la el zgâlţâindu-l.

Tom începu a se jelui:

— O, Sid, lasă-mă. Nu mă scutura.

— Dar, ce-i cu tine. Mă duc s-o chem pe mătuşa.

— Nu, nu-i nevoie. Mai am puţin şi se isprăveşte cu mine. Nu chema pe nimeni.

— Dar trebuie! Nu mai geme aşa de îngrozitor, Tom. De când eşti bolnav?

— De câteva ceasuri. Ooof! Nu mă mai necăji şi tu, Sid. Mă omori cu zile.

— De ce nu m-ai trezit mai înainte, Tom. Ah, nu mai geme aşa, că mă furnică tot corpul. Spune ce-i cu tine?

— Eu te iert de toate, Sid, spune Tom, gemând. Te iert pentru tot ce mi-ai făcut în viaţa ta. Când voi închide ochii…

— O, Tom, nu muri. Nu trebuie să mori. Poate.

— Vă iert pe toţi, Sid. Aşa, să le spui. Iar tu, Sid, ai să dai mânerul de alamă şi pisica de pluş cu un singur ochi, fetei care a venit de curând în oraş şi să-i spui…

Dar, între timp, Sid îşi înfăşcase hainele şi plecă. De atâtea gemete şi de atâta închipuire, suferinţele lui Tom deveniră reale.

Sid alerga în jos pe scări şi striga:

— Mătuşă Polly, vino că moare Tom.

— Moare?

— Da, vino repede, repede!

— Taci! Nu cred, se preface hoţomanul.

Cu toate acestea, se repezi sus pe scări, urmată de Sid şi de Mary. Faţa ei era palidă şi buzele îi tremurau. Când ajunse lângă pat, începu cu răsuflarea întretăiată:

— Tom. Ce-i cu tine… Tom?

— Ah! Mătuşo, eu…

— Ce-i cu tine, ce s-a întâmplat cu tine?

— Vai mătuşă, am căpătat brâncă la deget. Bătrâna se lăsă pe un scaun şi începu să plângă, după aceea râse şi din nou începu să plângă, râzând. Aceasta o linişti; apoi zise:

— Ah! Tom ce spaimă am tras. Las-o naibii de brâncă. Mai bine scoală-te, că s-a făcut târziu.

Ca prin farmec, durerea din deget dispăru odată cu încetarea gemetelor.

Tom se miră grozav şi zise:

— Vai, mătuşo, mi-a amorţit degetul, atât de tare, încât am uitat că mă doare şi dintele.

— Ei vezi, dintele-i cu pricina. Dar ce-i cu el?

— Se clatină şi a început să mă doară îngrozitor.

— Haide, nu începe iar cu gemetele. Cască gura mare. Da, se clatină unul, dar pentru atâta lucru nu mori, Mary, ia adă un fir de aţă şi un tăciune din sobă.

Tom răspunse:

— Mătuşă, te rog nu mi-l scoate că nu mă mai doare. Lasă-l te rog acolo. Eu nu vreau să nu merg la şcoală pentru atâta lucru.

— Nu vrei, nu vrei. Va să zică d-aia ai făcut atâta tărăboi, ca să nu te duci la şcoală. Dar la pescuit te-ai duce! Ai? Tom! Ştii, Tom că eu te iubesc mult de tot, dar tu cauţi pe toate căile să-mi faci necazuri cu răutăţile tale.

Între timp fură pregătite toate „instrumentele” pentru scoaterea dintelui. Bătrâna legă un capăt al aţei de dintele lui Tom, iar capătul celălalt de piciorul patului. Apoi apucă tăciunele şi-l repezi în faţa lui Tom. În aceeaşi clipă, copilul se smuci, iar dintele rămase atârnat de piciorul patului.

Dar orice lucru are partea sa de folos. După dejun, Tom porni spre şcoală. Fu cel mai invidiat dintre toţi băieţii întâlniţi în drum, deoarece locul gol al dintelui îi îngăduia să scuipe într-un fel cu totul minunat. Un alt băiat, care din cauza unei tăieturi la deget fusese până atunci eroul clasei, văzând că ceilalţi băieţi nu-l mai iau în seamă, încercă să-l compromită pe Tom, dar în faţa însufleţirii celorlalţi, fu nevoit să bată în retragere.

Nu mult după aceea, Tom se întâlni cu micul dezmoştenit al orăşelului, Huckleberry Finn, fiul unui cunoscut beţivan. Huckleberry era dispreţuit de toate mamele din localitate, deoarece era un copil leneş, fără căpătâi şi mai cu seamă fiindcă odraslele lor nu încetau să-l admire. Toţi îşi arătau plăcerea ce ar simţi dacă ar putea trăi ca el, gustând din toate plăcerile oprite copiilor cumsecade.

Tom nu era mai prejos de ceilalţi copii de seamă ai orăşelului, cu toate că-i era interzis să se joace cu el. Huckleberry era îmbrăcat întotdeauna în haine de om mare, în care înota parcă, iar zdrenţele îi fluturau în vânt, ca o sperietoare. Pălăria lui, o biată rămăşiţă ferfeniţată de vitregia intemperiilor. Haina îi ajungea mai jos de genunchi şi dacă avea vreun nasture, de acela atârnau pantalonii lungi şi largi, pe care îi târa prin toate noroaiele. Huckleberry umbla de capul lui. Pe timp frumos, dormea pe unde apuca, iar pe vreme de ploaie prin coteţe şi şoproane. Nu era silit de nimeni să meargă nici la şcoală, nici la biserică şi nu avea nici un stăpân. Putea să meargă la gârlă oricând voia şi să se bată oricând şi ori cu cine îi plăcea, căci nimeni nu-l oprea. Primăvara era cel dintâi care umbla desculţ, iar toamna se încălţa cel mai târziu. Niciodată nu era silit să se spele şi nici să se îmbrace curat. În schimb, putea să înjure ca un surugiu; într-un cuvânt avea tot ce putea să facă fericiţi pe copiii dichisiţi şi de casă bună. Toată libertatea şi nici o datorie!

Când îl întâlni, Tom îl salută pe acesi invidiat copil, astfel:

— Hello, Huckleberry!

— Hello, fir-ai al dracului!
— Ce ai acolo?
— O pisică moartă.
— Arată-mi-o Huck. Oh! E ţeapănă, tun. De unde ai căpătat-o?
— Am cumpărat-o de la un băiat.
— Ce ai dat pe ea?
— Un bilet albastru şi o băşică, pe care am găsit-o în curte la abator.
— Dat biletul albastru? De unde-l aveai?
— Mi l-a dat acum două săptămâni Ben Rogers pentru o nuia cu clei.
— Dar pentru ce-ţi trebuie o pisică moartă?
— Pentru ce? Pentru ca să-mi vindec negul.
— Zău, ce zici? Păi, eu ştiu ceva mai bun.
— Ce? Zeamă de iască?
— Iască? Nu face o para chioară.
— Zău! Dar ai încercat vreodată?
— Eu, nu! Da' a-ncercat-o Bob Tanner.
Cine ţi-a spus?
— Păi, şi-a vârât mâna în scobitura unei buturugi, cu Jonny Baker, Jonny i-a spus lui Jim Hollins, Jim lui Ben Rogers, Ben unui negru şi negrul mi-a spus-o mie. Uite-aşa.
— Ce are a face? Au minţit cu toţii, mai ales negrul. Eu nu-l cunosc, dar ai mai pomenit vreun negru, care să nu mintă? Aşa, să ştii şi acum spune-mi, cum a făcut Bob Tanner?
— Păi, şi-a vârât mâna în scobitura unei buturugi în care era apă de ploaie.
— Ziua?
— Ziua.
— Cu faţa la buturugă?
— Da, aşa cred.
— Şi spunea ceva?
— Nu ştiu.
— Aha! Şi-n felul ăsta idiot vor ei să scape de negi? Păi, asta-i un moft! Trebuie să te duci singur în mijlocul pădurii

unde ştii că este o buturugă cu apă. La miezul nopţii, te apropii cu spatele de buturugă, bagi mâna în apă şi spui:

Bob de secară, bob de secară Ieşi, negule, afară!

Apoi, faci repede unsprezece paşi cu ochii închişi, te-nvârteşti pe loc, de trei ori, într-un picior şi te duci acasă fără să stai de vorbă cu cineva. Că, dacă vorbeşti, nu se prinde vrăjitoria.

— Păi, te cred şi eu, dar Bob Tanner n-a făcut aşa.

— Pun rămăşag, dom'le, că n-a făcut, pentru că el, care are cei mai mulţi negi, n-ar avea niciunul, dacă ar şti cum să umble cu zeama de iască. Eu mi-am scos în felul ăsta peste o mie de negi, de pe mâinile mele. Eu mă joc cu broaşte şi am întotdeauna negi pe mâini. Câteodată le scot cu ajutorul bobului.

— Da, bobul e bun. L-am încercat eu.

— Da? Şi cum făceai, Huck?

— Iei un bob şi-l faci bucăţi, apoi îţi tai negul până dă sângele, pui puţin sânge pe o fărâmătură şi o îngropi într-o gaură în pământ, dar numai Ia o răscruce de drumuri, la miez de noapte şi lună nouă, pui deasupra şi celelalte părţi ale bobului. Peste puţin, vezi că bobul îngropat începe să tragă-n jos şi celelalte bucăţi de bob, iar sângele de pe el trage toţi negii afară. Asta-i, Huck, dar trebuie să spui:

În pământ bobule, Afară negule!

Aşa face şi Joe Harpers. Dar ia spune, cu pisica moartă, cum faci?

— Păi, o duci la miezul nopţii în cimitir, acolo unde-i îngropat un păcătos şi când bate ceasul miezul nopţii, vine diavolul, sau poate doi, sau trei, dar tu nu-i poţi vedea, îi auzi numai când vorbesc. Şi când diavolii iau în cârcă pe păcătos, arunci după el cu pisica şi zici:

Păcătosul după diavol, Pisica după păcătos, Negul după pisică! Şi… ai scăpat de neg şi de toţi negii.

— Trebuie să fie bună. Ai încercat-o vreodată?

— Nu, dar aşa mi-a spus baba Hopkins.

— Atunci poţi fi sigur, pentru că toată lumea o ştie de vrăjitoare.

— Mie-mi spui? Păi, chiar babacu a spus că într-o zi, când mergea pe drum, a văzut-o cum voia să-l deoache. Da' nici el n-a stat cu mâna-n sân, ci a luat o piatră şi dacă nu se ferea baba, îi spărgea capul. Da' chiar în seara aia venise cam pilit acasă şi a căzut în faţa bordeiului şi şi-a scrântit braţul.

— Ţ, ţ, ţ. Asta-i îngrozitor. De unde ştia el că baba îl deochease?

— Babacu era om deştept. Spunea să nu te uiţi niciodată în ochii vrăjitoarei, că te deoache îndată, mai cu seamă când începea să boscorodească. Pentru că atunci spune „Tatăl nostru” pe dos.

— Ia spune Hucky, când te duci să-ncerci cu pisica?

— Noaptea asta. Cred c-or veni să-l ia pe Moş Hoss Williams.

— Păi, l-au îngropat de sâmbătă. Nu l-au luat în noaptea aceea?

— Ei, asta-i! Până la miezul nopţii n-au putut să vină şi fiindcă era spre duminică, l-au lăsat în pace. Dracu' nu umblă duminica, să ştii de la mine.

— Te cred Huckey. Dar ia spune, mă iei şi pe mine?

— De ce nu, dacă nu ţi-e frică.

— Frică! Ei aş! Hai spune, ai să vii să miorlăi?

— Da! Dar să miorlăi şi tu, nu mă lăsa ca rândul trecut să miorlăi singur până ce a dat Moş Hays cu ciubotele după mine. Dar şi eu i-am spart geamul cu o cărămidă. N-o să mă spui, nu-i aşa?

— N-ai nici o grijă. Atunci n-am putut să miorlăi, fiindcă mătuşa mă păzea; dar seara asta miorlăi. Dar ce ai acolo Huck?

— Un bondar.

— Unde l-ai prins?

— În pădure.

— Ce vrei să-ţi dau pe el?

— Ştiu şi eu? Nu-l dau pe nimic.
— Aha! Nici vorbă. E mic bondarul tău.
— Aşa zice, cine n-are. Dar eu sunt mulţumit. Pentru mine e destul de mare.
— Păi, dacă aş vrea, aş putea avea şi eu o mie. Sunt destui!
— Da' de ce nu vrei? Pentru că nu poţi. Ăsta-i întâiul bondar din anu' ăsta!
— Ascultă, Huck, vrei să-ţi dau pe el un dinte de al meu?
— Să-l văd.
Tom scoase la iveală o hârtie şi o desfăşură cu grija. Huckleberry se uită cu luare aminte şi începu să şovăie. In cele din urmă zise:
— Ştii că are haz.
Tom îşi ridică buza şi-i arătă locul gol.
— S-a făcut, răspunse Huck, bate laba!
Tom închise gândacul în cutia de chibrituri. Băieţii se despărţiră, simţindu-se amândoi mai bogaţi ca înainte.
Când Tom ajunse la şcoală, îşi iuţi pasul şi intră ca un om grăbit, care şi-a dat silinţa să ajungă la timp. Îşi puse pălăria în cui şi se repezi la locul lui. Învăţătorul era la catedră şi copleşit de murmurul monoton al şcolarilor, moţăia pe scaun. La intrarea lui Tom, tresări.
— Thomas Sawyer!
Când numele său era rostit în întregime Tom ştia că nu-i semn bun.
— Prezent!
— Vino-ncoace! De ce-ai întârziat, domnule, ca de obicei?
Tom se pregătea tocmai să spună o minciună, dar în clipa aceea zări o pereche de cosiţe bălaie, pe care le recunoscu. Totodată, văzu că alături de purtătoarea cosiţelor era singurul loc liber în rândul fetelor. De aceea, răspunse:
— M-am oprit să stau de vorbă cu Huckleberry Finn!
Învăţătorul rămase cu gura căscată şi-l privea înmărmurit.
Zgomotul copiilor încetă; copiii se întrebau dacă nătărăul acesta nu-şi pierduse minţile. Învăţătorul se răsti:
— Cum? Ce-ai făcut?

— Am stat la taifas cu Huckeleberry Finn!

Asupra înţelesului cuvintelor nu mai încăpea îndoială.

— Ascultă, Tom Sawyer, acesta e cel mai neobrăzat răspuns pe care l-am auzit în viaţa mea. Jignirea aceasta trebuie pedepsită aşa cum se cuvine. Scoate-ţi haina.

Braţul învăţătorului nu se opri decât după ce osteni, iar nuiaua părea că obosise şi ea. Urmă apoi porunca:

— Şi acum poftim, domnule de stai, printre fete! Asta ca să ţii minte!

Departe de a se simţi umilit de această pedeapsă şi de chicotele înăbuşite ale clasei, Tom se îndreptă cu fruntea sus spre locul liber de lângă aleasa inimii sale şi se aşeză uşurel la capătul băncii. Fetiţa strâmbă din nas şi se trase înapoi.

Copiii din clasă îşi dădeau cu coatele, aruncau ochiade şi şuşoteau, dar Tom stătea netulburat cu faţa proptită în palme. Părea cufundat în citire. Încetul cu încetul spiritele se potoliră şi murmurul monoton atât de obişnuit, umplu din nou atmosfera grea a clasei. După un timp, Tom nu-şi mai lua ochii de pe vecina lui de bancă. Ea băgă de seamă şi făcu o mutră, dar când întoarse capul găsi în faţa ei o piersică. Brusc, cu o mişcare repezită, ea o împinse înapoi. Tom o împinse uşor la loc, ea o dădu iar la o parte, dar cu mai puţină îndârjire. Tom i-o puse blajin, din nou în faţă. De data asta ea nu mai făcu nici o mişcare. Tom îi scrise pe tăbliţa lui: „Te rog, ia-o, eu am mai multe”.

Fata citi cuvintele, dar rămase nepăsătoare. Băiatul începu acum să deseneze pe tăbliţă, acoperind-o cu mâna stângă. Un timp, fata nu-l mai băgă în seamă apoi o birui curiozitatea şi în cele din urmă deveni foarte nerăbdătoare. Tom îşi văzu de treabă, grozav de preocupat. Fata se apropie de el cu multă precauţie, dar el se prefăcu că nu-i dă atenţie.

În cele din urmă, învinsă, ea îi şopti:

— Lasă-mă să văd şi eu!

Tom scoase la iveală caricatura jalnică a unei case cu acoperişul ţuguiat, iar din coşul cocoţat în vârf ieşea un fum subţire în formă de tirbuşon.

Fata uită de toate şi se întoarse cu tot interesul la îndeletnicirea lui Tom. Când acesta termină desenul, ea îl cercetă în amănunt, apoi îi şopti:

— Ce frumos e! Hai, fă şi un om!

Artistul trânti în primul plan o matahală de om care putea să treacă dintr-un pas, casa. Fata, care nu era însă pretenţioasă în ale artei şi încântată de monstru, şopti:

— Frumos om! Fă-mă acum pe mine.

Tom desenă o lună plină, din care membrele porneau în linii drepte, apoi, înarma degetele răsfirate cu un evantai enorm. Fata zise:

— Vai, ce frumos! Aş vrea să pot desena şi eu.

— E foarte uşor! Îi şopti Tom. Am să te învăţ.

— Zău, chiar vrei? Când?

— La prânz. Te duci acasă să mănânci?

— Rămân aici, dacă vrei tu.

— Bun! O să începem atunci. Cum te cheamă?

— Becky Thatcher. Dar pe tine? A ştiu, Thomas Sawyer.

— Aşa mi se spune când mănânc bătaie. Dar când sunt cuminte, mă cheamă Tom. Vrei să-mi spui Tom?

— Da.

Din nou începu Tom să zgârie pe tăbliţă şi o feri de ochii fetei. Dar ea prinse de acum curaj şi începu să se roage de el să-i arate:

— Dar nu-i nimic de văzut.

— Ba da!

— Ba nu, nu trebuie să vezi.

— Te rog arată-mi şi mie.

— Ai să mă spui.

— N-am să spun nimănui, zău, crede-mă.

— În toată viaţa ta?

— Niciodată. Lasă-mă să văd.

— De ce ţii atât de mult să vezi?

— Fiindcă te porţi aşa cu mine, totuşi am să văd. Tom! Şi îşi puse mâna pe a lui Tom. Urmă o mică hărţuială. Tom se prefăcu imediat că i se împotriveşte. Însă încetul cu încetul el cedă.

Apoi îi spuse:

— Te iubesc.

— O, răutăciosule! Şi îmbujorată la faţă, dar foarte încântată, ea îşi retrase mâna.

În aceeaşi clipă, băiatul se simţi apucat de ureche şi ridicat în sus. Astfel, el fu târât şi trântit Ia locul său, urmărit de privirile batjocoritoare ale întregii clase.

Timp de câteva secunde, învăţătorul stătu aplecat peste el într-o atitudine înfricoşătoare; apoi, pomi încet spre catedră, fără să scoată o vorbă. Cu toate că urechea-i tiuia, inima lui Tom sălta de bucurie.

Freamătul clasei se potoli şi Tom încercă serios să se apuce de învăţătură. Însă tulburarea lăuntrică îl copleşea. La ora de citire se fâstâci şi nu găsi pagina cu pricina; la cea de geografie, confundă lacurile cu munţii, munţii cu râurile şi râurile cu continentele; apoi la ora de gimnastică merse şi mai prost, iar la cea de gramatică sfârşi prin a înşira cuvinte copilăreşti, pentru care ispravă, fu pedepsit să stea în picioare. Pe lângă aceasta, colac peste pupăză, i se confiscă medalia de cositor, pe care o purta cu mândrie, de luni de zile.

Capitolul VI.

Cu toată râvna de a-şi concentra atenţia asupra lecţiei, gândurile lui Tom rătăceau aiurea. In cele din urmă, renunţă şi începu să caşte plictisit. I se părea că recreaţia de prânz n-o să sosească niciodată. Murmurul monoton al celor douăzeci şi cinci de elevi, te moleşea ca vraja zumzetului albinelor. Afară, în lumina orbitoare a soarelui, Cardiff Hill îşi înălţa costişele de un verde catifelat, zărit ca printr-un văl tremurat al depărtării; în văzduh, câteva păsări zburau alene; alte vietăţi nu se vedeau, decât câteva vaci, adormite şi ele.

Inima lui Tom lihnea după libertate, sau după ceva interesant care să-i uşureze povara acestor ore îngrozitoare. Mâna lui rătăci în buzunar şi faţa i se lumină dintr-o dată. Dăduse de cutia de chibrituri. Scoase din ea bondarul şi-l puse pe masă. Cu aceeaşi mulţumire vădită, dar prematură, insecta porni sprinten de-a lungul mesei. Tom scoase un ac, cu ajutorul căruia o sili să se întoarcă.

Alături de Tom stătea Joe Harper, care până atunci suferise aceleaşi chinuri, iar acum se cufunda cu încântare în aceeaşi distracţie improvizată. În tot cursul săptămânii, cei doi băieţi erau buni prieteni; sâmbetele însă, se întâlneau ca adversari. Joe scoase şi el un ac din reverul hainei şi începu să ia parte la dresarea prizonierului. Performanţa devenea interesantă. Curând însă, Tom constată că, amândoi interveneau, unul în dauna celuilalt şi niciunul nu putea să se folosească din plin de bondar. De aceea, puse tăbliţa lui Joe la mijloc şi o împărţi exact în două cu o linie, trasă de sus până jos.

— Acum, zise Tom, cât timp e de partea ta, poţi să-i faci ce vrei, eu nu m-amestec, dar dacă-l laşi să treacă de partea mea, trebuie să aştepţi până ce vine iar în partea ta.

— Foarte bine! Să începem! Dă-i dramul!

Bondarul trecu numaidecât dincolo de linie. Joe îl ţinu un timp de partea lui, apoi îl scăpă. Schimbul acesta se repeta mereu. În timp ce unul era absorbit de dresarea insectei, celălalt îşi aştepta cu nerăbdare rândul. Cum stăteau aplecaţi aşa peste tăbliţă, se părea că în afară de jocul lor, nimic nu-i mai interesa. La un moment dat, norocul părea să fie aproape numai de partea lui Joe. Insecta se învârtea de colo-colo, încerca să scape de sâcâielile dresorului cu aceeaşi teamă şi înfrigurare ca şi băieţii înşişi şi ori de câte ori acul lui Joe intervenea cu vigoare, Tom se pregătea s-o ia în primire. Plictisit de atâta aşteptare, Tom trecu peste regula jocului şi interveni cu acul său. Joe se supără şi zise:

— Lasă-l în pace, Tom.

— Nu vreau decât să-i dau un brânci.

— Ăsta-i joc cinstit, dom'le? Te rog să-l laşi în pace.
— Nu-i fac nimic, doar îl întorc o dată.
— Iţi spun să nu te atingi de el!
— Nu vreau!
— Tu nu vezi că-i de partea mea?
— Ascultă aici, Joe Harper, al cui e gândacul ăsta?
— Ce-mi pasă mie al cui e, e de partea mea şi vreau nu te atingi de el.
— Fii sigur că eu, cu toate astea, o să fac ce vreau. E al meu şi pot să-l şi omor, nu te priveşte.

În clipa aceasta, o lovitură grea căzu pe umărul lui Tom şi alta pe al lui Joe, apoi timp de câteva minute praful continuă să se înalţe din hainele celor doi prieteni, spre bucuria şi înveselirea clasei întregi. Cufundaţi în joc, Tom şi Harper nu putură să-şi dea seama de liniştea profundă ce se făcuse în clasă, în clipa când învăţătorul se apropie pe furiş de ei. La sfârşitul orei, Tom se repezi la Becky Thatcher şi-i şopti:

— Pune-ţi bascul şi fă-te că te duci acasă; când ajungi la colţ, lasă-i pe ceilalţi să treacă înainte, iar tu întoarce-te. Eu am să ies cel din urmă şi mă întorc aici tot aşa.

La capătul străzii cei doi copii se regăsiră şi se înapoiară la şcoală, unde nu mai găsiră pe nimeni. Luară loc într-o bancă, puseră tăbliţa în faţa lor şi după ce dădu fetei un creion de piatră, Tom începu să-i conducă mâna, desenând o casă, ca din basme. Când interesul pentru artă începu să scadă pentru amândoi, ei intrară într-o discuţie foarte vioaie. Tom plutea în culmea fericirii şi zise:

— Îţi plac şobolanii?
— Nu, mi-e scârbă de ei.
— De cei vii, şi mie. Dar eu am înţeles de cei morţi, dacă-ţi plac; aşa unul mort, să-l învârteşti de coadă şi de coadă să fie legată o sfoară.
— Nu, şobolanii nu mă interesează. Tot ce-mi place mie, e să mestec bomboane de gumă.
— O, aş vrea şi eu.

— Da? Am eu câteva. Îţi dau una s-o mesteci, dar pe urmă mi-o dai înapoi.

Un timp rămaseră tăcuţi, mestecând de zor şi bălăngănind picioarele.

— Ai fost vreodată la circ? O întrebă Tom.

— Da! Şi tata mi-a spus, c-o să mă mai ducă, dacă sunt cuminte.

— Am fost şi eu de trei sau patru ori, de multe ori. La circ îmi place mai mult decât la biserică. La circ poţi să râzi până nu mai poţi. Când oi fi mare, mă fac clovn.

— Serios? Mie îmi plac clovnii; sunt atât de comici şi de veseli.

— Da, şi câştigă parale multe. Ben Rogers mi-a spus că, toată ziua numără dolarii. Ascultă Becky, ai fost vreodată logodită?

— Cum adică?

— Păi, logodită pentru căsătorie.

— Nu!

— Ai vrea să fii?

— Cred că da. Nu ştiu. Cum vine asta?

— Cum? Păi, în nici un fel. Nu faci altceva, decât să spui unui băiat, că nu vrei pe nimeni în afară de el, apoi vă sărutaţi. Asta-i tot. Oricine poate face asta.

— Ne sărutăm? Pentru ce?

— Pentru că aşa-i obiceiul.

— Şi trebuie să se sărute toată lumea?

— Da! Oricine este îndrăgostit. Ţii minte, ce am scris pe tăbliţă?

— M-da!

— Spune, ce era.

— Nu-ţi spun.

— Vrei să-ţi spun eu?

— M-da! Dar… altădată.

— Nu. Acuma!

— Nu acuma, mâine.

— O, te rog, Becky, acuma. Am să ţi-o spun la ureche, încet de tot.

Tom luă ezitarea fetei drept consimţământ şi cuprinzându-i mijlocul, îi şopti la ureche, acele cuvinte drăgăstoase. Apoi adăugă:

— Acum, şopteşte-mi şi tu la fel.

Un timp, fetiţa se împotrivi, apoi zise:

— Întoarce-te cu faţa încolo, ca să nu mă vezi şi pe urmă ţi-o şoptesc şi eu. Dar nu trebuie să spui la nimeni niciodată, ai înţeles?

— Niciodată, zău! El îşi întoarse faţa. Ea se apropie sfioasă de urechea lui şi-i şopti: „Te iubesc!”…

Atunci sări în sus şi porni în fugă printre mese şi bănci, urmărită de Tom, se réfugie apoi într-un colţ, acoperindu-şi faţa cu şorţuleţul. Tom o prinse de umeri şi începu s-o roage.

— Haide Becky, suntem gata, n-a mai rămas decât sărutul. Nu-ţi fie teamă… e o nimica toată. Becky, te rog… Şi încercă să-i descopere faţa.

Cu încetul, fata cedă şi îşi lăsă mâinile jos. Sfioasă, îşi descoperi faţa îmbujorată şi-i oferi buzele. Tom o sărută şi-i zise:

— Suntem gata, Becky. Şi după asta, să ştii că n-ai voie să iubeşti pe nimeni altul. Numai pe mine să mă iubeşti. N-ai voie să te măriţi cu nimeni în lumea asta. Ai înţeles?

— Da! N-am să iubesc şi n-am să mă mărit cu nimeni, decât cu tine, dar nici tu să nu te însori cu alta.

— Negreşit! Aşa cere regula. Şi-ntotdeauna să vorbeşti cu mine – când nu ne vede nimeni – şi la jocuri eu trebuie să te aleg pe tine şi tu pe mine de tovarăş, fiindcă aşa se cuvine între logodnici.

— Ah! Ce frumos o să fie! Până acum n-am auzit de aşa ceva.

— Ehei! Să mă fi văzut pe mine şi pe Amy Lawrence… Fata făcu nişte ochi… iar Tom îşi putu citi greşeala din spaima lor. Se opri întunecat.

— O, Tom, aşadar nu sunt cea dintâi logodnică a ta? Şi copila începu să plângă.

— Nu plânge Becky.

Tom încercă s-o îmbuneze.

— Cu Amy am isprăvit de mult.

— Aşa zici tu, dar nu-i adevărat.

Tom vru s-o îmbrăţişeze, dar ea îl respinse şi se-ntoarse cu faţa la perete, plângând într-una. Tom încercă să se apropie de ea cu vorbe drăgăstoase, dar ea îl îndepărtă din nou. Jignit în amorul lui propriu, Tom se depărta şi ieşi în curte. Un timp, stătu locului nelinişţit, stingher, aruncând câte o privire spre uşă. Nădăjduia că fetiţa s-o fi răzgândit şi va porni în căutarea lui. Dar ea nu dădea nici un semn şi cuprins de amărăciune şi fiindu-i teamă că a stricat totul, Tom reintră în clasă.

Ea era încă în colţul din fund cu faţa la perete şi suspina. Tom fu cuprins de remuşcări. Se apropia de ea şi stătu o clipă, neştiind ce trebuia să facă. In cele din urmă, începu şovăitor:

— Becky, eu… numai pe tine te iubesc.

Nici un răspuns, numai suspine.

— Becky, se rugă el. Becky, nu-mi spui nimic? Fetiţa continua să suspine.

Tom scoase din buzunar cel mai preţios giuvaier al său, un mâner de alamă, în formă de inel, îl trecut în faţa ei astfel ca să-l poată vedea şi-i zise:

— Te rog Becky, primeşte-l în dar de la mine.

Ea îl trânti la pământ. Îndârjit, Tom părăsi clasa şi porni departe spre colină, pentru a nu se mai întoarce în ziua aceea la şcoală. Alarmată de tăcerea din jurul ei, Becky alergă la uşă; dar Tom nu era nicăieri.

Atunci începu să-l strige:

— Tom! Unde eşti, Tom! Dar nu primi nici un răspuns. Se aşează şi porni iarăşi pe plâns, căindu-se amarnic, până când şcolarii începură să sosească. Atunci se potoli şi cu inima frântă de durere porni spre casă în acea după-amiază

tristă, fără să găsească în jurul ei un singur suflet, căruia să-i împărtăşească jalea.

Capitolul VII.

Ca de obicei şi în seara aceea, Tom şi Sid fură trimişi la culcare la ora nouă şi jumătate. Îşi făcură rugăciunea şi după puţin timp Sid adormi.

Tom rămăsese treaz şi aştepta neliniştit. Când i se păru că trebuia să fie aproape de răsăritul soarelui, ceasul bătu zece. Ar fi vrut să se dea jos din pat, să se plimbe încoace şi încolo, dar îi era teamă să nu-l trezească pe Sid. Rămase deci liniştit în pat, cu ochii deschişi în întuneric. În juru-i totul era cufundat într-o tăcere mormântală. Cu încetul, tăcerea fu întreruptă de zgomote abia desluşite, iar tic-tac-ul ceasornicului parcă se mai înteţise. Mobilele vechi începură să trosnească misterios. Scara gemea înăbuşit. Erau fără îndoială duhurile rele. Dinspre odaia vecină se auzea răsuflarea adâncă şi liniştită a mătuşii Polly. Şi deodată, un greier începu undeva să târâie strident, iar în perete, chiar la capul lui Tom, o carie porni să ticăie ciudat, făcându-l să tremure de spaimă. Din depărtare, se auzi urletul jalnic al unui câine, apoi la un răstimp un urlet mai slab, venit cine ştie de unde.

Tom era aproape mort de frică. Timpul parcă s-ar fi oprit, lăsând loc veşniciei. Cu toată încordarea lui, Tom aţipi şi nu auzi când ceasul bătu unsprezece. Nu mult după aceea, se auzi un miorlăit nespus de trist, care se confundă cu visurile lui nedesluşite. Se trezi când vecinul deschise fereastra. Acesta strigă:

— Zât! Lua-te-ar dracu!

O sticlă goală se sparse de gardul mătuşii Polly şi Tom se deşteptă de-a binelea. Se îmbrăcă într-un minut şi ieşind pe fereastră, se furişă de-a lungul gardului. Între timp, miorlăi şi el de câteva ori cu multă pricepere. În dosul casei, sări gardul şi fu întâmpinat de Huckleberry Finn, cu pisica lui moartă, la subţioară. Băieţii plecară la drum fără zăbavă şi se pierdură în bezna nopţii. În mai puţin de o jumătate de

oră, ajunseră la cimitir, strecurându-se ca nişte umbre prin iarba deasă şi înaltă.

Cimitirul se afla pe coasta unui deal, la o milă şi jumătate de orăşel. Gardul de uluci ce-l împrejmuia era dărăpănat. Pretutindeni creştea iarbă din belşug, printre mormintele împrejmuite pe ţarcuri de şipci putrezite şi mâncate de vreme. Nu se vedea nicăieri o piatră funerară, ci numai cruci aplecate, cu inscripţii şterse.

Un vânt slab şuşotea prin frunzişul copacilor şi Tom se temea să nu fie jelania duhurilor tulburate în somnul lor de veci. Băieţii vorbeau puţin şi numai în şoaptă, deoarece locul, timpul şi tăcerea ce domnea peste tot, îi înfricoşa. Găsiră mormântul de curând ridicat şi se adăpostiră în dosul unor ulmi, la câţiva metri de grămada de pământ.

Aşteptară un timp, în linişte, neauzind nimic altceva, decât strigătul unei cucuvele. Dar Tom nu putea să mai sufere această tăcere apăsătoare şi începu:

— Hucky, tu ce crezi, or fi supăraţi oare morţii c-am venit aici?

— Nu ştiu, dar tare mi-e urât.

— Şi mie.

Urmă o pauză lungă, amândoi chibzuind asupra acestei întâmplări. Apoi, Tom reîncepu:

— Măi, Hucky, ce zici, ne aude Hoss Williams?

— Aşa cred. Duhul lui… Tom spuse:

— Îmi pare rău că nu-i spuneam: domnule Williams. Dar nu l-am supărat niciodată şi toată lumea îi spunea Hoss.

— Acu, nu-ţi mai face inimă rea din pricina asta. Un mort nu se deosebeşte de celălalt, oricum l-a chemat în viaţă. După acest răspuns, convorbirea încetă din nou. Deodată, Tom îl apucă pe tovarăşul său de braţ, şi făcu:

— Ce-i Tom? Şi se ghemuiră laolaltă reţinându-şi suflarea.

— Şş… şş! Tu auzi, Hucky?

— Eu…

Stai! Nici acum n-ai auzit?

— Aoleu, Tom, vin spre noi. Ce ne facem?

— Nu ştiu. Crezi c-o să ne vadă?

— Mai întrebi? Păi, ăştia văd şi în întuneric. Ah, mai bine nu veneam.

— Nu te teme. Eu cred că n-o să ne facă nimic. Poate, dacă stăm cuminţi, nici n-o să ne bage în seamă.

— Vai de mine! Eu tremur ca varga.

— Tăcere!

Băieţii se lipiră de pământ şi aşteptară. Un zvon de glasuri se auzi dinspre intrarea în cimitir.

— Ia te uită! Şuieră Tom. Ce-i aia?

— Flacăra iadului. E îngrozitor, Tom.

Prin lumina palidă a unei lanterne vechi se vedeau nişte umbre, apropiindu-se din ce în ce de locul, unde se ascundeau băieţii. Înfricoşat din cale-afară, Huck şopti:

— Sunt diavolii, Tom. Vai de mine, ştii să te rogi? Că de-aici nu scăpăm cu viaţă.

— Am să-ncerc, dar n-ai de ce te teme, că nu ne fac nimic. Eu am să mă prefac că dorm şi…

— Şş… şş!

— Sunt oameni! Cel puţin unul din ei. Parcă-i vocea lui Moş Muff Potter.

— Ei, aş!

— Da, da! Îl cunosc doar bine. Să nu faci nici o mişcare. El nu ne poate vedea aici, mai ales dacă-i beat ca totdeauna - puşlamaua dracului!

— Bine, nu mă mişc. Uite, s-au oprit. Caută ceva. Acum se apropie iar. Umblă de colo-colo, parcă ar fi beţi. Măi, mie mi se pare că, după voce, unul din ei ar fi Injun Joe.

— Aşa-i! Mai bine erau diavoli adevăraţi. Ce vor să pună criminalii ăştia la cale? Şoaptele încetară, deoarece cei trei indivizi ajunseră la mormânt şi se opriră numai la câţiva metri de ascunzătoarea băieţilor.

— Aici este! Se auzi glasul celui de al treilea, care ridică lanterna sus, astfel încât fu recunoscut în persoana tânărului medic Dr. Robinson.

Potter şi Injun Joe purtau o targa, pe care era o legătură de frânghii şi două lopeţi. Îşi depuseră povara la marginea mormântului şi se aşezară pe jos, cu spatele rezemat de unul din ulmi. Erau atât de aproape de cei doi băieţi, încât puteau să-i atingă cu mâna.

— Mai repede, măi! Zori doctorul, oamenii. Luna poate să răsară la orice moment.

Ceilalţi răspunseră cu un murmur şi continuară să sape. Un timp oarecare nu se auzi decât zgomotul cadenţat al lopeţilor şi al pământului răsturnat. În cele din urmă, se auzi un zgomot surd: sicriul fu găsit şi oamenii îl scoaseră la suprafaţă.

Cu ajutorul lopeţilor, forţară capacul şi aşezară cadavrul pe pământ. Luna apăru de după nori şi lumină chipul palid al mortului. După ce pregătiră targa, puseră cadavrul pe ea, îl acoperiră cu un cearceaf şi-l legară cu frânghie. Potter scoase un briceag şi tăie capătul frânghiei. După aceea, grăi:

— Aşa doctoraşule, treaba-i făcută şi acu, ori scoţi alţi patru biştari, ori te lăsăm aici.

— Aşa zic şi eu! Întări Injun Joe.

— Ce tot îndrugaţi acolo, măi? Făcu doctorul. Aţi cerut banii înainte şi v-am dat.

— Da, şi ai făcut mai mult decât atâta, răspunse Injun Joe, apropiindu-se de doctorul, care se ridicase în picioare. Acum patru ani m-ai alungat de la uşa bucătăriei tatălui dumitale într-o seară când am venit să-mi daţi ceva de mâncare şi ai spus, că venisem pentru altceva; şi când am jurat, că asta o să mi-o plăteşti şi peste o sută de ani, tatăl dumitale m-a băgat la închisoare. Crezi c-am uitat? Nu! Şi acuma că te am la mână, ai să-mi plăteşti!

El îşi vârî pumnul în obrazul doctorului şi-l ameninţă. Acesta îl culcă pe ticălos la pământ dintr-o singură lovitură neaşteptată. Potter scăpă briceagul din mână, strigând:

— Hei, ce faceţi acolo? Şi în clipa următoare se repezi la doctor. Se încinse o luptă crâncenă, striveau iarba şi

răscoleau pământul cu călcâiele. Injun Joe sări şi apucă imediat capacul greu al sicriului şi-l aruncă peste Potter, şi furişându-se ca o pisică, se apropie de cei doi. Se învârti în jurul lor, în aşteptarea momentului prielnic. Deodată, doctorul se smuci şi recăpă-tându-şi libertatea, apucă şi el capacul greu al sicriului şi-l aruncă peste Potter, care se prăbuşi la pământ. În aceeaşi clipă, criminalul se repezi şi înfipse cuţitul drept în inima tânărului medic. Acesta se clătină şi căzu peste Potter, umplându-l de sânge. Spectacolul înspăimântător sili luna să se ascundă după nori, iar cei doi băieţi îngroziţi o luară la fugă.

Când se ivi luna din nou, Injun Joe stătea lângă trupurile celor doi şi-i privea în linişte. Doctorul îngână ceva de neînţeles, scoase un suspin adânc, apoi nu se mai mişcă. Criminalul bolborosi:

— Suntem chit, afurisitule!

După ce jefui buzunarele victimei, puse cuţitul în palma deschisă a lui Potter şi se aşează pe sicriu. Trecură vreo cinci minute. Potter începu să geamă. Degetele sale strângeau cuţitul, îl ridică îngrozit, îl privi, apoi îl aruncă. Împinse corpul victimei la o parte, îşi făcu privirea roată şi nedumerit, întâlni privirea lui Joe.

— Doamne! Ce s-a întâmplat? Gemu el.

— Urâtă afacere! Răspunse Joe, fără să se urnească din loc. Pentru ce l-ai omorât, bre?

— Eu? Niciodată.

— Ascultă aici. Vorbele astea să le spui lui mutu. Potter tremura şi era alb ca varul.

— Eram doar treaz. N-am băut nimic astă-seară. Dar acum, parcă aş fi mai beat, ca niciodată. Joe, prietene, sunt zăpăcit. Nu-mi aduc aminte de nimic. Dar spune-mi tu, Joe, bre, spune-mi cinstit… eu l-am omorât? Pe viaţa şi pe cinstea mea, bre, că n-am avut gând să-l omor. Spune-mi cum s-a întâmplat? O ce grozăvie! Şi ce tânăr era!

— Apoi, când vă băteaţi, el te-a lovit cu capacul sicriului şi ai căzut pe jos. Când te-ai dezmeticit, ai apucat cuţitul şi

tocmai, când se repezea el la tine să te lovească a doua oară, l-ai înjunghiat şi aţi căzut amândoi, grămadă. Credeam că aţi murit amândoi.

— Nu-mi dădeam seama ce fac? Mai bine muream decât să ajung la fapta asta. Recunosc, eram însetat de bani şi de băutură, dar pe armă n-am pus mâna în toată viaţa mea. Ştie toată lumea.

Joe, să nu mă spui. Făgăduieşte-mi că n-ai să mă spui. Tu ştii câte am făcut pentru tine. Nu-i aşa, Joe, că n-ai să mă spui? Şi nenorocitul căzu în genunchi în faţa asasinului odios, apucându-l de mâini.

— Nu, Potter, tu ai fost totdeauna bun cu mine şi de aceea n-am să te dau pe faţă la nimeni.

— O, Joe, eşti un înger. Te voi binecuvânta, câte zile voi mai trăi. Şi Potter începu să plângă.

— Hai, isprăveşte, n-avem timp de văicăreală. Trebuie să pleci repede, cât mai departe de aici. Mişcă-te şi vezi să nu laşi nimic în urma ta. Eu o iau pe dincolo.

Potter o luă la fugă, iuţindu-şi paşii din ce în ce. Criminalul rămase locului, urmărindu-l cu privirea şi îşi zise:

— Dacă-i tot atât de zăpăcit de lovitură şi ameţit de băutură, pe cât se vede, n-o să-şi aducă aminte de cuţit, decât când va fi prea departe, ca să aibă curajul să se mai întoarcă la locul acesta, fricosul. Două sau trei minute după aceasta, tânărul ucis, cadavrul acoperit cu cearşaful, fără capac şi mormântul deschis, rămaseră părăsiţi, sub lumina argintie a lunii şi cufundaţi în liniştea adâncă a nopţii.

Capitolul VIII.

Amuţiţi de groază, Tom şi Huck au rupt-o la fugă cât îi ţineau picioarele. Din când în când, aruncau câte o privire în urmă ca şi cum ar fi fost urmăriţi de cineva. Orice piedică ce li se ivea în cale li se părea un om rău şi le tăia respiraţia. Lătratul câinilor deşteptaţi de fuga lor, le dădea aripi. Ajunseră la primele case de la marginea orăşelului.

— De am ajunge la vechea tăbăcărie înainte de a cădea de oboseală, şuieră Tom, gâfâind. D-abia mă mai ţin picioarele.

Huckleberry nici nu mai putea răspunde. Fixându-şi privirile asupra ţintei năzuinţei lor, îşi iuţiră paşii. În curând, ajunseră şi amândoi dădură buzna pe uşa deschisă şi căzură grămadă, sfârşiţi de oboseală şi mulţumiţi în suflet. Încet-încet, gâfâiala lor se potoli şi Tom şopti:

— Huckleberry, tu ce zici că o să iasă din afacerea asta?

— Dacă domnul Robinson a murit – spânzurătoarea!

— Crezi?

— Sunt sigur, Tom.

Tom se gândi puţin, apoi zise:

— Cine o să spună? Noi?

— Fugi de-acolo! Se întâmplă ceva şi cine ştie cum, nu-l spânzură pe Joe. Ştii că, atunci el o să caute să se răzbune. Ne omoară pe noi, ca pe doi pui de găină.

— La asta mă gândeam şi eu, Huck.

— Să-l lăsăm pe Muff Potter să spună el, ce o ştii. Beţiv cum e.

— Huck, Muff Potter n-a văzut nimic. Ce ar putea să spună el?

— Cum adică?

— Fiindcă el zăcea ameţit, când Injun Joe a ucis. Crezi oare c-a putut vedea ceva?

— La asta nu m-am gândit, Tom.

După oarecare tăcere, Tom reluă:

— Eşti sigur, Hucky, că poţi păstra tăcere?

— Ştiu bine. Trebuie să ne ţinem clanţa. Dacă-l pârâm pe diavolul ăsta de Injun Joe şi scapă de spânzurătoare ne putem lua adio de la viaţă. Ascultă aici, Tom, să jurăm tăcere.

— Aşa cred şi eu, Huck. E tot ce putem face. Ridică mâna şi jură, că noi…

— Nu, nu aşa! Aici nu-i vorba de fleacuri. Jurământul trebuie scris şi pecetluit cu sânge.

Tom primi cu bucurie propunerea. Ea avea o însemnătate profundă şi se potrivea de minune cu locul. Culese de jos o surcică mai mare, curată, scoase din buzunar un creion

roşu, se aşează în lumina lunii şi subliniind fiecare literă cu câte un plescăit al limbii, mâzgăli, cele ce urmează:

Noi Huck Finn şi Tom Sawyer jurăm să păstrăm tăcere asupra cazului. Să moară şi să-i putrezească oasele celui care-şi va călca Jurământul.

Huckleberry admiră uşurinţa cu care scria Tom şi vocabularul său ales îl uimi. Se grăbi să scoată un ac din reverul hainei şi să-şi înţepe degetul, însă Tom îl opri:

— Stai, mă! Acul tău e ruginit şi-ar putea să fie oxidat.

— Ce-i aia oxidat?

— Otravă!

Tom scoase aţa dintr-unul din acele sale, cu care se înţepă fiecare în vârful degetului, storcând puţin sânge.

Cu sângele stors, Tom mâzgăli cu vârful degetului mic iniţialele lui, sub text, arătând după aceea lui Huck cum să facă un H. şi un F. După ce completară formula, întărind-o prin iscălitură, ei purceseră la ceremonia descântecelor. Apoi, îngropară scândurica în apropierea zidului. Li se părea că aruncaseră în fundul pământului cheia lacătului, care avea să le închidă gura, pentru totdeauna.

La o crăpătură a zidului de peste drum de casa aceasta dărăpănată se ivi un chip de om, pe care băieţii nu-l văzură.

— Tom! Şopti Huckleberry, jurământul ne va opri pe vecie să mai vorbim?

— Sigur! Trebuie să tăcem orice s-ar întâmpla. Am jurat, s-a isprăvit.

— Da! Aşa e!

Câtva timp continuară să vorbească în şoaptă. Deodată, în tăcerea nopţii răsună urletul fioros al unui câine, aflat în apropiere. Înspăimântaţi, băieţii se înlănţuiră.

— La cine a urlat?

— Nu ştiu… uită-te repede prin crăpătură.

— Uită-te tu, Tom!

— Eu? Eu, nu pot!

— Te rog, Tom. Ascultă – cum urlă iar.

— Stai, dacă nu mă-nşel, e câinele lui Harbinson.

— Uf! Ce sperietură am tras. Credeam că e un câine vagabond.

Urletul se auzi din nou şi băieţii se cutremurară.

— Fac prinsoare că nu-i câinele lui Harbinson! Şopti Huckleberry. Hai uită-te odată, Tom!

— E un câine vagabond!

Tom se codi puţin, apoi îşi apropie ochii de o crăpătură. Când se întoarse spre Huck, abia putu să bâiguie:

— Repede, Tom, repede. La cine-a urlat?

— Trebuie, că la amândoi fiindcă suntem împreună.

— Vai de mama noastră, Tom! Ne-am dus pe copcă, Tom. Eu, cel puţin ştiu unde voi ajunge. Toată viaţa mea am fost un netrebnic.

— Şi eu! Dar vezi că eu mă mai duceam la biserică şi citeam din Biblie.

— Of, Doamne! De aş fi rău, numai de două ori mai rău ca tine!

Tom se mai uită o dată afară şi zise:

— Ascultă, Huck, e cu spatele spre noi! Huck privi şi el şi se însenină.

— Aşa stătea şi înainte?

— Da! Dar prostul de mine n-am băgat de seamă. Dar la cine o fi urlând?

Urletul încetă. Tom ciuli urechile.

— Şş! Şş! Ce-i asta? Întrebă el, şoptind.

— Parcă ar fi un grohăit de porc. Ba nu, sforăie cineva.

— Crezi? Din ce parte vine zgomotul, Huck?

Mi se pare că dinspre partea de jos. Şi tata obişnuia să doarmă acolo, dar când sforăie el, trebuie să-ţi astupi urechile. Şi-apoi, el nu se mai întoarce niciodată aici.

Setea de aventură puse din nou stăpânire pe băieţi.

— Hucky, mergi cu mine?

— Drept să-ţi spun, mi-e frică să nu dăm peste Injun Joe.

Tom se cutremură.

Dar ispita birui. Băieţii se învoiră să încerce, iar dacă sforăitul încetează, s-o ia la fugă fără multă vorbă. Porniră

deci tiptil, tiptil, unul după altul. Când se apropiară la vreo cinci paşi de cel care dormea acolo, Tom calcă pe o cracă uscată, care pârâi cu zgomot. Omul adormit bolborosi cuvinte fără înţeles şi se întoarse spre lumina lunii. Era Muff Potter! La vederea lui, băieţii se liniştiră.

Ieşiră tiptil, tiptil, aşa precum veniseră, prin gardul dărăpănat şi la oarecare depărtare, se opriră, să mai schimbe câteva cuvinte. Urletul fioros se auzi din nou, iar când se uitară înapoi, văzură cum câinele vagabond da târcoale locului unde se odihnea Muff Potter.

— La el a urlat! Strigară băieţii.

— In cel mult două săptămâni se curăţă, zise Tom. Un negru mi-a spus că dacă te urlă un câine vagabond poţi să-ţi faci testamentul.

Negrii ştiu ce spun, Hucky. Apoi se despărţiră îngânduraţi.

Când Tom se furişă prin fereastră, în dormitor, noaptea se îngâna cu ziua. Se dezbrăcă repejor cu mare băgare de seamă şi se culcă, mulţumit că escapada lui nu fusese observată de nimeni.

Nu luă însă seama că sforăitul lui Sid era prefăcut şi că el îl pândea de o oră.

Când Tom se trezi, Sid era plecat. Totul în jurul său îi spunea că era în întârziere. Se înfiora. De ce n-a fost trezit cu obişnuitele strigăte de dojana? Gândul acesta îl umplu de presimţiri rele. În cinci minute se îmbracă şi coborî. Familia era încă la ceai. Nu i se făcu nici o mustrare; dar toţi se fereau să-l privească în ochi. Atmosfera era atât de încărcată, încât, vinovatul îşi simţi sângele îngheţându-i în vine. Se aşeză la masă şi încercă să pară vesel, dar când văzu că nu-i zâmbeşte nimeni şi că nu-i răspunde nimeni, amuţi.

Mătuşa îl luă apoi deoparte şi Tom era cât pe ce să se bucure că i se va servi o porţie proaspătă de bătaie; dar se înşelă. Mătuşa începu să plângă şi-l întrebă cum putea s-o facă să sufere atâta din pricina răutăţilor lui. Vrea oare s-o

vadă cu părul albit înainte de vreme şi să moară de inimă rea?

Tom se simţi mai îndurerat decât dacă ar fi căpătat o mie de lovituri de nuia. Plânse, ceru iertare, făgădui să se cuminţească şi simţi că dobândise o iertare pe jumătate.

Era atât de copleşit de greşelile sale, încât renunţă la gândul de a se răzbuna pe trădător. De aceea, Sid putu să plece la şcoală, nestingherit. În drum, Tom se întâlni cu Jac Harper şi-i refuză invitaţia la o partidă de capră. Îşi ocupă locul în bancă; propti bărbia în palme şi privi ţintă spre peretele din faţă. Expresia lui era a unui om istovit de suferinţe. Sub cot simţi un obiect tare, pe care de-abia într-un târziu îl cercetă. Era înfăşurat în hârtie. Îl desfăcu. Era mânerul de alamă în formă de inel.

— Colac peste pupăză! Se gândi Tom.

Capitolul IX.

Pe la douăsprezece amiază, orăşelul era zguduit de vestea omorului din cimitir. Fără ajutorul telegrafiei, care pe atunci nu exista, povestea fu transmisă în câteva clipe de la om la om, din casă în casă, din uliţă în uliţă, până se răspândi în tot cuprinsul orăşelului. Directorul şcolii ordonă îndată suspendarea cursurilor de după-amiază, altminteri locuitorii ar fi avut o părere rea despre el.

Nu departe de victimă a fost găsit cuţitul, plin de sânge, care după afirmaţia unora, aparţinea lui Muff Potter. Se zvonise că pe la orele două din noapte, nişte oameni întârziaţi l-ar fi surprins pe Potter spălându-se la gârlă, ceea ce le-a părut ciudat, deoarece spălatul nu era obiceiul lui. Ici-colea se vorbea că ucigaşul dispăruse, cu toate că oraşul fusese răscolit pretutindeni. Călăreţi fură trimişi pe toate drumurile în căutarea dispărutului şi Şeriful era încredinţat că fugarul va fi prins înainte de a se înnopta.

Toţi locuitorii porniră în pelerinaj la cimitir. Tom care îşi mai revenise din marea lui mâhnire se amestecă în mulţime, nu fiindcă n-ar fi avut ce face, dar pentru că se simţea atras de o putere nedesluşită. Sosit la faţa locului, îşi strecură

trupul mărunt şi puţintel prin mulţimea compactă şi putu zări toată înfăţişarea lugubră. I se păru că trecuse un veac de când fusese acolo. Cineva îl ciupi de braţ. Întoarse capul şi întâlni privirea lui Huckleberry. Se făcură îndată că se uită în altă parte, spre a nu stârni bănuiala celor din jurul lor. Dar lumea era preocupată cu comentarea faptelor:

— Sărmanul de el! Bietul doctor! Asta să servească de lecţie profanatorilor de morminte!

— Nimic nu-l va scăpa de spânzurătoare pe mizerabilul Potter!

Aceasta era părerea tuturor, iar paracliserul zise:

— Judecând după aparenţe, e mâna lui la mijloc! Deodată Tom se cutremură din creştet până în tălpi. Zărise figura lătăreaţă a lui Injun Joe. In clipa următoare, mulţimea începu să se agite şi se produse o mare învălmăşeală. Se auziră strigăte:

— El e! Vine! Vine singur!

— Cine? Cine? Întrebară alţii.

— Muff Potter!

— Hei! S-a oprit! Băgaţi de seamă! Nu-l lăsaţi să scape. Câţiva inşi căţăraţi în vârful copacilor spuseră, că nu-i vorba de fugă, că e numai foarte nedumerit.

— Ce neruşinare! Exclamă cineva din apropiere. Vine să-şi vadă isprava mârşavă şi se miră, că găseşte lume!

Mulţimea făcu loc şerifului, care-l aducea de braţ pe Potter. Chipul nenorocitului arată groaza sălbatică în care se zbătea. Când se opri în faţa victimei, îşi acoperi obrazul şi izbucni în lacrimi.

— Nu l-am omorât eu, oameni buni! Strigă el deznădăjduit; pe cuvântul meu de cinste, nu l-am omorât eu!

— Cine te acuză? Strigă o voce.

Cuvintele acestea îl dezmeticiseră. Potter îşi ridică ochii şi se uită în jurul său. II zări pe Injun Joe şi ţipă:

— O! Injun Joe! Mi-ai făgăduit că niciodată n-ai să…

— E al tău cuţitul acesta? Îl întrebă şeriful.

Potter s-ar fi prăbuşit, dacă nu l-ar fi ţinut cineva, aşezându-l pe iarbă. Apoi zise:

— Ceva îmi spunea, că dacă nu vin înapoi să-mi iau… El se cutremură, dădu din mâini, neputincios şi reluă:

— Joe, spune-le… spune-le, că eu…

Împietriţi de uimire, Huckleberry Finn şi Tom auziră pe mincinosul cu inimă de piatră, depunându-şi în toată liniştea mărturia. Ei aşteptau ca dintr-un moment într-altul să fie lovit de trăsnet. După ce el tăcu şi copiii îl văzură că e viu şi nevătămat, ceva lăuntric îi îmboldeau să-şi calce jurământul, pentru salvarea vieţii unui prizonier nevinovat şi trădat. Dar în faţa primejdiei de a lupta contra unei puteri supranaturale, îşi deteră seama că le-ar fi fost fatal să intervină.

— Dar de ce te-ai întors? Nu puteai să-l laşi aici, întrebă cineva.

— Nu ştiu nici eu, gemu Potter. Voiam să fug, dar parcă mă trăgea ceva să mă-ntorc aici. Şi din nou începu să plângă cu sughiţuri. Băieţii fură încredinţaţi că mărturia lui Injun Joe sub prestare de jurământ, nu putea fi făcută decât de un om vândut Satanei. De aici înainte, ei îl priviră ca pe ceva din cale afară de interesant, dar şi primejdios şi nu-şi mai luau ochii de la el. Hotărâră în sinea lor să-l pândească nopţile, când prilejul se va ivi, nădăjduind să zărească măcar o dată, pe întunecatul lui stăpân, al iadului.

Cu ajutorul lui Injun Joe, corpul victimei fu ridicat şi transportat. Lumea dimprejur asista cu groază la această scenă şi îşi şoptea, că rana începuse să sângereze.

Timp de o săptămână, Tom se zvârcolea în somn, sub povara tainei sale grozave; apoi, într-o dimineaţă, la ceai, Sid începu:

— Ascultă, Tom, de câtăva vreme ai început să vorbeşti în somn, atât de mult, încât nu mai pot dormi în linişte, din pricina ta.

Tom păli şi îşi plecă ochii.

— Ăsta-i semn rău! Rosti sever, mătuşa Polly. Ce ţi-a intrat în cap, Tom?

— Nimic, mătuşo. Insă mâinile îi tremurau şi îşi vărsă ceaiul.

— Şi… Îndrugi la verzi şi uscate, zise Sid. Noaptea trecută spuneai: E sânge, da, e sânge! Şi pe urmă strigai: Nu mă necăji atâta… am să spun! Să spui? Ce? Hm?

— Tom era ameţit. E uşor de închipuit ce ar fi urmat după aceasta, dacă mătuşa Polly înseninată de o nouă idet, nu intervenea la timp:

Ei, ce să fie? Ce să fie, decât crima asta înfiorătoare. O visez şi eu aproape în fiecare noapte. Parcă eram chiar eu criminala.

Mary spuse că şi ea era la fel de impresionată. Sid păru satisfăcut. După acest incident, Tom pretextă o crâncenă durere de dinţi şi timp de-o săptămână se culcă numai cu falca legată, dar nu află niciodată că Sid îl pândea nopţi întregi şi îi slăbea uneori legătura ca să poată vorbi în voie şi apoi i-o lega strâns la loc. Cu încetul, conştiinţa lui Tom se linişti şi renunţă la pretinsa durere de dinţi. Dacă Sid reţinuse ceva din bolboroselile fără şir ale lui Tom, păstra pentru sine. Se minuna însă nespus, că Tom se schimbase grozav. Nu mai era ca altădată. Se ferea acum de orice încurcătură şi refuza să primească şefia noilor năzbâtii.

De câte ori avea prilejul, Tom se duce la „ucigaşul” încarcerat la închisoarea situată la marginea oraşului şi spre a-i uşura viaţa nenorocită, îi dădea câte ceva din puţinul ce-l avea. Darurile acestea uşurau mult conştiinţa lui Tom. Câţiva cetăţeni se simţeau straşnic de îmboldiţi să-l vadă pe Injun Joe spânzurat, pentru că jefuise mortul, dar caracterul acestuia era atât de impunător, încât nimeni n-avu curajul iniţiativei şi astfel fu lăsat în pace. El avusese grijă să-şi înceapă mărturia de la încăierare, fără să pomenească de profanarea mormântului, de aceea, cel mai înţelept ar fi să nu tulbure Curtea cu cazul acesta special.

Capitolul X.

Faptul că Tom îşi abătuse gândurile de la taina lui, se datora unei pricini de o gravitate neobişnuită. De câteva zile, Becky Thatcher nu mai venea la şcoală. După o crâncenă luptă cu amorul lui propriu, Tom se pomeni dând târcoale casei, în care locuia fata. Află că era bolnavă. Dacă s-ar întâmpla să moară! Gândul acesta îl urmărea neîncetat. Nu mai găsea plăcere nici în bătălii, nici în piraterie. Viaţa îşi pierduse tot farmecul, jucăriile lui preferate numai încântau. Mătuşa Polly era foarte îngrijorată şi încercă să-l doftoricească. Fiind o femeie întreprinzătoare ea punea în practică toată ştiinţa ei medicală, aplicându-i tot soiul de tratamente. Pe vremea aceea, cura de apă era o noutate interesantă şi mătuşa Polly, văzând starea îngrijorătoare a băiatului, se grăbi să-l supună unei curarisiri radicale. II ţinu zile întregi în pat, îl obloji cu fel de fel de reţete, îi făcu duşuri reci. Dar tocmai când începu să-şi piardă nădejdea în efectele nevăzute ale tratamentului ei, auzi de un medicament minunat, care alina orice durere. Îl comandă, îl gustă şi-l găsi plăcut la gust. Părăsi deci cura de apă rece şi începu să-i administreze lui Tom câte o linguriţă pe zi din doctoria cea nouă. Îngrijorarea ei se risipi imediat, căci o dată cu încetarea curei de apă, voioşia lui Tom revenise. El simţise că era vremea să părăsească patul. Avu grijă să se arate mulţumit de doctoria cea scârboasă şi începu s-o ceară atât de des, încât mătuşa sfârşi prin a-l lăsa s-o ia singur. Dacă ar fi fost vorba de Sid, n-ar fi avut nici o bănuială, dar fiindcă era vorba de Tom, începu să controleze conţinutul sticlei. Constată că, într-adevăr doctoria scădea în mod normal, dar de unde era să ştie ea, că sănătatea băiatului se îndrepta prin dozele, pe care le arunca în crăpătura podelii.

Într-o zi, pe când Tom era pe cale să verse linguriţa de doctorie în crăpătură, pisoiul galben al mătuşii veni să se gudure pe lângă el, uitându-se pofticios la linguriţă. Tom îi zise:

— Până ce n-ai nevoie, să nu ceri.

Dar îi dădu să înţeleagă că avea nevoie.

— Eşti sigur? Era sigur.

— Apoi dacă e aşa, hai să-ţi dau şi ţie, dar dacă găseşti că nu-ţi face bine, să nu mă învinovăţeşti pe mine!

Consimţi. Tom îi căscă gura şi-i turnă pe gât o linguriţă de doctorie. După ce-o înghiţi, sări de câteva ori în sus, scoase un ţipăt asurzitor şi porni în goană prin odaie, izbindu-se de mobile, răsturnând ghiveciurile cu flori, vasele şi tot ce-i ieşea în cale. Pe urmă, se ridică pe labele dinapoi şi capul dat pe spate, ţopăi de colo până colo, ca înnebunit de bucurie, miorlăind şi sărind neastâmpărat. Se lăsă apoi din nou pe patru labe şi porni în goană nebună, răsturnând şi spărgând paharele de pe masă şi sticluţele. Tocmai atunci intră în odaie mătuşa Polly şi văzu pisoiul făcând două salturi mortale. Sări apoi pe fereastra deschisă târând după el, ultimele ghiveciuri rămase în picioare. Bătrâna stăm locului împietrită de mirare. Tom râdea şi se tăvălea pe podea, sughiţând şi chicotind.

— Ce a dat în pisoiul ăsta, Tom?

— Nu ştiu mătuşo, ha, ha, ha!

— N-am pomenit de când sunt, aşa ceva! Ce l-a găsit de a făcut prăpădul ăsta?

— Zău, nu ştiu, mătuşo Polly: aşa fac pisicile, când dă strechea-n ele.

— Da, aşa fac? Glasul ei îl enervă pe Tom.

— Da, aşa fac.

— Aşa, crezi ta?

— Aşa cred eu.

Bătrâna se apropie de pat, în timp ce Tom o urmărea cu îngrijorare. Îi înţelese prea târziu gândul. Linguriţa buclucaşe ieşi la iveală de sub cuvertura patului. Tom se cutremură şi îşi plecă ochii. Mătuşa Polly îl luă de urechi şi îl ciocăni pe cap cu degetarul:

— De ce-ţi baţi joc în halul ăsta de un biet animal neştiutor, dom'le?

— Am vrut să-i fac un bine, fiindcă el n-are mătuşă.

— N-are mătuşă! Nerodule! Ce legătură are una cu alta?

— Are! Fiindcă dacă ar fi avut mătuşă, i-ar fi ars şi lui maţele cu doctoriile ei, fără să se gândească, totuşi, că poate simte şi el ca tot omul.

Mătuşa Polly se simţi cuprinsă de remuşcări. Băiatul avea dreptate: ceea ce face rău unui pisoi, poate să facă rău şi unui copil. Se înduioşa şi ochii i se umeziră. II mângâie pe Tom cu blândeţe şi-i zise:

— Eu îţi voiam binele, Tom. Şi vezi, doctoria ţi-a făcut bine.

Cu o licărire de şiretenie în ochi, Tom se uită la ea şi-i spuse:

— Ştiu, mătuşo şi tocmai d-aia am vrut să-i fac şi eu un bine lui. Niciodată nu l-am văzut sărind aşa frumos.

— Ia pleacă d-aici Tom, până nu mă supăr din nou. Încearcă şi tu şi vezi dacă poţi să fii măcar o dată cuminte ca toţii copii, ca să n-ai nevoie de doctorii.

Tom ajunse la şcoală devreme, ceea ce era un eveniment necunoscut până atunci. În loc să intre în curte şi să se joace ca altă dată cu camarazii lui, acum stătea rezemat de poartă. Sunt bolnav, spuse el, şi era chiar aşa. Se prefăcea că se uită în toate părţile, dar de fapt ochii lui erau îndreptaţi în josul străzii. Jeff Thatcher se ivi şi faţa lui Tom se însenină. Când Jeff sosi, Tom îl acostă şi cu vorbe meşteşugite, încercă să afle cum îi merge lui Becky cu sănătatea. Deoarece însă, nătărăul nu-l înţelesese, Tom îi făcu vânt să plece. Apoi, începu să scruteze din nou zarea, bucurându-se ori de câte ori zărea fluturarea unei rochiţe şi posomorându-se când vedea că purtătoarea rochiţei nu era fiinţa mult aşteptată.

Când încetară rochiţele de a se mai arăta, Tom fu cuprins de o mare tristeţe. Intră în clasa goală ca să-şi trăiască suferinţa din plin. Deodată zări în cadrul porţii albeaţa orbitoare a unei rochiţe şi inima-i tresări. În clipa următoare se repezi afară şi începu să zbiere, să râdă, să fugărească pe copii, să se dea peste cap, să alerge în patru labe. În sfârşit, făcu toate nebuniile ce-i treceau prin cap,

trăgând cu coada ochiului tot timpul la Becky, să vadă dacă se uită la el. Dar fetiţa părea că nu-l lua câtuşi de puţin în seamă. Era oare posibil ca dânsa să nu-l fi observat? Se apropie de grupul fetiţelor şi începu iar, cu înverşunare, să scoată strigăte războinice, să smulgă din cap pălăriile băieţilor şi să le arunce pe acoperişul şcolii, să se ia la harţă şi la trântă cu cine-i ieşea în cale şi Ia urmă, se aruncă la picioarele ei gata s-o răstoarne. Dar ea îşi întoarse capul şi spuse ca să audă şi el:

— Uf! Grozavul!

Tom se aprinse la faţă. Se ridică şi se depărta zdrobit şi deznădăjduit.

Capitolul XI.

Tom îşi depăna gândurile. Era trist şi abătut. Se simţea părăsit, dispreţuit de toată lumea. El nu voia să facă decât bine şi dacă lumea îl înţelegea greşit, n-avea decât să suporte consecinţele. Şi de ce n-ar suporta? Cu ce drept se plângea cel părăsit? Da, hotărât va începe o viaţă de bandit. Din moment ce era silit, n-avea altă alegere. In clipa aceea era silit s-o facă. Şi acum se afla departe, dincolo de izlaz şi clinchetul clopoţelului şcolii pentru începerea „orei” ajunse la el, ca un zvon nedesluşit, începu să ofteze la gândul că niciodată nu va mai auzi sunetul acesta atât de familiar.

Tocmai când se gândea cu duioşie că totuşi îi va ierta pe toţi acei care s-au purtat urât cu el, se-ntâlni, faţă-n faţa cu Joe Harper, ai cărui ochi erau de asemenea umbriţi de gânduri negre. Evident! Aici se întâlneau două suflete şi un singur gând. Tom îşi şterse ochii cu mâneca hainei şi începu să vorbească, printre sughiţuri, că pentru a scăpa de tratamentul asupra şi lipsa de dragoste a celor de acasă, a hotărât să plece în lumea mare şi să nu se mai înapoieze niciodată. La sfârşit, adăugă:

— Nădăjduiesc, Joe, că tu n-o să mă uiţi niciodată.

Joe îl ascultă în tăcere, apoi îi mărturisi, că plecase în căutarea lui, cu acelaşi gând. Maică-sa îl bătuse pentru nişte cremă de zahăr ars, pe care el nici n-o gustase măcar,

dar desigur că aceasta era doar un pretext, ca să se descotorosească de fecioral-său. Decât aşa, s-a hotărât singur, să dispară din calea ei şi nădăjduia, că n-o să-i pară rău niciodată, că l-a alungat pe sărmanul băiat în lumea vitregă, să sufere şi să moară fără un suflet lângă el.

Trişti, băieţii îşi continuară dramul. Făcură legământ să nu se mai despartă, decât când moartea îi va izbăvi de suferinţele pământeşti. Trecând apoi la chestiuni care îi interesau mai de aproape, Joe spuse că voia să devină sihastru, să trăiască într-o peşteră ascunsă, să se hrănească numai cu ierburi şi cu rădăcini, însă după ce îl lămuri Tom că viaţa de aventurier e cu mult mai de folos, consimţi să se facă pirat.

La trei mile în jos de St. Petersburg, la un punct, unde albia lui Misisipi se lărgea peste o milă, se afla o insulă lungă şi îngustă, acoperită cu copaci, având la capăt un banc de nisip, potrivit pentru acostare.

Deoarece insula era nepopulată şi în apropiere de malul opus, băieţii o aleseseră de adăpost al piraţilor. Dar fiindcă deocamdată, nu-i preocupa cine şi ce o să fie obiectul pirateriei lor, aveau nevoie de un al treilea tovarăş şi de aceea porniră în căutarea lui Huckleberry Finn. Acesta, când auzi despre ce era vorba, primi fără să stea pe gânduri, căci pentru el era totuna ce carieră o să aleagă. Se despărţiră apoi, fixându-şi întâlnirea pentru miezul nopţii, la marginea fluviului, la două mile în sus de oraş, unde ştiau că se afla o plută mică, pe care aveau de gând să pună stăpânire. Fiecare trebuia să aducă împreună cu cât mai multe provizii şi lucruri şterpelite, ca să dovedească o dată mai mult, că porneau cu adevărat pe calea nelegiuirilor, având totodată grijă, ca să dispară înainte de a fi prins. Trebuiau însă ca să dea sfoară în oraş că pun ceva la cale şi apoi, în curând, toată lumea va afla. Dar dacă cineva ar cuteza să pună întrebări, să fie înştiinţat că trebuie să-şi ţină clanţa şi să aştepte. Aceasta era parola!

Pe la miezul nopţii, Tom sosi la locul de întâlnire, cu o şuncă afumată şi cu alte lucruri mărunte şi se caţără pe o ridicătură mică de pământ, de unde vedea insula. Stelele străluceau şi era o linişte profundă. Fluviul se întindea ca un ocean de păcură. Tom ascultă atent, dar nu auzi nimic. Fluieră o dată şi i se răspunse. Repetă încă o dată semnalul şi auzi o voce:

— Cine-i acolo?

— Tom Sawyer „Răzbunătorul negru" din ţara Spaniei. Cine eşti?

— Huck Finn „Mâna roşie" şi Joe Harper „Teroarea mărilor" (aceste nume fuseseră alese de Tom din cărţile lui de citire preferate).

— În ordine. Daţi parola!

Şi în tăcerea paşnică a nopţii, răsună cuvântul înfiorător. SÂNGE!

Tom coborî cu oarecare greutate şi se întâlni cu tovarăşii săi.

„Teroarea Mărilor" adusese o bucată mare de slănină afumată, care-i îmbrăca aproape complet spinarea şi umerii. Finn „Mâna Roşie" furase de undeva o tingire mare, o grămadă de foi de tutun şi nişte rădăcini de soc, din care să-şi facă pipe, cu toate că, afară de el, piraţii nu fumau, nici nu mestecau tutun, înainte de a se îmbarca, se aprovizionară cu foc, iască şi amnar, căci pe vremea aceea nu se prea găseau chibrituri.

Odată urcaţi pe plută, Tom ocupă locul de frunte şi începu să dea comenzile, cu o voce aspră, înăbuşită.

— Vâsliţi, în direcţia vântului!

— Am înţeles, căpitane.

— Daţi zor, daţi zor!

— Da, căpitane.

— Ce direcţie avem?

— Vânt din pupă!

— Echipa de manevră, sus pe bare! Întindeţi pânzele! Mai cu inimă!

— Da, căpitane!

De bună seamă, comenzile acestea erau date mai mult de formă şi nu aveau nici un înţeles deosebit.

Pluta se îndepărta, îndreptându-se spre mijlocul apei.

Neavând ce face, băieţii stăteau tăcuţi la vâslele lor.

După o călătorie de trei sferturi de oră, pluta ajunse în dreptul orăşelului depărtat. Numai câteva licăriri slabe arătau locul unde se aflau, cufundat într-un somn paşnic, neştiind ce se petrece în clipa aceea la suprafaţa netedă a fluviului.

Piraţii priveau tăcuţi spre locul bucuriilor şi al dezamăgirilor lor de altă dată şi nu băgară de seamă că pluta era gata să lase insula în urmă. Când observară primejdia, apucară vâslele şi după o muncă încordată, reuşiră să debarce pe insulă, pe la orele două, după miezul nopţii.

Făcură foc lângă un trunchi gros culcat la pământ, nu departe de desişul întunecat al pădurii şi prăjiră puţină slănină într-o cratiţă adusă de ei. Li se părea un lucru minunat să mănânce astfel în pădurea aceasta necunoscută de oameni şi spuseră că niciodată nu se vor întoarce în lumea civilizată.

— E frumos aici, nu-i aşa? Făcu Joe.

— Ce-ar zice băieţii, dacă ne-ar vedea aici?

— Ar muri de frică! Nu-i aşa, Hucky?

— Cred şi eu, răspunse Huckleberry; da, eu sunt obişnuit. Nici nu vreau ceva mai bun.

Acasă nu mă săturam niciodată… şi-apoi, de-aici, nu mă poate alunga nimeni.

— Viaţa asta îmi place şi mie, grăi Tom. Dimineaţa nu te scoală nimeni, nu trebuie să te speli, nu trebuie să mergi la şcoală şi să faci atâtea prostii de prisos. Şi tu Joe, voiai să te faci sihastru. Păi tu ştii, că el trebuie să se culce pe ceva tare de tot, să-şi radă părul şi să umble cu cenuşă pe cap?

— Da, pentru ce? Întrebă Huck.

— Nu ştiu. Dar aşa cere legea lor şi aşa trebuie să facă.

— Da' piraţii ce trebuie să facă? Tom răspunse:

— Ei trebuie să fie spaima corăbiilor pe mare. Trebuie să jefuiască oamenii de pe corăbii, să le fure corăbiile, să-i ucidă pe ei şi să-i îngroape apoi pe insula lor, care o să fie păzită de strigoi. Apoi trebuie să dea foc corăbiilor.

— Dar cu femeile ce fac?

— Pe femei le ia cu ei pe insulă, grăi Joe; ei nu omoară femeile.

— Nu, afirmă Tom. Piraţii se poartă cavalereşte cu femeile frumoase.

— Şi nu poartă haine jerpelite! Nu. Ei se îmbracă numai în aur, argint şi diamante, spuse Joe cu însufleţire.

— Cine? Făcu Huck.

— Păi, piraţii.

Huck îşi privi zdrenţele.

— Hainele mele nu-s potrivite pentru un pirat, spuse el cu tristeţe, dar n-am altele.

Ceilalţi îi spuseră să n-aibă nici o grijă. În curând va îmbrăca straiele cele mai frumoase, numai să înceapă predăciunile.

Încetul cu încetul, convorbirea copiilor lâncezi şi pleoapele bietului Huck începură să cadă greoaie. Pipa îi alunecă din mână şi adormi.

„Teroarea Mărilor” şi „Răzbunătorul negru” întâmpinară dificultăţi mai serioase, până să adoarmă. Îşi rostiră rugăciunea în gând, lungiţi jos, deoarece nu avea cine să-i silească să îngenuncheze şi să spună cu glas tare. Erau chiar ispitiţi s-o mai scurteze, dar teama de un trăsnet din senin îi opri. Stăteau culcaţi, aşteptând somnul binefăcător, dar când aţipiră, fură tulburaţi de un musafir nepoftit, care nu voia „să se culce”. Era conştiinţa!

Începură să simtă o teamă nelămurită că fuga lor e o faptă rea şi când îşi aduse aminte de merindele furate, le venea să plângă de remuşcări.

Mentalitatea lor refuza să primească argumentele cu care încercau să-şi amuţească conştiinţa că şi acasă, când erau,

furau mereu dulciuri, deoarece fleacurile acestea nu erau prevăzute în Biblie şi deci nu erau socotite drept păcate.

Acum, ajunseră cu toţii la convingerea că, atâta timp, cât vor rămâne pe insulă nu vor mai putea cădea în ispită. Gândul acesta îi linişti cu desăvârşire şi eroii noştri adormiră.

Capitolul XII.

Dimineaţa, când Tom se deşteptă, se miră mult, întrebându-se unde se află. Se ridică, îşi frecă ochii şi privi în juru-i. Înţelese.

În jurul lui, natura trezită cu mult înainte, fremăta în revărsatul unui splendid răsărit de soare. Tom îşi deşteptă tovarăşii întru piraterie şi cu chiote de bucurie se repeziră la fluviu. În câteva minute, se dezbrăcară şi începură să se bălăcească în apa limpede, ţărmurită de o fâşie de prundiş alb. Dincolo de întinderea maiestuoasă a fluviului, orăşelul cufundat în liniştea depărtării nu le trezea în clipele acestea nici o dorinţă. Pluta fusese luată de curenţi în timpul nopţii, dar faptul acesta nu le pricinui decât mulţumire, deoarece socoteau, că odată cu dispariţia ei, orice revenire la civilizaţie era exclusă, împrospătaţi, înveseliţi şi înfometaţi se întoarseră la tabără şi aţâţară focul. Huck descoperi prin apropiere un izvor cu apă limpede. Din frunze de sicomar făcură nişte ceşti cu care băură apă din izvor şi băieţii putură să simtă că băută în vraja pădurii sălbatice, ea înlocuia cu prisosinţă cafeaua cu lapte. Pe când Joe frigea slănina, ceilalţi se repeziră pe mal şi peste puţin se întoarseră cu braţele pline de peşte proaspăt, atât de mult, încât ar fi mulţumit o familie întreagă. Prăjiră peştele şi-l mâncară cu o poftă nemaipomenită.

Când isprăviră, strânseră tot şi se întinseră pe iarba verde, la umbra unui stejar, în timp ce Huck îşi fuma pipa şi taifasul fu în toi.

Apoi, porniră toţi trei să cerceteze insula.

O străbătură în lung şi-n lat, negăsind nimic interesant, decât o vegetaţie bogată, nestingherită de intervenţia

omului civilizat. Când se înapoiară la tabără, erau prea flămânzi ca să mai prindă peşte sau să prăjească slănină. Tăiară din şunca adusă de Tom, apoi se întoarseră la umbră, să flecărească. Dar taifasul nu ţinu mult, căci tăcerea mormântală ce stăpânea insula, începea să-i moleşească.

Căzură pe gânduri. În sufletele lor începu să încolţească o dorinţă nedesluşită, care îi chinuia: dorul de casă. Chiar Huck, zis „Mână Roşie" începu să viseze la şoproanele şi coteţele lui, dar se simţeau tulburaţi de slăbiciunile lor, de aceea, se ruşinară fiecare în sinea lui, căci niciunul nu avea curajul să-şi dezvăluie gândurile.

Auzeau de câtva timp, în subconştientul lor venind din depărtare, ecoul slab al unor bubuituri surde, care pe măsură ce se apropiau, îi sili să devină cât mai atenţi. Încremeniţi, se priviră, apoi se întoarseră la fluviu şi aşteptară. Se făcu o tăcere lungă, adâncă, apoi deodată se auzi un bubuit prelung.

— Ce-a fost asta? Întrebă Joe înspăimântat.

— Nu ştiu! Răspunse în şoaptă Tom.

— A tunat! Făcu Huckeleberry, pentru că tunetul…

— Taci! Îi răspunse Tom. Ascultă în linişte! Aşteptară un timp. Puţinele clipe li se părură o veşnicie, apoi un nou bubuit surd frânse iar tăcerea.

— Să mergem, să vedem!

Săriră în picioare şi porniră în fugă spre ţărmul dinspre oraş. Se opriră în dosul tufişului şi scrutară întinderea apei. Zăriră un mic vapor, la o depărtare de o milă dincolo de oraş, care naviga împotriva curentului. Puntea părea să fie plină de oameni.

Împrejurul vaporului pluteau o mulţime de bărci, dar băieţii nu putură desluşi ce făceau oamenii din ele. În clipa aceea, de pe marginea punţii, ţâşni un nor de fum alb, urmat de acelaşi bubuit.

— Acum ştiu! Exclamă Tom: s-a înecat un om!

— Chiar aşa! Confirmă Huck; aşa au făcut şi vara trecută, când s-a înecat bietul Bile Turner. Trăgeau cu tunul

deasupra apei ca să iasă corpul la suprafaţă. Dar mai înainte, au aruncat în apă, pâine, grâu, argint viu ca să le arate locul unde-i înecatul.

— Da! Am auzit şi eu, spuse Joe. Mă miram şi eu că pâinea să poată face aşa ceva.

— Aş! Nu pâinea, interveni Tom; e descântecul pe care-l spun înainte de a o arunca în apă.

— Dar eu eram acolo şi n-am auzit nimic, obiectă Huck.

— Asta-i bună! Făcu Tom. Cum erai s-auzi când au descântat-o în gând?

— Tovarăşii admiseră şi ei, că fără descântece, o bucată, de pâine n-ar putea să facă nici o ispravă.

— Ce n-aş da să fiu acum acolo, spuse Joe.

— Dar eu! Zise Huck. Numai de aş şti cine s-a înecat. Băieţii rămaseră tăcuţi. Deodată, mintea lui Tom fu luminată de un gând minunat. El spuse:

— Fraţilor, eu ştiu cine-i înecatul! Suntem noi!

În clipa aceea se simţeau eroi. Izbânda lor li se părea măreaţă, erau socotiţi dispăruţi, plânşi şi pomeniţi cu inima frântă de durere şi lacrimi amare. În urma lor nu rămâneau decât mustrările de cuget de a se fi purtat aspru cu ei, şi mai presus de toate erau ţinta invidiei tuturor băieţilor din oraş. Nici că se putea mai frumos. La urma urmelor, merită să fii pirat.

Amurgul se apropia şi vaporul se depărta cu bărcile ce-l însoţeau. Haiducii de mare se întorseseră la cuibul lor. Mărirea lor şi tulburarea pricinuită de ei, îi făcea să nu-şi mai încapă în piele, de mândrie. Prinseră peşte, îşi pregătiră cina şi mâncară, apoi încercară să-şi închipuie ce se credea şi ce vorbea oraşul despre ei. Din punctul lor de vedere, surprinderea stârnită printre locuitori le apărea cât se poate de hazlie. Dar când se întunecă de-a binelea, toată veselia lor se topi. Discuţia se potoli şi acum şedeau tăcuţi, cu privirea aţintită la foc şi cu gândul aiurea. Tom şi cu Joe se gândeau la anumite persoane de acasă, care nu erau, ca şi ei, încântate de această dispariţie neaşteptată. Dar ideea

aceasta îi umplu de teamă şi îndoială. Din când în când, Joe încercă să-i descoase şi pe ceilalţi doi, cum s-ar simţi, dacă s-ar reîntoarce în lumea civilizată… nu, nu chiar acum, dar…

Dar Tom îi luă în râs. Huck se alătură de Tom şi agitatorul ideei de răzmeriţă trebui să tacă.

Dar se făcu târziu şi Huck începu să moţăie.

Joe îi urmă pilda şi curând nu se mai auzea decât sforăitul lor sănătos. Tom stătea sprijinit pe coate şi-i privea cu atenţie, într-un târziu, se ridică în genunchi şi la lumina pâlpâitoare a focului, începu să cerceteze iarba. Nu trecu mult şi găsi două bucăţi de scoarţă de sicomar. Se aşeză la foc şi cu un creionaş roşu scrise ceva pe fiecare scoarţă; una o făcu sul şi o vârî în buzunarul hainei lui, pe cealaltă o puse în pălăria lui Joe, împreună cu o bucată de cretă, o radieră, trei undiţe şi o bilă de cristal, care constituiau toată comoara unui şcolar. După aceea, porni tiptil între copaci şi la o distanţă de unde nu mai putea fi auzit, o rupse la fugă.

Capitolul XIII.

În câteva minute, Tom ajunse la bancul de nisip şi începu să înainteze prin apă spre ţărmul dinspre Illinois. Când îi ajunse apa mai sus de mijloc, el trecuse de jumătatea fluviului şi fiindcă acolo curentul era puternic, înotă restul de încă o sută de metri, care îl despărţeau de uscat. Ajunse. Îşi pipăi pergamentul, apoi porni prin pădure, de-a lungul ţărmului. Cu puţin înainte de ora zece, ajunse într-un luminiş din dreptul oraşului şi zări vaporul acostat la malul înalt. Sub cerul înstelat, totul era cufundat în tăcere. Tom coborî din nou în apă şi după câteva mişcări, atinse barca remorcată de vapor. Se întinse pe fundul ei şi aşteptă: Deodată, se auzi sunetul clopoţelului de pe puntea de comandă şi-o voce răguşită dădu ordinul de plecare. Curând după aceea, vaporul se puse în mişcare. Tom se bucură de reuşită. Ştia că aceasta era ultima cursă a vaporului. După vreun sfert de oră, vârtejul roţilor încetă. Tom sări în apă, se lăsă dus de curent, iar la vreo patruzeci

de metri în jos şi la adăpostul întunericului ieşi pe uscat. Se furişă de-a lungul uliţelor pustii şi în curând ajunse la gardul din dos al casei mătuşii. Sări gardul, ocoli casa şi privi prin fereastra salonului, unde ardea lumina. Văzu pe mătuşa Polly, Sid, Mary şi pe mama lui Joe Harper, strânşi laolaltă şi vorbind între pat şi uşă. Tom se apropie de uşă şi după ce ridică încet zăvorul, începu s-o împingă uşor înăuntru. Când socoti că poate să se strecoare prin ea, se lăsă pe brânci.

— De ce pâlpâie lumânarea? Întrebă mătuşa Polly. Tom n-avea timp de pierdut.

— Mi se pare că s-a deschis uşa. Ah! Nu se mai isprăvesc întâmplările astea ciudate!

Du-te, Sid de-o închide!

Tom dispăru la timp, sub pat. Rămase un timp nemişcat, apoi se târî până aproape de picioarele mătuşii.

Şi cum vă spuneam, povestea mătuşa Polly, nu era un copil rău, numai neastâmpărat. Nu zic. Avea zile când era căpiat rău, dar ce să-i faci, aşa-s copiii şi nu te poţi potrivi la mintea lor. Of! Şi ce inimă bună avea! Şi biata femeie începu să plângă.

— La fel era şi băiatul meu, veşnic pornit pe năzdrăvănii; dar nimeni n-ar putea spune că era hrăpăreţ. Şi când mă gândesc, că l-am bătut, fără să-mi dau seama, că eu singură am aruncat crema, fiindcă se acrise. A plecat sărmanul de el şi n-am să-l mai văd niciodată! Şi Mrs. Harper oftă din fundul inimii.

— Eu cred că lui Tom îi e mai bine acolo, unde este acum! Spuse Sid: dacă n-ar fi…

— Sid!

Cu toate că n-o putea vedea, Tom simţi privirea dojenitoare a bătrânei.

Când nu e de faţă, să nu-l vorbeşti de rău. Cine ştie unde o fi mititelul de el! Dumnezeu va avea grijă de el, nu-i nevoie de judecata ta, domnule! Oh! Madame Harper, nu mă pot împăca deloc cu gândul că l-am pierdut!

Îl iubeam atât de mult, deşi uneori mă necăjea grozav.

— Dumnezeu a dat, Dumnezeu a luat. Fie-i numele binecuvântat!

Da, da, doamnă Harper, înţeleg durerea dumitale, şi la fel simt şi eu. Nu mai departe decât alaltăieri la prânz, Tom al meu a dat pisoiului din doctoria lui şi am crezut că bietul animal o să răstoarne toată casa. Iar eu, Dumnezeu să mă ierte, l-am lovit pe Tom cu degetarul în cap. Dar acum, săracul, nu mai este… Ultimele lui cuvinte au fost o dojana pentru mine…

Dar amintirea aceasta era copleşitoare pentru biata bătrână şi izbucni în plâns. Tom se jelea acum singur şi îi era milă de el, mai mult decât oricine. Iar când o mai auzi şi pe Mary plângând şi pomenindu-l cu dragoste, începu să se creadă într-adevăr o persoană de seamă. Niciodată până acum nu avusese o părere atât de bună despre persoana sa. Jalea mătuşii îl mişca atât de mult, încât voi să iasă la iveală şi s-o îmbrăţişeze cu bucurie, dar se stăpâni şi rămase liniştit. Astfel află, că mai întâi, s-a crezut că se-necaseră în gârlă; după aceea s-a descoperit dispariţia plutei, pe urmă, nişte băieţi au spus că micii dispăruţi făgăduiseră că în curând oraşul va „afla câte ceva”. Înţelepţii puseră toate acestea laolaltă şi recapitulară: Băieţii plecaseră cu pluta şi vor acosta la oraşul cel mai apropiat, în josul fluviului. Cum însă la amiază, pluta a fost găsită, aruncată pe mal, la vreo cinci mile în jos de oraş, toată lumea era încredinţată că se înecaseră, altminteri ar fi ajuns acasă, răzbiţi de foame, înainte de a se înnopta. Se mai credea apoi, că cercetarea apei pentru regăsirea şi pescuirea corpurilor, rămăsese fără rezultat favorabil deoarece băieţii fuseseră târâţi de curenţi, spre mijlocul apei şi deşi erau buni înotători, ei n-au mai putut ajunge la mal. Acestea s-au petrecut miercuri. Dacă până duminică, corpurile lor nu vor fi găsite, atunci orice nădejde e pierdută pentru vecie, iar pomenirea dispăruţilor se va face chiar în dimineaţa aceea. Auzind acestea, Tom se cutremură. Mrs. Harper le spuse printre

suspine „noapte bună” şi voi să plece. Atunci, dintr-un imbold comun, cele două femei greu încercate se îmbrăţişară, vărsând lacrimi amare. Apoi, se despărţiră. Mătuşa Polly trimise pe Sid şi pe Mary la culcare. Sid oftă puţin, dar Mary plângea cu jale.

Mătuşa Polly îngenunche şi se rugă pentru sufletul lui Tom cu atâta ardoare şi cu atâta dragoste neţărmurită, încât pe Tom îl podidiră din nou lacrimile. Mult timp după ce se culcase bătrâna, el fu nevoit să rămână nemişcat, căci dânsa nu înceta să ofteze şi să treacă neliniştită, zvârcolindu-se mereu, când pe o parte, când pe cealaltă. După ce se potoli, în cele din urmă, îngâna doar, din când în când, cuvinte neînţelese. Tom ieşi de sub pat, se ridică în picioare şi stătu un timp, privind-o cu inima îndurerată. Scoase scoarţa de sicomar şi o puse alături de lumânare. Dar după o scurtă chibzuială, puse din nou scoarţa în buzunar, se apropie de faţa palidă a bătrânei, o sărută şi se strecură afară, închizând uşa în urma lui.

Se înapoie pe acelaşi drum pe care venise şi se caţără pe punte, fără teamă, deoarece ştia că la ora aceea, paznicul navei dormea buştean.

Dezlegă barca de la pupă, coborî în ea şi începu să vâslească, în susul apei. Când ajunse la o milă în sus de oraş, îndreptă barca de-a curmezişul şi vâslind vârtos, reveni la cealaltă parte a debarcaderului. Gândul lui era să captureze barca pentru nevoile lor, în ale pirateriei, fiind deci pradă cuvenită unui pirat; dar ştia că va fi căutată cu temeinicie şi că aceasta ar putea avea de rezultat descoperirea ascunzătorii lor. De aceea, ieşi la ţărm şi intră în pădure. Şezu să se odihnească, luptându-se cu somnul, apoi se ridică şi-şi continuă drumul. Noaptea era pe sfârşite. Când ajunse în dreptul bancului de nisip al insulei, mijea de ziuă. Se odihni din nou, iar când soarele acoperea cu polei de aur oglinda nesfârşită a apei, se aruncă în valuri. Scurt timp după aceea, se opri ud leoarcă în pragul taberei şi-l auzi pe Joe, care spunea:

— Nu Huck, Tom e un om de viţă şi are să se înapoieze. Nu ne lasă el pe noi singuri aici. Ştie că dezertarea de la datorie dezonorează pe un pirat şi apoi e prea mândru ca să facă una ca asta. Aş vrea numai să ştiu ce gânduri are?

— Dar lucrurile rămân ale noastre, nu-i aşa?

— Da, aproape, dar încă nu. În scrisoare spune că numai dacă nu se înapoiază până la dejun.

— Iată-mă! Strigă Tom, făcându-şi o intrare de artist de teatru, măreaţă şi plină de ifose.

Apariţia lui fu sărbătorită cu o masă îmbelşugată: slănină prăjită şi peşte.

Tom povesti cu floricele aventura, iar când isprăvi, făcu o mutră de erou, grozav de închipuit. După aceea, se culcă la un adăpost umbrit, iar ceilalţi plecară la pescuit.

Capitolul XIV.

Pe la miezul nopţii, Joe se trezi şi-i sculă şi pe ceilalţi doi. Atmosfera încărcată prevestea apropierea furtunii. Băieţii se strânseră în jurul focului prietenos, deşi era o căldură înăbuşitoare. Stăteau tăcuţi şi aşteptau. Dincolo de lumina focului, întunericul era de nepătruns. Începu o adiere uşoară, şi un foşnet tainic susura în frunzişul copacilor din jur. Vântul începu să se înteţească şi murmurul ce venea din adâncul pădurii, îi făcu pe băieţi să creadă că sunt duhurile rele ale nopţii. Deodată, se făcu linişte. O linişte apăsătoare şi întunericul fu sfâşiat de o fulgerare, la lumina căreia se putea vedea desluşit fiecare fir de iarbă şi feţele palide ale piraţilor înfricoşaţi. Îndată urmă un tunet asurzitor, cu ecouri repetate, din toate colţurile văzduhului. O nouă răbufnire de vânt răscoli cenuşa din foc, acoperind pe băieţi cu o fulguială stranie. Pădurea fu luminată din nou de o străfulgerare, urmată de un bubuit ce zgudui pământul din temelii. O ploaie caldă începu să cadă în picături mari, răpăind pe frunzele copacilor.

— Repede, băieţi, la adăpost! Strigă Tom. Săriră brusc şi o luară la fugă, prin desişul pădurii, împiedicându-se de rădăcini şi liane şi în curând se răzleţiră. Vântul mugea

furios, fulgerele urmau unul după altul, trăsnetul se auzea la intervale scurte, asurzind vietăţile de pe pământ, iar ploaia cădea biciuită de uraganul în creştere. Rătăciţi, unul de altul, băieţii strigau din răsputeri, dar elementele naturii dezlănţuite le acopereau glasurile. Adăpostul, către care porniseră băieţii, era o prelată veche, întinsă printre copaci şi pe care o adusese Tom de la debarcader, în noaptea când se stabiliră pe insulă. Ei sosiră la adăpost unul câte unul, uzi până la piele, dârdâind de frig. Uraganul era în toi. Vântul puternic scutura cu furie pânza întinsă, şi în cele din urmă o smulse, repezind-o cine ştie unde. Băieţii se prinseră de mâini şi se îndreptară spre un stejar uriaş, aflat aproape de bancul de nisip. Insula gemea sub dezlănţuirea înspăimântătoare a grozăviei, care ameninţa să înghită petecul de pământ, izolat de restul lumii. Era o noapte grea, îngrozitoare pentru bieţii băieţi rămaşi fără adăpost. Statură zgribuliţi sub stejarul bătrân, până când, în cele din urmă furtuna se potoli.

Când se întoarseră în tabără, găsiră o adevărată devastare. Sicomarul uriaş era doborât la pământ, focul stins şi tăciunii risipiţi în toate părţile. Abia mai dădură de câţiva cărbuni, aproape stinşi, cu care aţâţară din nou focul. Îşi pregătiră o mică gustare din rămăşiţele de provizii şi rămaseră strânşi în jurul focului, negăsind nicăieri o palmă de pământ uscat, unde să se poată odihni. Aşteptară răsăritul soarelui, care începu să dogorească din ce în ce mai mult; apoi, se lungiră pe nisipul zvântat şi dormiră până la ora prânzului. Tom le pregăti câte ceva de îmbucat, dar dorul de casă începu să-i roadă. Tom recunoscu starea lor şi propuse o partidă de bile. Ceilalţi nu se învoiră. Tom le reaminti jurământul şi asta-i mai însenină. Când le dispăru şi această din urmă licărire de seninătate, Tom le spuse că deoarece nu mai erau piraţi, puteau să se facă „Piei-roşii”. Propunerea fu primită cu mare însufleţire şi după ce-şi mânjiră tot corpul cu noroi, se înfundară în pădure în chiote sălbatice. Erau câteşitrei şefi de trib şi conduceau

războinicii care se năpusteau peste aşezările albilor civilizaţi. Cum însă nu dădeau decât tot peste ei, se luau la bătaie crâncenă, zgâriindu-se şi scorojindu-se fără milă. Petrecerea îi mulţumi pe deplin. Apoi se adunară la tabără, obosiţi şi flămânzi. Se aflau în faţa unei mari încurcături. Ostilităţile nu puteau lua sfârşit până nu se încheia pacea, iar pacea nu putea fi încheiată, până nu se putea fuma din luleaua păcii.

Alt mijloc de împăciuire nu cunoşteau. Dintre cei trei şefi de triburi, doi să căiau amarnic că nu rămăseseră piraţi. Dar n-aveau încotro. Îşi umplură pipele şi începură să pufăie cu mult curaj. Spre mirarea lor, băgară de seamă că fumul nu le pricinuia acum nici un rău. Prinzând din ce în ce mai mult curaj, fumară şi după cină şi statură de vorbă până în noapte târziu, făurind fel de fel de planuri de viitor.

Să-i lăsăm pentru moment să flecărească în voie şi să fumeze după pofta inimii.

Capitolul XV.

O după-amiază de sâmbătă. În micul orăşel, destul de liniştit şi altă dată, domnea acum o tăcere neobişnuită. Familiile Harper şi mătuşa Polly se îmbrăcară în doliu. Locuitorii îşi vedeau de treburi, întristaţi, vorbeau puţin şi oftau mult. Pentru copiii orăşelului, vacanţa de duminică devenise o povară apăsătoare.

Jocurile nu le mai făceau plăcere, de aceea le părăsiră rând pe rând pe de-a întregul.

Sărmana Becky Thatcher se pomeni în curtea pustie a şcolii, dar nici aici nu găsi nimic, care să-i aline durerea. Îşi zise:

— O! Dacă aş mai avea barem mânerul lui de alamă, dar n-am nici o amintire de la el şi ochii-i se umplură de lacrimi.

Se opri în loc şi începu să-şi vorbească:

— Chiar în locul ăsta a fost. Dacă ar fi să mai fie vreodată, n-aş mai zice nimic pentru nimica-n lume. Dar de-acum s-a dus şi n-am să-l mai văd niciodată, niciodată.

Gândurile acestea o copleşiră şi se depărta cu obrajii scăldaţi în lacrimi.

Un grup de fete şi băieţi, tovarăşi dejoacă ai lui Tom şi Joe, se apropiară de gardul şcolii şi se opriră, uitându-se peste uluci în curte. Începură să discute cu admiraţie ce şi cum a făcut Tom, când l-au văzut ultima dată şi cum şi ce fleacuri povestea Joe şi fiecare dintre ei arăta locul unde stătuseră aceşti doi prieteni, în clipele acelea. Vorbeau numai despre aceşti prieteni dispăruţi, zicând:

— Uite, şi stăteau, tocmai cum stau acuma aici – şi eram aproape de el, ca acuma de tine – şi el zâmbea, uite aşa – şi atunci am simţit ceva trecând pe deasupra mea, ceva grozav, ştii! Dar până acum nu mi-am putut da seama ce era!

Începu o ceartă serioasă asupra meritului de a fi văzut cel din urmă, pe cei doi dispăruţi. Erau numeroşi candidaţii la această premieră lugubră şi fiecare aducea probe cu martori, că el fusese ultimul care vorbise cu dispăruţii. Până când, la urmă, se făcură două grupuri, dintre care unul îşi dădea ifose de mare importanţă, ceea ce stârni invidia celuilalt grup. Un biet băiat, care sta mai la o parte, dar care nu voia să rămână mai prejos, spuse c-o mândrie puţină obişnuită:

— Pe mine, Tom Sawyer m-a trântit odată! Dar această ispravă o puteau afirma şi alţii şi chiar mulţi dintre băieţi, astfel încât meritul de a fi trântit de Tom se micşora, cu cât erau mai mulţi concurenţi.

Ceata se depărta, continuând să discute întâmplări din viaţa eroilor dispăruţi.

A doua zi dimineaţa, după ora de religie, clopotul începu să sune pentru ceremonia funebră. Credincioşii adunaţi se opreau pentru câteva clipe în pridvor ca să discute în şoaptă întâmplarea aceasta nenorocită.

În lăcaşul sfânt, în afară de foşnetul hainelor, nu se auzea nici o şoaptă. Nimeni nu-şi aducea aminte să mai fi fost vreodată atâta lume la biserică. După o aşteptare plină de

pioasă reculegere, uşa se deschise şi intră mătuşa Polly urmată de Sid şi Mary, apoi familia Harper, îmbrăcaţi toţi în doliu. Întreaga asistenţă se ridică în picioare şi rămase aşa, până când îndoliaţii luară loc în rândul din faţă. Se făcu din nou tăcere adâncă, întreruptă doar de câte un suspin înăbuşit. Atunci parohul îşi împreună mâinile şi rosti rugăciunea. Intonară psalmul: Eu sunt învierea fi viaţa… Pomenind apoi pe cei răposaţi întru Domnul, preotul îi zugrăvi în culori atât de vii şi îi lăudă atât de mult, pentru frumosul lor caracter şi pentru viitorul lor mult făgăduitor, încât asistenţa fu cuprinsă de remuşcări amare, deoarece până atonei nu le luaseră în seamă decât defectele.

Parohul continua să vorbească despre unele incidente din viaţa celor morţi, care erau model de bunătate şi gingăşie copilărească, iar cei de faţă, acum de-abia puteau să vadă cât de frumoase şi înălţătoare au fost episoadele acelea, care pe vremea aceea li se păruseră năzbâtii diavoleşti, demne de a fi plătite cu băţul. Asistenţa se simţi atât de mişcată de evocările preotului, încât la sfârşit, toată lumea izbucni în lacrimi, formând un cor de hohote înăbuşite şi chiar predicatorul, târât de potopul simţămintelor de adâncă durere şi compătimire, plângea la pupitru.

La galerie se produse un zgomot, pe care nu-l auzise' nimeni. O clipă după aceea, uşa bisericii se deschise; preotul îşi ridică ochii umezi din batistă şi rămase încremenit. Privirea lui ciudată fu observată mai întâi de unul, apoi de altul şi deodată întreaga asistenţă sări în picioare, spre a urmări cu ochii căscaţi pe cei jeluiţi; ei intrau, înaintând spre băncile din faţă.

În frunte mergea Tom; Joe venea la mijloc, iar la urmă, Huck. Toţi trei erau într-un hal de murdărie nespusă şi-şi târau zdrenţele după ei, acoperindu-şi nasul cu palma. Stătuseră ascunşi în galeria neîntrebuinţată, de unde ascultaseră propriul lor prohod.

Tom şi Joe fură copleşiţi de îmbrăţişările şi de sărutările la ai lor, iar sărmanul Huck stăm deoparte ruşinat şi neliniştit,

neştiind ce să facă şi unde să se ascundă din faţa atâtor priviri curioase. Se codi puţin, apoi vru să se retragă, dar Tom îl apucă de braţ şi-i zise:

— Asta nu-i frumos, mătuşă Polly. Cineva trebuie să se bucure şi pentru Huck.

— Aşa? Sărmanul băiat, îmi pare bine că-l văd. Dar atenţia binevoitoare a mătuşii spori şi mai mult neliniştea lui Huck.

Deodată, se auzi glasul puternic al preotului:

— Binecuvântat fie numele Domnului, începeţi. Asistenţa cântă cu atâta însufleţire, cum nici bătrânii nu-şi aduceau aminte să fi auzit vreodată.

Tom Sawyer, piratul, privi spre tineretul plin de invidie şi-şi zise că acesta e momentul cel mai de seamă din toată viaţa lui.

În ziua aceea mătuşa îl sărută de mai multe ori decât ar fi meritat altă dată, într-un an întreg.

Capitolul XVI.

Aceasta era marea taină a lui Tom: să pună la cale întoarcerea acasă a bandei de piraţi şi să ia parte la propriul lor prohod.

Sâmbătă seara, băieţii trecuseră fluviul cu ajutorul unei buturugi şi ajunseră la ţărm la vreo şase mile în jos de oraş; noaptea o petrecuseră în pădurea din vecinătatea oraşului, apoi, aproape de ivirea zorilor se strecurară de-a lungul străzilor părăsite, până la biserică. Printre băncile şchioape de câte un picior, aflate în galerie, ei îşi împliniră somnul.

Luni dimineaţa, la ceai, mătuşa Polly şi cu mătuşa Mary se întreceau în a satisface cea mai mică dorinţă a lui Tom. Începură o discuţie aprinsă, în cursul căreia, mătuşa Polly zise:

— Bine, Tom, nu zic că n-a fost o glumă frumoasă să ne lăsaţi să suferim aici aproape o săptămână, în timp ce voi vă făceaţi de cap. Dar e trist, că te-a răbdat inima să ne laşi îndureraţi. Dacă ai putut veni să iei parte la prohod, ai fi putut veni şi să-mi dai ştire că nu erai mort, ci numai fugit de acasă.

— Da, puteai să faci asta, spuse Mary şi cred că ai fi făcut-o, dacă te-ai fi gândit?

— M-da! Nu ştiu. Ne-ar fi stricat socotelile.

— Aş fi meritat atâta atenţie din partea ta, spuse mătuşa cu tristeţe.

— Matale ştii, cât de mult de iubesc, spuse Tom.

— Ar trebui s-o şi dovedeşti din când în când.

— Recunosc că ar fi trebuit să mă gândesc la matale, spuse Tom, cu căinţă; dar cu toate astea te-am visat. Asta nu-i de ajuns?

— Nu-i mare lucru, şi o pisică face atâta. Dar tot e ceva. Şi cum m-ai visat?

— Păi, miercuri noaptea, am visat că şedeai colo lângă pat, Sid şi Mary şedeau lângă garderobă.

— Da, întocmai! Aşa stăm întotdeauna. Îmi pare bine, că te-ai ostenit atâta pentru noi.

— Şi se făcea, că era şi mama lui Joe Harper.

— Da, era. Altceva, ce-ai mai visat?

— O, o mulţime. Dar le-am cam uitat.

— Încearcă să-ţi aminteşti.

— Parcă ar fi fost curent şi… şi…

— Haide, Tom, ce făcea curentul?

Tom îşi apăsă un deget pe frunte şi simula că vrea să-şi aducă aminte. Apoi zise:

— Da! Acuma ştiu: Curentul făcea să pâlpâie lumânarea.

— Slavă Domnului! Spune mai departe, Tom.

— Şi parcă… ai fi spus… că uşa…

— Continuă, Tom!

— Stai puţin să mă gândesc… Da, ai spus că uşa era deschisă.

— Să nu mă mişc de aici, dacă n-am zis aşa! Nu-i aşa, Mary? Spune mai departe!

— Pe urmă… nu sunt sigur, dar… parcă i-ai spus lui Sid s-o închidă…

— Laudă Domnului! Aşa a fost. Şi să mai spună cineva că visurile nu-s adevărate! Aş vrea să ştiu ce o să spună, când

o auzi doamna Harper, cu tot dispreţul ei pentru superstiţii!
— O, de acum ţin minte bine de tot ce ai spus: Spuneai, că nu eram un copil rău, dar aşa suntem noi băieţii câteodată şi nu te poţi potrivi la mintea noastră.
— Chiar aşa am spus! Sfinte Doamne!
Şi. Ll nu epui să plflngi.
— Da, am plâns. Dar nu pentru prima oară, asta să ştii. Şi pe urmă?
— A început să plângă şi doamna Harper şi a spus că, la fel era şi băiatul ei şi-i părea destul de rău că l-a bătut pe Joe pentru crema de lapte, pe care a aruncat-o chiar dânsa…
— Sfântul Duh al proroculuі a fost cu tine, Tom. Fie numele lui Dumnezeu lăudat. Spune mai departe.
— Apoi, Sid a spus:
— Eu nu ştiu, dacă am spus ceva… făcu Sid.
— Ba, ai spus Sid! Sări în vorbă Mary.
— Tăceţi din gură şi lăsaţi-l pe Tom să vorbească. Pe urmă, Tom?
— Pe urmă, aţi vorbit de una de alta, cum s-a cercetat fluviul şi că aţi hotărât să ne prohodiţi duminică dimineaţa. Apoi matale şi cu doamna Harper aţi început să plângeţi şi după aceea dânsa a plecat acasă.
— Chiar aşa a fost. Să fi fost de faţă şi tot n-ai fi ştiut mai bine. Continuă, Tom!
— Pe urmă te-ai rugat pentru odihna sufletului meu. Şi când te-ai culcat, erai atât de întristată, încât am luat o scoarţă de sicomar şi am scris pe ea: „nu suntem morţi… Am plecat să ne facem piraţi”… şi am pus-o pe masă lângă lumânare. Atunci parcă te-ai mai liniştit şi arătai atâta bunătate în somn, încât m-am aplecat şi te-am sărutat.
— Spui drept, Tom? Să ştii că pentru asta te iert de toate! Şi bătrâna îşi îmbrăţişa cu duioşie nepoţelul ei năbădăios.
— Chiar dacă a fost numai un vis, e foarte frumos din partea lui, spuse Sid destul de tare ca să fie auzit.
— Ţine-ţi gura, Sid! Ce a făcut el în vis, ar fi făcut şi treaz.

— Poftim, Tom, un măr frumos, pe care l-am păstrat pentru tine, în cazul când te-oi mai regăsi vreodată. Şi acum duceţi-vă la şcoală. Mulţumesc lui Dumnezeu, pentru bunătatea Lui, cu care m-a hărăzit, dându-mi-te înapoi, ca o răsplată a credinţei mele în poruncile Lui Sfinte.

Copiii se îndreptară către şcoală, iar bătrâna plecă la Doamna Harper s-o convingă de adevărul visului minunat al lui Tom. Când ajunseră în stradă, Sid nu se putu stăpâni să nu spună:

— Nostim vis! Să spui tot ce s-a întâmplat, fără să greşeşti!

Tom socoti că de Becky Thatcher putea acum să se lipsească. Gloria îl mulţumea pe deplin şi era hotărât să trăiască numai pentru glorie. Fiind eroul răsfăţat al tuturor, fata va căuta poate să se apropie de el. Dar se va izbi de aceeaşi nepăsare cu care-l tratase ea în trecut.

Nu trecu mult şi fata sosi. Tom se prefăcu că n-o vede. Se apropie de un grup de băieţi şi fete şi intră în vorbă cu ei. Curând, el băgă de seamă că ea îşi făcea de lucru numai în apropierea lui. Îmbrâncea şi fugărea copiii, pe care îi prindea în vecinătatea lui.

Obrajii ei îmbujoraţi şi privirile ce i le arunca pe furiş, satisfăceau mândria lui Tom.

Deodată Becky văzu că Tom stătea de vorbă cu Amy Lawrence mai mult decât cu oricare altul. Simţi o durere săgetându-i inima şi deveni neliniştită. Încercă să se depărteze, dar picioarele i se înmuiară şi o siliră să se apropie şi mai mult. Cu o voiciune silită, ea se adresă unei fete chiar de lângă Tom:

— Ascultă, Mary Austin, de ce n-ai venit la biserică?

— Am fost, nu m-ai văzut?

— Nu, unde stăteai?

— Eram în grupa lui Miss Peters, unde merg întotdeauna. Dar eu te-am văzut.

— Da? Ciudat. Voiam să-ţi vorbesc despre excursie.

— Nu mai spune. Cine-o face?

— Mama mea, pentru mine.

— Mă invitaţi şi pe mine?
— Pe oricine vreau eu.
— Şi când are să fie?
— Pe la vacanţa mare.
— Vai, ce bine-mi pare. O să fie lume multă, nu-i aşa?
— Da, toată lumea, care mi-e prietenă, sau va vrea să-mi fie, şi ea aruncă o privire spre Tom, care tocmai povestea lui Amy Lawrence, cum trăsnetul a doborât sicomorul uriaş, numai la trei metri de el.
— Pot veni şi eu? Întrebă Grâce Miller.
— Da!
— Dar eu? Făcu Sally Rogers.
— Da.
— Şi eu? Spuse Suzi Harper. Şi cu Joe?
— Da, şi tu şi el.

Fu potolită toată lumea, afară de Tom şi Amy. Atunci el se-ntoarse cu nepăsare şi luă şi pe Amy. Buzele Becky-ei tremurară şi o podidiră lacrimile, dar îşi ascunse cu eroism supărarea şi continuă să glumească flecărind, cu cine-i ieşea în cale.

În faţa mâhnirii ei însă, bucuriile unei excursii în perspectivă se risipiră şi curând, la prima ocazie, ea de depărta, spre a-şi putea uşura inima într-un loc ascuns. Când sună, clopoţelul, ea se ridică hotărâtă să se răzbune.

La recreaţie, Tom reluă discuţia cu Amy, iar pentru umilirea desăvârşită a Becky-ei o luă pe partenera sa la braţ şi porni în căutarea adversarei.

Când o descoperi, Tom se simţi înfrânt. Pe o bancă din dosul şcolii, Becky şedea alături de Alfred Tempe şi amândoi răsfoiau o carte cu poze; atât de cufundaţi şi având capetele atât de apropiate, se aplecau peste carte, încât păreau a fi străini de restul lumii. Tom simţi un val de gelozie, năvălindu-i în inimă şi începu să-i pară rău că nu s-a folosit de prilejul, când putea să se împace cu Becky. Îi venea să plângă de ciudă. Amy pălăvrăgea cu inima plină de bucurie, dar la întrebările ei, Tom răspundea cu vorbe tărăgănate.

Ori de câte ori treceau prin dosul şcolii, trebuia să întâmpine aceeaşi privelişte nesuferită, precum şi nepăsarea supărătoare a fetei, care se prefăcea că nu iain seamă prezenţa lui. În sinea ei însă, se bucura de înfrângerea lui. Flecăreala Amy-ei devenindu-i nesuferită, Tom căuta fel şi chip să scape de ea, dar degeaba, fata ciripea întruna. Tom se gândi:

— La naiba, nu pot scăpa de tine deloc?

Tocmai atunci ea îi dădea a înţelege că la ieşirea din şcoală, îl va aştepta la poartă. Drept răspuns, Tom se uită la ea cu dispreţ şi o părăsi.

— Hm! Va să zică este cu alt băiat! Îşi zise Tom, scrâşnind. Şi tocmai cu maimuţoiul ăsta, care se crede cel mai aristocrat băiat din St. Petersburg. Foarte bine! Te-am trântit chiar în ziua când ai venit, domnişorule, în oraşul acesta şi am să te dau cu capul de pământ, cum oi pune mâna pe tine. O să te învăţ eu minte, domnule! Fii pe pace!

Făcu gesturi mari de luptă cu un adversar închipuit.

— Aha! Nu-ţi convine? A? Stai, să-ţi arăt eu! Na, na!

Şi bătălia închipuită în mintea lui se termina în favoarea lui Tom.

Tom petrecu recreaţia de prânz la şcoală.

Trădarea crudă a Becky-ei îl copleşi într-atât încât nu mai luă parte la nici o năzbâtie în recreaţie. Becky şi Alfred îl dădură gata. Deoarece Tom nu se vedea, Becky începu să se simtă stingheră şi-i părea rău că a împins lucrurile atât de departe. Când văzu că Becky nu se mai interesează de el, îşi căută de vorbă:

— Ia priveşte, ce poză frumoasă?

Dar Becky, care nu se mai putea stăpâni, îi strigă:

— Lasă-mă în pace! Mă plictiseşti! Şi izbucnind în lacrimi se depărta.

Alfred se luă după ea şi încercă s-o îmbuneze, dar ea îl repezi:

— Pleacă de aici şi lasă-mă în pace! Nesuferitule! Băiatul se opri, întrebându-se cu ce să-i fi greşit când tocmai ea îi

spuse că s-ar uita la poze toată după-amiaza, dar fata plecă plângând, îngândurat, Alfred intră în clasa părăsită. Se simţi umilit. Nu-i fu greu să ghicească adevărul, că fata îl făcuse o unealtă împotriva lui Tom Sawyer. Nici prin gând nu-i trecea să-l urască pe Tom, dar acum căuta să se răzbune pe el, fără să-şi rişte prea mult pielea. Privirea-i căzu peste cartea de citire a lui Tom.

Iată prilejul. Deschise cartea la lecţia de după-amiază şi turnă cerneală peste toată pagina. În clipa aceea, Becky se uită pe fereastră şi-l surprinse asupra faptului. Apoi se depărta, fără ca el s-o vadă şi porni spre casă, hotărâtă să-l întâlnească pe Tom şi să-i spună totul. Tom îi va mulţumi şi se vor împăca. Dar la jumătatea drumului se răzgândi. Îşi aduse aminte de purtarea lui Tom, când fusese vorba de excursie şi se hotărî să-l lase să se descurce singur.

Capitolul XVII.

Tom, sosi acasă într-o stare de plâns şi din primele cuvinte ce-i spuse mătuşa Polly, el înţelese că paharul suferinţelor lui încă nu se umpluse.

— Tom, îmi vine să te bat.

— Dar, ce am făcut mătuşo?

— Destule ai făcut, băiete. Uite, am fost Ia doamna Harper, cu gândul s-o conving că visurile sunt adevărate şi când colo, ce să vezi? Între timp, dumneaei aflase de la Joe că tu ai fost aici, în noaptea aceea şi ai auzit totul. Ascultă, Tom. Eu nu ştiu ce o să iasă din tine, dacă acum, când eşti mic, faci isprăvi de-astea. Păi, se poate să mă laşi tu să mă duc ca o caraghioasă la d-na Harper, fără să-mi fi spus adevărul?

În sinea lui, Tom recunoscu totuşi că, ceea ce dimineţa i s-a părut o glumă ingenioasă, acum era ceva meschin şi prostesc. Tom lăsă capul în jos şi după un timp zise:

— Îmi pare rău, mătuşo, dar la asta nu m-am gândit.

— Nu te-ai gândit. Păi sigur, tu nu te gândeşti niciodată decât la tine. Ai venit aici noaptea să-ţi râzi de jalea noastră

şi ai crezut că mă poţi prosti cu minciuna ta cu visul; dar niciodată nu te-ai gândit să vii să ne risipeşti supărarea.

— Mătuşo, acum îmi dau seama şi eu că n-a fost frumos din partea mea, dar n-am vrut să-mi bat joc de nimeni, zău! Şi apoi în noaptea aceea n-am venit să râd de matale.

— Atunci pentru ce ai venit?

— Ca să vă spun că nu ne-am înecat.

— Aş fi cea mai fericită fiinţă din lume, dacă aş putea să cred că tu, cu gândul ăsta ai venit, dar ştii bine, că nu-i adevărat şi ştiu şi eu.

— Zău! Mătuşă. E adevărat, să nu mă mişc de aici, dacă nu-i adevărat.

— Nu minţi, Tom. Îţi îngreunezi situaţia.

— Nu mint, mătuşo, e adevărat ce spun. Voiam să dau de ştire, că trăim şi de aceea am venit.

— Ah! Tom, ce n-aş da să te pot crede. Asta te-ar izbăvi de multe păcate. Dar de ce nu mi-ai spus cel puţin mie?

— Fiindcă, vezi matale, când aţi început să vorbiţi despre prohod, mi-a venit ideea să ne ascundem în galerie şi parcă nu-mi venea să-mi stric planul. De aceea am băgat scoarţa din nou în buzunar şi am tăcut.

— Ce fel de scoarţă?

— Pe care scrisesem că am plecat să facem piraterie. Îmi pare rău acuma, că nu te-am trezit, când te-am sărutat.

Expresia aspră de pe faţa mătuşii dispăru şi în ochii ei apăru o licărire de blândeţe.

— M-ai sărutat pe mine, Tom?

— Da!

— Eşti sigur?

— Absolut sigur.

— Şi de ce m-ai sărutat?

— Pentru că te iubeam atât şi mi-era milă de mata, văzându-te cum oftai în somn.

Cuvintele lui o convinseră. Când vorbi, vocea îi tremura de emoţie.

— Sărută-mă încă o dată, Tom. Şi acum du-te la şcoală şi caută să fii băiat cuminte.

Îndată după plecarea lui, se apropie de un dulap şi scoase la iveală rămăşiţele hainei lui Tom, cu care el plecase la piraterie. O clipă se opri şi-şi zise:

— Nu, nu pot. Cred că chiar dacă a minţit, bietul băiat m-a liniştit atât de mult cu minciuna lui, încât cred că Dumnezeu îl va ierta pentru asta, căci vorbea cu atâta bunătate şi eu nu vreau să aflu că a minţit.

Puse haina deoparte şi stătu un moment pe gânduri. De două ori întinse şi-şi retrase mâna. A treia oară îşi întări voinţa cu gândul: O minciună ca asta nu mă poate supăra. Apoi, scotoci prin buzunarele hainei. În clipa următoare ea citi printre lacrimi, bucata de scoarţă, scrisă de Tom, şi-şi zise:

— I-aş putea ierta şi o mie de păcate!

Capitolul XVIII.

În felul cum mătuşa Polly l-a sărutat pe Tom, era ceva, care-i alungă toate gândurile negre şi-l făcu să se simtă din nou fericit. El porni la şcoală şi avu norocul ca la prima cotitură a străzii să se întâlnească întâmplător cu Becky Thatcher. Fără să şovăie, se repezi la ea şi-i zise:

— M-am purtat urât cu tine, Becky, şi-mi pare aşa de rău. N-am să mai fac aşa în toată viaţa mea. Te rog, iartă-mă, vrei?

Fata se opri şi-l privi cu dispreţ.

— Bine, domnule Sawyer, n-ai decât să nu mai faci, dar între noi totul s-a sfârşit.

Ea înălţă capul şi trecu înainte. Tom rămase atât de năucit, încât nu-i putu spune nici:

— Cui îi pasă, maimuţo? Decât când era prea târziu. De aceea, nu zise nimic. Dar furia îl mistuia fără milă. Intră pe poarta şcolii, gândindu-se că dacă ea ar fi acum, un băiat, ar da cu el de pământ să-l pomenească atâtea zile cât oi mai avea. Trecu pe lângă ea şi-i aruncă o vorbă supărătoare, la care ea ripostă acum şi aştepta cu nerăbdare clipa, când

Tom va descoperi pagina batjocorită din cartea de citire. Dacă ar fi avut cea mai mică idee la ce-l expunea pe Alfred Temple, setea ei de răzbunare s-ar fi potolit.

Dar biata fată nu-şi dădea seama cât de aproape era ea însăşi de necazuri.

Mr. Dobbins, învăţătorul, era între două vârste; totuşi mai mocnea în el o ambiţie nesatisfăcută. Din tinereţe, nutrise dorinţa de a se face medic, dar sărăcia nu-i îngăduise să devină decât un biet învăţător. În sertarul de la catedră ţinea o carte misterioasă pe care o scotea, în fiecare zi, când elevii îşi vedeau de lecţii şi se cufunda în ea. Cartea aceasta o ţinea sub cheie şi cu toată primejdia ce-i ameninţa, nici un elev nu s-ar fi dat în lături de a privi în ea, măcar o dată. Fiecare avea teoria lui personală asupra felului cărţii şi nu era chip să se ajungă odată la lămurirea acestei taine. Trecând pe lângă catedră, care era în apropierea uşii, Becky văzu că cheia era în broască şi cum nu era nimeni în apropiere, scoase cartea. Citi titlul din pagina întâi: „Tratat de anatomie” de Prof. Cutare. Nu înţelese nimic. Începu să frunzărească mai departe. Dădu peste o planşă cu figuri colorate, reprezentând corpul omenesc. În clipa aceea, Tom Sawyer intră pe uşă. Becky tresări şi vrând să închidă cartea, avu nenorocul să rupă pagina până la jumătate. O aruncă în sertar, întoarse cheia şi de ruşine şi de necaz, izbucni în plâns.

— Tom Sawyer, eşti un prost! Te furişezi ca să mă spionezi ce fac?

— De unde puteam să ştiu ce făceai tu?

— Ar trebui să-ţi fie ruşine, Tom Sawyer, fiindcă vrei să mă pârăşti pentru ca învăţătorul să mă pedepsească. Eu încă n-am mâncat bătaie la şcoală!

Apoi bătu cu piciorul în podea şi zise:

— Fă cum crezi şi cum vrei. Dar ştiu şi eu ceva. Stai numai să vezi ce-o să se întâmple. Nesuferitule! Şi se repezi afară plângând.

— Ce caraghioasă-i fata asta. N-a mâncat niciodată bătaie în şcoală. Parcă ar fi cine ştie ce mare lucru! În tot cazul nu eu am să fiu acela care o s-o pârască lui moş Dobbins. Are să se dea de gol singură, fiindcă faţa le trădează pe fete, întotdeauna. De bătaie n-o să scape în nici un fel. Tom se gândi puţin, apoi adăugă:

— Ehei! Ce n-ar da ea să mă vadă pe mine în locul ei! Tom ieşi în curte şi se amestecă printre copiii gălăgioşi. Nu mult după aceea, învăţătorul sosi şi elevii intrară în clasă.

Se gândi să n-o compătimească, dar descoperind pagina mânjită din cartea lui de citire, n-o slăbi din ochi. Becky se reculese şi ea puţin din tulburarea ei şi urmărind cu interes mutra lui Tom, era cu totul departe de ce petrecea în jurul ei. Trecu o oră; învăţătorul moţăia în scaun. În clasă nu se auzea decât murmurul somnoros al elevilor, care-şi citeau lecţia. Din când în când, Mr. Dobbins se întindea, trosnindu-şi oasele, căsca, apoi deschidea sertarul, punea mâna pe carte, dar părea nehotărât dacă s-o scoată, ori nu. Mai toţi copiii îşi ridicau privirile somnoroase la el, numai doi dintre ei îi urmăreau mişcările cu cea mai mare atenţie. Un timp, Mr. Dobbins mângâie cartea, apoi o scoase. Se aşează mai bine în scaun şi începu să citească. Tom aruncă o privire spre Becky. O văzu ghemuită, ca un iepuraş rănit şi în clipa aceea uită de toată sfada dintre ei. Ca s-o scape din strâmtoare, el plănui să smulgă cartea din mâna învăţătorului, dar n-avu timp să-şi pună planul în aplicare. Învăţătorul deschise cartea şi imediat ridică ochii asupra clasei. Avea ceva în privire, care făcu toţi copiii din clasă să tremure şi să lase ochii în jos. Timp de vreo zece secunde, fu o tăcere adâncă; învăţătorul îşi umflă pieptul, apoi răcni furios:

— Cine a rupt cartea aceasta?

Urmă o pauză, în care s-ar fi putut auzi căderea unui ac. Învăţătorul eeâcetă rând pe rând faţa fiecărui elev.

— Benjamin Rogers, tu ai rupt cartea aceasta? Un semn de tăgadă. Altă pauză.

— Joseph Harper, ta?

Altă tăgadă. Tom deveni din ce în ce mai neliniştit, învăţătorul făcu o pauză, apoi trecu la fete:

— Amy Lawrence?

Un semn negativ cu capul.

— Grâce Miller. Acelaşi semn.

— Suzan Harper, ta ai umblat aici?

Altă negare. Următoarea era Becky Thatcher. Tom tremura ca varga. Situaţia era disperată.

— Rebecca Thatcher (Tom se uită la faţa ei albă ca varul, crispată de groaza prin care trecea). Tu ai rupt – hai! Uită-te în ochii mei (ea îşi ridică mâinile rugătoare). Tu ai rupt cartea asta?

În mintea lui Tom străfulgera un gând hotărât.

— Eu am rupt-o! Zise Tom.

Toată clasa, încremenită, se uita la el. O clipă, şi Tom stătu locului, spre a-şi aduna mintea-i răvăşită, şi când porni să-şi primească pedeapsa, mirarea, recunoştinţa şi adoraţia ce străluceau în ochii lui Becky, îl răsplătea din belşug, pentru cele o sută de beţe ce-l aşteptau.

Stăpânit de măreţia gestului nobil, el suportă fără crâcnire cea mai grozavă pedeapsă ce a administrat-o vreodată Mr. Dobbins. Primi de asemenea cu nepăsare şi. Sentinţa, prin care era condamnat să stea închis în şcoală două ore în plus, căci ştia cine-l va aştepta afară, după terminarea pedepsei.

În seara aceea, Tom se culcă, urzind planuri de răzbunare împotriva lui Alfred Temple, deoarece pocăită şi ruşinată, Becky îi spuse tot, fără să uite propria ei trădare. Curând însă, gândurile de răzbunare făcură loc visurilor plăcute şi în cele din urmă, el adormi, legănat de ecoul ultimelor cuvinte ale lui Becky:

— Tom, ai fost atât de nobil!

Capitolul XIX.

După examenul de fine de an, Becky plecă împreună cu părinţii ei în vacanţă. Urmară zile lungi de căldură

apăsătoare şi o monotonie ucigătoare, în care Tom nu găsea nici o distracţie care să-i aline dorul. Vechii lui tovarăşi, Joe Haper şi Huckleberry Finn, sufereau de aceeaşi lipsă de distracţii.

Atmosfera somnoroasă fu în cele din urmă tulburată în chip brutal. La tribunal începură dezbaterile procesului asasinatului. Procesul deveni subiectul de discuţie al tuturor oamenilor din jurul lui Tom. Nici Tom nu putea rămâne nepăsător. Toate incriminările aduse deţinutului săgetau inima lui, căci în sinea sa era încredinţat că aceste observaţii erau făcute înadins, pentru ca să audă el, cel „cu musca pe căciulă”.

Într-o zi, luă deoparte pe Huck, nu atât pentru a-şi putea împărtăşi suferinţa impusă de tăcerea pecetluită prin jurământ, ci mai mult ca să se convingă de credinţa lui Huck.

— Ascultă, Huck, ai spus cuiva ceva despre această chestie?

— Care chestie?

— Ştii care.

— A, sigur că nu.

— Nici un cuvânt?

— Nici o şoaptă, pe „onoarea” mea. De ce întrebi?

— Fiindcă-mi era teamă.

— Ştii bine, că dacă se află, nu avem de trăit nici două zile. Tom se mai linişti puţin, apoi zise:

— Nu-i aşa, că nimeni nu te poate face să vorbeşti?

— Să vorbesc? Chiar dacă criminalul ăsta m-ar îneca într-o lingură de apă şi tot nu m-ar face să vorbesc.

— Foarte bine, Hucky. Atunci, câtă vreme ne ţinem de cuvânt, nu ni se poate întâmpla nimic. Dar ca să fim mai siguri, să jurăm încă o dată.

— Aşa cred şi eu.

Astfel, jurară din nou cu solemnitate.

— Ce se mai aude, Huck? Eu am auzit o mulţime de lucruri.

— Ei, numai Muff Potter şi Muff Potter. Toată ziua nu auzi decât de Muff Potter. Pe mine m-a băgat în draci de-mi vine să-mi iau lumea-n cap.

— Aşa sunt şi eu. Ţie nu-ţi pare rău de el?

— Mai mă întrebi? Mi se rupe inima când mă gândesc la el. Beţiv, nici vorbă, dar e bun, ca pâinea lui Dumnezeu. Pe mine m-a ajutat nu o dată, când eram la ananghie, ba cu câte un peşte, ba cu puţin tutun.

— Mie-mi cârpea zmeul şi-mi înnoda sfoara de la undiţă. Ah! Tare aş vrea să-I scăpăm de pacoste.

— Nici să nu te gândeşti la asta, Tom. Chiar dacă l-am scăpa, l-ar prinde din nou.

— Ai dreptate, Huck. Dar nu pot suferi cum vorbeşte lumea de el, care nu e cu nimic vinovat.

— Aşa zic şi eu. Deunăzi am auzit vorbindu-se că el e cel mai sângeros asasin din oraşul acesta şi toţi se mirau cum de nu l-au spânzurat mai înainte.

— Da, aşa se vorbeşte tot timpul. Eu am auzit că dacă l-ar fi lăsat în libertate, lumea l-ar fi linşat.

— Ba bine că nu.

Astfel vorbiră ei multă vreme, fără să se liniştească. O dată cu lăsarea amurgului, se pomeniră dând târcoale temniţei, nădăjduind că poate o să se întâmple ceva care să-i scoată din încurcătura în care se găseau. Dar nu se întâmplă nimic.

Ca şi altă dată, ei se apropiară de fereastra celulei, salutându-l pe Potter şi dându-i tutun şi chibrituri. Arestatul se afla într-o celulă la parter şi nu era păzit de nimeni. Recunoştinţa lui pentru darurile aduse, le răscolea şi mai mult conştiinţa. Se simţeau ca nişte trădători. Potter le vorbi.

— Aţi fost buni cu mine, băieţi, mai buni ca oricine din oraşul ăsta. Şi n-am să vă uit. Câteodată îmi zic: Moş Potter s-a purtat frumos cu toţi băieţii. Le cârpea zmeiele, le arăta locul unde să pescuiască şi când Moş Potter e la strâmtoare au uitat toţi de el, numai Tom şi Huck nu l-au uitat, dar lasă,

că nici el n-are să-i uite. Da, băieţi am săvârşit o faptă grozavă, beat şi nebun cum eram, şi acum trebuie să-mi ispăşesc păcatul, aşa cum se cuvine. Şi e mai bine aşa. Dar să nu mai vorbim de asta, căci nu vreau să vă pricinuiesc vreo supărare. Atâta vreau numai să vă spun, să nu vă daţi niciodată la beţie şi n-o să ajungeţi în halul ăsta. Daţi-vă puţin îndărăt, ca să vă văd la faţă: aşa, ah ce bine-mi pare, văzându-vă aici. Acum, suiţi-vă unul pe spinarea celuilalt, ca să vă pot mângâia obrajii. Aşa. Bagă-ţi mâna printre gratii, că a mea nu încape printre ele. O! Mânuţe mici şi albe, voi, care l-aţi ajutat atâta pe bietul Moş Potter şi l-aţi ajuta şi mai mult, dacă aţi fi în stare.

Tom se înapoie acasă zdruncinat. În noaptea aceea avu visuri îngrozitoare. A doua şi a treia zi, el dădu târcoale sălii tribunalului şi cu toate că simţea un imbold puternic să pătrundă înăuntru, se stăpânea şi rămânea afară. Tom asculta zvonurile care circulau în preajma lui şi află că laţul se strângea din ce în ce în jurul gâtului lui Potter. La sfârşitul celei de a doua zi de dezbateri, se vorbea cu insistenţă că pe baza mărturiei lui Injun Joe, verdictul juraţilor nu mai putea fi pus la îndoială.

În noaptea aceea, Tom întârziase mult pe afară şi trebui să intre pe fereastră. Era atât de surescitat, încât nu putu adormi decât spre ziuă.

A doua zi dimineaţa, ultima zi a procesului, tot oraşul se îmbulzi în sala de şedinţă. După o aşteptare lungă, juriul îşi făcu intrarea şi luă loc pe scaune; îndată după aceea fu introdus Potter, cu faţa palidă şi răvăşită de spaimă şi fu pus în lanţuri în văzul tuturor; nu mai puţin mişcat era şi Injun Joe care de altfel, nu-şi încăpea în piele de semeţ ce era.

Interveni altă pauză, după care sosi judecătorul de şedinţă, iar şeriful declară dezbaterile deschise. Începu şuşoteala obişnuită a avocaţilor, urmată de foşnetul hârtiilor. Amănuntele acestea, precum şi pregătirile de circumstanţă, umplură atmosfera cu o încordare crescândă.

Fu chemat acum ca martor, care presta sub jurământ cele declarate de el anterior, în zorii zilei, când crima fusese descoperită. El spuse că îl văzuse pe Potter spălându-se în gârlă şi când acesta se văzu observat, o luase la fugă. După alte câteva întrebări, procurorul zise:

— Apărarea mai are de pus întrebări martorului? Acuzatul îşi ridică privirea spre el, dar o lăsă jos din nou, căci apărătorul său zise:

— Nu am să-i pun nici o întrebare.

Martorul următor declară cum găsise cuţitul alături de victimă.

Procurorul spuse:

— Apărarea mai are de pus întrebări martorului?

— N-am de pus nici o întrebare, replică apărătorul lui Potter. Al treilea martor jură că a văzut deseori cuţitul în posesia lui Potter.

— Apărarea mai are de întrebat ceva? Avocatul lui Potter răspunse din nou la fel.

Asistenţa începu să-şi manifeste neliniştea. Oare avocatul acesta, avea de gând să nu lupte câtuşi de puţin, pentru viaţa clientului său?

Alţi martori veniră să confirme purtarea vicleană a lui Potter, înainte de crima pe care a săvârşit-o. Ei erau lăsaţi să plece, fără să li se pună alte întrebări. Uimirea şi nemulţumirea asistenţei începu să se manifeste prin murmure de reprobare.

Procurorul se ridică şi zise:

— Prin jurământul unor cetăţeni, al căror simplu cuvânt e în afară de orice bănuială, noi am ajuns la concluzia, că pentru nefericitul de pe banca acuzaţilor, orice altă întrebare devine de prisos.

Potter scoase un geamăt şi-şi acoperi faţa cu mâinile. În sală se făcu o linişte înspăimântătoare. Câţiva din cei de faţă şi mai ales femeile, izbucniră în lacrimi. Avocatul apărării se ridică atunci şi zise:

— Onorată Curte, de la începutul dezbaterilor acestui proces, noi ne-am propus să dovedim că, clientul nostru a săvârşit fapta sub influenţa nefastă a alcoolului. Apărarea refuză însă să mai admită această circumstanţă. (Apoi către grefier). Să fie chemat Thomas Sawyer.

Asistenţa deveni dintr-o dată neliniştită şi chiar Potter începu să asculte cu atenţie. Toate privirile se îndreptară asupra lui Tom, care se ridică şi înainta spre banca rezervată martorilor.

Băiatul era extrem de înfricoşat. I se luă jurământul de circumstanţă.

— Thomas Sawyer, unde erai în noaptea de şaptesprezece iunie, pe la miezul nopţii?

Tom aruncând o privire la faţa vicleană a lui Injun Joe, i se încâlci limba. Asistenţa asculta cu respiraţia tăiată, dar cuvintele întârziau să răsune. Abia după câteva momente, Tom îşi recapătă puţin curajul şi vorbi destul de tare, ca să fie auzit, de o parte din auditoriu:

— În cimitir!

— Puţin mai tare, te rog. Nu-ţi fie teamă. Erai aşadar…

— În cimitir.

Un zâmbet de dispreţ trecu pe buzele lui Injun Joe.

— Erai cumva în apropiere de mormântul lui Horse Williams?

— Da, domnule.

— Vorbeşte ceva mai tare. Cât de aproape erai?

— Cât sunt acuma de Dumneavoastră.

— Erai ascuns ori nu?

— Eram ascuns.

— Unde?

— În dosul ulmilor de lângă mormânt. Injun Joe făcu o mişcare imperceptibilă.

— Erai cu cineva acolo?

— Da, domnule. Eram cu…

— Stai puţin. Nu trebuie să pomeneşti de tovarăşul tău. Îl vom înfăţişa şi pe el la timpul potrivit. Spune mai întâi cu ce

te-ai dus acolo?

Tom şovăi şi părea încurcat.

— Hai spune, copilul meu. Nu-ţi fie teamă. Adevărul e întotdeauna demn de a fi respectat. Ce aveai cu tine?

— Numai o… o… pisică moartă.

Din rândurile asistenţei se ridică un freamăt de haz, pe care preşedintele îl curmă repede.

— Scheletul pisicii îl ţinem la dispoziţia onoratei Curţi, spuse apoi avocatul. Şi acum, copilul meu, spune tot aşa, cum s-au întâmplat lucrurile, nu lăsa nimic la o parte şi să nu-ţi fie frică.

La început, sfios, Tom începu să povestească, dar pe măsură ce povestea, curajul îi veni cu totul şi acum vorbea cu uşurinţă; în scurt timp nu se mai auzea decât glasul său; privirile tuturor erau aţintite numai asupra lui.

Cu gurile căscate şi cu răsuflarea tăiată, cei din sală îi urmăreau fiecare cuvânt şi pierzând noţiunea timpului, ascultau, răpiţi de fascinaţia sinistră a povestirii. Încordarea din sală îşi atinse culmea în momentul când Tom spuse:

— Şi când doctorul l-a izbit cu capacul pe Potter, care a căzut în nesimţire, Injun Joe s-a repezit cu cuţitul în mână şi…

În clipa aceea se auzi un zgomot surd şi criminalul adevărat, făcându-şi loc, îşi croi drum prin mulţime, lovind pe toţi din cale şi spărgând geamurile, dispăru.

Capitolul XX.

Răsfăţat de bătrâni şi invidiat de tineret, Tom era şi de această dată eroul strălucit al zilei. Numele lui fu imortalizat de ziarul din localitate, care îi închina coloane întregi, pline de laudă neprecupeţită. Unele persoane erau încredinţate că, într-o zi, el va deveni chiar Preşedintele Statelor-Unite, numai dacă va scăpa de ştreang.

Ca de obicei, lumea nestatornică şi nesocotită, îl luă pe Muff Potter sub scutul ei şi-l acoperi cu aceeaşi dărnicie, cu care-l hulise mai înainte.

În timpul zilei, Tom se bucură din plin de izbândă lui, dar odată cu căderea nopţii, el trăi într-o continuă teroare. Visele lui erau tulburate de chipul schimonosit de ură al lui Injun Joe. Din această pricină, nu exista în lume nici o ispită, care l-ar fi determinat pe Tom să înnopteze în afară de casă. Bietul Huck suferea de aceleaşi chinuri, căci în noaptea premergătoare zilei de pronunţare a verdictului, Tom povestise avocatului toată întâmplarea şi Huck se temea că participarea lui la această afacere ar putea să iasă la iveală, cu toate că fuga lui Injun Joe a împiedicat Curtea să-l supună unui interogatoriu. Sărmanul îşi luase inima în dinţi şi-l rugase pe procuror să nu-l divulge şi pe el, dar la ce bun?

De când conştiinţa hărţuită a lui Tom, îl îndemnase să se ducă în faptul nopţii la avocat, ca să-i destăinuie o taină, pe care se legase cu cel mai grozav jurământ de a nu o da niciodată în vileag, încrederea lui Huck în omenire, se zdruncinase din temelie. Ziua, Tom era copleşit de dovezile de recunoştinţă ale lui Muff Potter, noaptea însă se căia amar, că-şi călcase jurământul. Îşi dădea perfect seama că atât timp cât fugarul era în viaţă, nu va putea răsufla în voie, nici o clipă.

Se institui un premiu pentru prinderea lui Injun Joe ~şi locuitorii porniră să cutreiere împrejurimile, dar Injun Joe nu putu fi găsit nicăieri. Atunci sosi în oraş un detectiv renumit şi sigur de sine, care adulmecă în dreapta şi în stângă, dădu din cap cu înţelepciune, încredinţat fiind că săvârşise o ispravă nemaipomenită. Vorba aceea „filase” el ceva, dar aceasta nu punea încă laţul de gâtul asasinului, iar după plecarea detectivului, Tom simţi aceeaşi nesiguranţă ca şi înainte.

Zilele treceau cu o încetineală deznădăjduitoare şi totuşi, pe măsură ce treceau, aduceau descărcarea conştiinţelor acelora, care fără voia lor, fuseseră amestecaţi în această afacere necurată.

Capitolul XXI.

În viaţa fiecărui băiat de condiţii normale, intervine o perioadă, în care e apucat de dorul de a descoperi comori ascunse. Într-o bună zi, Tom fu cuprins şi el de această dorinţă, în primul rând se duse la Joe Harper, care însă nu se lăsă convins. De aici porni în căutarea lui Ben Rogers; dar acesta fiind plecat la pescuit, nu-i rămăsese decât să recurgă la Huck „Mâna Roşie”.

Tom îl luă deoparte şi-i explică în ce constă afacerea, Huck se învoi. El se învoia întotdeauna să ia parte la o năzdrăvănie veselă şi nu cerea nici un ban, deoarece avea destul timp liber… grozav de mult timp liber.

— Şi unde o să săpăm? Întrebă Huck.

— Păi, oriunde.

— Cum, se găseşte peste tot?

— Nu, nu tocmai. Comoara e însă ascunsă în locuri anumite, uneori pe o insulă, uneori într-o scorbură de copac, sau în pământ, unde la miezul nopţii cade umbra unei crăci de copac bătrân; dar câteodată sub pardoseala unei case cu strigoi.

— Şi cine a ascuns-o?

— Păi, numai bandiţii; Ce, ţi-ai închipuit că directorul nostru de la şcoală?

— Habar n-am. Dacă ar fi fost a mea, eu n-aş fi ascuns-o. Aş fi cheltuit-o şi aş fi petrecut bine.

— Şi eu! Dar vezi tu, Hucky, bandiţii nu fac aşa; o ascund şi o lasă acolo.

— Şi nu mai vin s-o dezgroape?

— Nu, adică ar vrea să vină, dar de cele mai multe ori, ei uită semnul, sau mor între timp. Şi aşa, zace comoara ascunsă, de prinde rugină; şi câteodată, unul descoperă un pergament învechit, care spune, cum poate fi găsită comoara. Dar ca să descifrezi un astfel de pergament, îţi trebuie o săptămână întreagă, fiindcă e scris numai cu nişte semne şi hieroglife.

— Cum? Hiro…

— Hiero, hieroglife, adică scris în figuri, care ai crede că n-au nici un tâlc deosebit.
— Ai avut m vreodată un pergament de ăsta, Tom?
— Nu!
— Păi, atunci, cum ai să găseşti semnele?
— N-am nevoie de semne. Ţi-am mai spus că comoara e îngropată, fie la temelia unei case cu strigoi, fie pe o insulă, sau în pădure, sub un copac scorburos. Pe insulă, am mai încercat noi o dată şi o să mai încercăm, dar este aici casa cu strigoi de pe coasta lui Cardiff şi apoi mai sunt o mulţime de copaci scorburoşi în pădure.
— Şi sub fiecare se află o comoară?
— Da, de unde!
— Atunci de unde ai să ştii sub care să cauţi?
— O să caut sub toate.
— Bine! Tom, dar asta o să ne ţină toată vara.
— Ei şi? Dar dacă găsim un vas plin cu bani vechi de aur, sau o grămadă de diamante într-o scorbură? Atunci ce-ai zice?
Ochii lui Huck străluceau.
— Tu să-mi dai mie numai banii, diamantele păstrează-le pentru tine.
— Bine, Huck, dar să ştii că un diamant face cât douăzeci de bani!
— Nu zău!
— Sigur. Întreabă pe oricine. Ai văzut m vreodată un diamant?
— Nu-mi aduc aminte să fi văzut!
— O! Împăraţii au sacii plini.
— Eu nu cunosc nici un împărat.
— Nici n-ai de unde, dar dacă te-ai duce în Europa, ai vedea o mulţime. Îţi aduci aminte de împăratul Richard?
— Richard şi mai cum?
— N-are alt nume. Împăraţii n-au decât un nume adoptat.
— Ei vezi, d-aia nu vreau eu diamante. Ce, să fiu şi eu ca împăraţii cu un singur nume? Păi, aşa fiecare negru are

câte o poreclă. Dar ia spune, unde ai să sapi tu întâi?
— Habar n-am. Dar o să încercăm sub un copac bătrân, pe colina din dosul casei văduvei Douglas.
— Primesc! Hai să mergem!
— Astfel ei făcură rost de o cazma şi o lopată şi porniră să facă cele trei mile până la locul indicat. Ajunseră încălziţi şi asudaţi şi se aruncară jos la umbra unui ulm, ca să se odihnească şi să fumeze câte o pipă.
— Mie-mi place asta, făcu Tom.
— Şi mie!
— Ascultă, Huck, ce ai să faci m cu partea ta, dacă găsim aici o comoară?
— Păi, o să mănânc în fiecare zi plăcinte cu mere şi o să beau numai sifon. Şi o să mă duc la toate circurile, câte or să vină pe aici. O să am eu grijă să petrec cât mai bine.
— Şi n-ai să pui deoparte nimic?
— Pentru ce să pun deoparte?
— Păi, bani albi pentru zile negre.
— Atâta mi-ar trebui, ca într-o bună zi să vină babacu înapoi şi să dea pe gât tot şi eu să rămân fără lescaie? Nu, mai bine-i mănânc eu. Dar tu ce ai să faci cu partea ta?
— Eu o să-mi cumpăr o tobă nouă, o sabie adevărată şi o cravată roşie şi o să mă însor.
— Te-nsori?
— Da.
— Ascută, Tom, ţi-ai pierdut minţile?
— Deloc. Ai să vezi.
— Asta-i cea mai mare prostie, pe care ai s-o faci. O să vă bateţi mereu ca babalâcii mei. De când îi ştiu, se bat întruna.
— Da, babalâcii tăi. Dar lata cu care mă însor eu nu-i bătăuşă.
— Femeile toate-s la fel. Gândeşte-te bine, Tom, până nu-i târziu. Îţi spun eu, că o să-ţi pară rău. Cum o cheamă pe fată?
— Am să-ţi spun altă dată.

— Bine, dar dacă te însori, eu n-o să mai am nici un prieten.

— N-ai nici o grijă. Am să te iau să stai cu noi. Dar să lăsăm acum asta, hai să ne apucăm de lucru.

Timp de o jumătate de oră, ei munciră vârtos, dar fără nici un folos. Săpară încă o jumătate de oră. Cum nu scoteau nimic la iveală, Huck zise:

— Aşa de adânc sunt îngropate comorile?

— Nu întotdeauna. Dar mi se pare c-am greşit locul. Aleseră alt loc şi începură din nou. Avântul Ie cam scăzuse, dar totuşi făceau progrese. Făcură o groapă mare în pământ şi acum stăteau tăcuţi. Huck se sprijini de lopată, îşi şterse cu mâneca fruntea asudată şi zise:

— Unde-o să săpăm, după ce vom termina aici?

— Eu zic să încercăm sub copacul acela scorburos din dosul casei văduvei de pe Cardiff Hill.

— N-ar fi rău să încercăm, dar dacă găsim ceva, n-o să ne-o ia văduva, fiindcă-i pe proprietatea ei?

— Ei, ar vrea dumneaei, dar vezi tu, n-are nici un drept, căci comoara aparţine aceluia, care a descoperit-o, pe orice proprietate ar fi.

Răspunsul era satisfăcător. Lucrul fu reluat. Deodată Huck zise:

— Eu zic s-o lăsăm baltă. Iar am greşit locul. Tu ce zici, Tom?

— Eu nu mai înţeleg nimic, Huck. Parcă am fi vrăjiţi să nu găsim comoara.

— Fugi de acolo, ziua, vrăjitoarea n-are putere.

— Aşa-i. La asta nu m-am gândit. Dar acum ştiu ce trebuie să facem. Tii! Ce idioţi suntem! Trebuie să venim la miezul nopţii să vedem unde cade umbra vârfului crăcii şi să săpăm acolo!

— Va să zică tot ce am muncit până acum, e de pomană? S-o dăm la dracu şi să venim la noapte. Dar e cam departe, ai să poţi ieşi la noapte?

— Mai e vorbă. Dacă n-om veni chiar în noaptea asta, vin alţii, văd gropile şi ghicesc îndată tot.

— Atunci am să vin să-ţi dau un „miau” în dosul gardului.

— Foarte bine! Şi acum, să ascundem uneltele în desiş.

În noaptea aceea, băieţii erau din nou în pădure. Se ascunseră în întuneric şi aşteptară.

Printre frunziş, spiritele nopţii şuşoteau, stafiile se furişau prin beznă, de departe se auzea urletul unui câine, la care răspunse ţipătul unei bufniţe. Băieţii stăteau în tăcere şi când socotiră că era miezul nopţii, însemnară locul unde cădea umbra copacului şi începură să sape cu nădejde renăscută. Silinţa le risipi orice teamă. Groapa se adâncea din ce în ce şi ori de câte ori săpau şi loveau în ceva tare, le sărea inima la amândoi. Dar nu era decât piatră şi iar piatră.

În cele din urmă, Tom zise:

— N-are nici un rost, Huck, am greşit din nou.

— De ce am fi greşit, c-am însemnat doar locul.

— Da, dar mai e ceva.

— Ce?

— Nu ştiu ora exactă. Ori e prea devreme, ori e prea târziu. Huck lăsă lopata să-i cadă din mână şi grăi:

— Aşa-i domnule. Aici e buba. Nu ştiu cât e ceasul! Şi mie mi se face părul măciucă stând toate noaptea aici, unde forfotesc strigoii şi stafiile. Tom timpul simt, că cineva e Ia spatele meu şi nu îndrăznesc să mă întorc de frică să nu fiu înhăţat.

— La fel mă simt şi eu, Huck. Dar m nu ştii, că cei care îngroapă o comoară sub un copac, pun şi un mort care s-o păzească.

— Maică!

— Da, da! Aşa este!

— Tom, mi-e nu-mi place să tulbur morţii. O să ne pomenim cu vreo belea pe capul nostru.

— Nici mie nu-mi place să-i zgândăresc. Dar dacă cel de aici şi-ar scoate tigva să ne afurisească?

— Taci, Tom! Mi-e frică.
— Te cred. Nici eu nu mă simt în largul meu.
— Ascultă, Tom! Să lăsăm locul ăsta şi să încercăm în altă parte.
— Ar fi mai bine.
— Şi unde mergem?
Tom chibzui puţin, apoi zise:
— La casa cu stafii.
— Eu acolo nu merg, pentru că stafiile sunt mai rele decât morţii. Stafiile se furişează la spatele tău, fără să bagi de seamă şi-ţi sar în cap, chiuind, de rămâi surd pe toată viaţa. De aceea îţi spun să nu mergem la casa cu stafii.
— Da, dar stafiile nu umblă decât noaptea şi nu ne pot împiedica să săpăm ziua.
— Tu ştii, că de aceea nu se apropie nimeni, nici ziua, nici noaptea.
— Asta, fiindcă acolo a fost omorât un om. Dar nu s-a văzut până acum nici o stafie, decât doar o flacără albastră, care joacă în dosul ferestrelor.
— Unde vezi o flacără albastră, poţi fi sigur că acolo sunt şi stafii, fiindcă numai ele umblă cu flăcări d-astea. Asta s-o ştii de la mine, Tom.
— Bine, te cred, dar ziua ele nu umblă cu flăcări d-astea şi nu văd de ce ne-ar fi frică.
— Ei, dacă zici tu, să mergem să săpăm acolo: poate că vom avea mai mult noroc.
Între timp, porniră la vale.
În fundul văii, într-o singurătate desăvârşită, se afla casa cu stafii, luminată de lună; gardurile se dărâmaseră de mult, bălăriile năpădiseră scările de la intrare, coşurile erau năruite, cercevelele ferestrelor lipseau, iar acoperişul se surpase.
Capitolul XXII.
A doua zi, pe la amiază, cei doi băieţi ajunseră la copacul unde săpaseră, ca să-şi ia uneltele. Tom era nerăbdător să

ajungă la casa cu stafii; Huck era mai potolit, dar deodată el zise:

— Ascultă, Tom! Ştii în ce zi suntem?

Tom numără în gând zilele, apoi ridică privirea într-un fel de mirare.

— Tii! La asta nu m-am gândit deloc, Huck.

— Nici eu! Dar deodată mi s-a năzărit aşa, că-i vineri.

— Ai văzut domnule! Cine ştie ce păţim, dacă ne apucăm azi de lucru?

— Da, zău! Şi-am visat urât astă-noapte. Numai şobolani.

— Semne rele, Huck. Se băteau?

— Nu!

Astăzi lăsăm lucrurile aşa şi ne apucăm să ne jucăm.

— Atunci e bine, Huck. N-o să ni se întâmple nimic. Cunoşti pe Robin Hood?

— Nu! Cine-i Robin Hood?

— El a fost cel mai mare om din Anglia şi cel mai bun. A fost un haiduc.

— Şi ce făcea?

— Jefuia numai pe cei bogaţi şi împărţea prada cu cei săraci. Aşa om nu există în toată Anglia. El putea să trântească doar cu o singură mână pe oricine şi nimerea cu săgeata la mijloc o monedă, de la o milă şi jumătate.

— T-H?

— Şi dacă nimerea banul numai la margine, se arunca jos şi plângea şi înjura, cât îl lua gura.

— Să ne jucăm şi noi de-a Robin Hood. Te învăţ eu cum vine jocul ăsta.

— Învaţă-mă, Tom.

Astfel se jucară de-a Robin Hood toată după-amiaza, aruncând uneori câte o privire spre casa cu stafii din cale, şi făcând tot felul de presupuneri, pentru cele ce aveau să se întâmple a doua zi. Când soarele începu să coboare spre orizont, ei porniră înspre casă, afundându-se în desişul umbros al pădurii.

Sâmbătă după prânz, băieţii erau din nou la copacul scorburos din pădure. Fumară şi statură de vorbă la umbră; apoi se apucară să mai sape puţin, în fundul celei de a doua gropi, nu fiindcă nădăjduiau să găsească ceva, ci mai mult, pentru că Tom spusese, că au fost cazuri când în groapa săpată şi părăsită de unii, alţii au dat peste lada cu comori, numai după o singură lovitură de cazma. Negăsind însă nimic, nici de astă dată, băieţii îşi luară sculele pe umeri şi plecară împăcaţi că-şi îndepliniseră, pe de-a întregul, toate datoriile de căutători de aur.

Când ajunseră la casa cu stafii, tăcerea apăsătoare şi atmosfera înăbuşitoare, ce domnea peste acel loc pustiu, i-au înfricoşat atât de mult, încât abia îşi făcură curaj ca să intre. Se apropiară de uşă şi aruncară o privire înăuntru. Văzură o încăpere fără pardoseală, cu vatra dărâmată, ferestrele fără cercevele şi scara dărăpănată. Intrară încet, cu respiraţia tăiată, vorbind în şoaptă, atenţi la cel mai mic zgomot, cu muşchii încordaţi pentru o retragere în fugă.

În curând, teama li se mai potoli puţin şi începură să examineze cu luare-aminte locul unde se aflau, mândrii totodată de propriul lor curaj. Sosiră la scară şi voiră s-o urce. Asta însemna să-şi îngreuneze mult întoarcerea, dar făcându-şi mereu curaj, ei îşi aruncară uneltele într-un colţ şi se urcară. În încăperile de sus, văzură aceeaşi stare. Într-un colţ, se afla o uşă secretă, care părea foarte misterioasă, dar în curând îşi deteră seama că se înşelaseră, căci în dosul ei nu găsiră nimic. Acum le revenise curajul şi tocmai când voiră să coboare, ca să se apuce de lucru, Tom stătu în loc, ciulind urechile.

— Şş!

— Ce este? Şopti Huck, palid de spaimă.

— Şş! Ia? Auzi?

— Da! Aoleu! Să fugim.

— Taci! Nu te bâţâi atâta! Se apropie de uşă.

Băieţii se lungiră pe pardoseală şi cu ochii la crăpătura uşii, aşteptară într-o spaimă cumplită.

— S-au oprit? Nu… vin! Iată-i. Să nu mai scoţi o şoaptă, Huck, dacă vrei să scăpăm cu viaţă de aici.

Intrară doi indivizi, la vederea cărora băieţii îşi ziseră: „Uite-l pe spaniolul surdo-mut, care a fost văzut de vreo două ori, în oraş; pe celălalt, nu-l văzuseră până acum.

Celălalt era un om cu o mutră respingătoare. Spaniolul purta costumul pitoresc al conaţionalilor săi şi de sub bascul său, îi atârna părul lung şi cărunt. Când intrară, celălalt vorbea cu glas scăzut; se aşezaseră la pământ, cu faţa la uşă, cu spatele rezemat de perete şi vorbitorul urmă:

— Nu, spuse el. Afacerea asta nu-mi place. Găsesc că e primejdioasă.

— Primejdioasă? Bombăni spaniolul surdo-mut, spre mirarea băieţilor. Eşti un papă-lapte fricos. Glasul acesta îi făcu pe băieţi să tresară îngroziţi. Era glasul lui Injun Joe. După un timp de tăcere, Injun Joe reluă:

— Care afacere e mai primejdioasă, decât a fost aceea de sus şi n-am păţit nimic de pe urma ei?

— Aia era altceva. Colea în sus, pe fluviu, unde nu era nici o casă prin apropiere…

— Dar ca să vii aici, ziua în amiaza mare, nu-i mai primejdios? Oricine ne-ar putea vedea?

— Ştiu. Dar nu era alt loc mai la îndemână, după afacerea asta idioată. Încă de alaltăieri am văzut că nu foloseşte la nimic să venim la şandramaua asta, când blestemaţii ăia de băieţi îşi făceau de lucru taman în apropierea noastră.

La observaţia de „blestemaţii ăia de băieţi”, ei se înviorară din nou şi se gândiră ce nproc că-şi aduseră aminte că era vineri şi hotărâră să aştepte încă o zi. În gândul lor le părea rău, că n-au aşteptat un an întreg.

Cei doi indivizi scoaseră nişte alimente şi începură să mănânce. După o lungă tăcere, Injun Joe zise:

— Ascultă, prietene, tu, du-te înapoi în sus pe fluviu de unde eşti şi aşteaptă până ai veşti de la mine. Eu am să aştept momentul prielnic ca să mai dau o raită prin oraşul ăsta. Chestia aia primejdioasă o s-o punem la cale, după ce

voi fi iscodit, cum stau lucrurile. După aceea, o ştergem spre Texas!

Se învoiră. Acum li se făcură somn şi începură amândoi să caşte. Injun Joe zise:

— Mi-e somn de nu mai pot! E rândul tău să veghezi. El se întinse pe pământ, peste buruienile ce creşteau printre scândurile podelii şi curând începu să sforăie. După un răstimp, păzitorul începu să moţăie şi el. Capul îi căzu pe piept şi nu mult după aceea, sforăiau amândoi.

Băieţii suspinară uşuraţi. Tom şopti:

— Acum e rândul nostru! Haidem! Huck răspunse:

— Eu nu merg. Dacă se trezesc, ne taie.

Tom îl trăgea. Huck se împotrivea. Tom îl lăsă şi cu paşi uşori porni înainte. Dar când făcu un pas înainte, duşumeaua putredă pârâi atât de tare, încât el sări înapoi şi se lungi la pământ, înspăimântat de moarte. Pierzând curajul de a mai încerca o dată, băieţii statură acolo nemişcaţi, numărând minutele, până când li se păru că timpul se oprise pe loc. Într-un târziu, când văzură că soarele începe să asfinţească, se simţiră mai uşuraţi.

Spaniolul sforăia înainte, dar Injun Joe se ridică, se uită împrejur, zâmbi întunecat spre tovarăşul său, care dormea cu capul căzut pe genunchi, îl trezi cu piciorul şi-i zise:

— Hei, ascultă! Aşa înţelegi tu să stai de pază?

— Lasă, că tot nu s-a întâmplat nimic.

— Da! Dar m-ai lăsat să dorm cam mult.

— Nu-i nimic. Este tocmai timpul să plecăm. Dar ce facem cu „bagajul nostru”?

— Nu ştiu! Mă gândesc să-l lăsăm aici, cum am mai făcut şi altă dată. N-are nici un rost să-l luăm cu noi, până nu plecăm spre Sud. Şase sute cincizeci de dolari de argint, nu-i uşor de cărat!

— Tocmai. Dar să nu mai venim aici decât noaptea.

— Da! Şi acum ascultă. S-ar putea să treacă un timp mai lung, până să pot da lovitura, căci poziţia e cam periculoasă şi poate să intervină ceva. Să îngropăm banii adânc de tot.

— Bună idee! Făcu tovarăşul. Acesta străbătu încăperea, îngenunche, desfăcu o cărămidă din vatră şi scoase un săculeţ care sună a bani. Dezlegă săculeţul la gură şi după ce scoase câte douăzeci şi cinci de dolari de fiecare, îl trecut lui Injun Joe, care săpă o groapă cu cuţitului, în colţul vetrei.

În clipa aceea, băieţii uitară spaima prin care treceau. Cu ochii holbaţi, urmăreau fiecare mişcare. În sfârşit, norocul le surâdea. Şase sute de dolari în argint, era o sumă suficientă ca să îmbogăţească cel puţin o jumătate de duzină de băieţi!

— Semn bun! Îşi zise Tom. Cuţitul lui Joe izbi în ceva tare.

— Ei, exclamă el.

— Ce este? Făcu tovarăşul său.

— O scândură, ba nu, cred că-i o cutie. Ia dă-mi o mână de ajutor s-o scoatem afară. Lasă, am făcut gaura mai mare.

El vârî mâna şi scoase, aproape în acelaşi timp, un ţipăt. Cei doi tovarăşi cercetară cutia. Numai monezi de aur. Sus, băieţii erau tot atât de încântaţi, ca şi cei doi oameni. Tovarăşul lui Joe zise:

— O s-o scoatem repede. În colţul celălalt, am văzut printre bălării o cazma.

Se repezi într-acolo şi se întoarse cu uneltele băieţilor. Joe lăsă cazmaua, o cercetă cu atenţie, dădu din cap, murmurând ceva, apoi începu să sape.

În curând, lădiţa fu dezgropată. Nu era prea mare. Înainte de a fi fost măcinată de vreme, lemnul avea garnituri de fier la încheieturi. Cei doi rămaseră năuci.

— Sunt câteva mii de dolari, aici! Se miră Joe.

— Cred că-s de la ucigaşul lui Murrel, care a fost văzut de unii, dând o vară întreagă târcoale casei.

— Ştiu, răspunse Injun Joe.

— Acum ne putem lipsi de planul nostru. Dar Joe se încruntă şi zise:

— Tu nu ştii ce urmăresc eu. Pe lângă jaf, mai e şi răzbunarea, şi în ochii lui se aprinse flacăra urii. Am nevoie

de ajutorul tău. După ce vom isprăvi, plecăm în Texas. Acum te duci acasă la Nancy şi la odraslele tale şi aştepţi veşti de la mine.

— Cum vrei tu. Dar cu asta ce facem? O îngropăm la loc? (Cei doi copii se bucurară). Ba nu! Pe onoarea mea, nu! Era să uit. Cazmaua asta avea pământ proaspăt pe ea. Ce rost are aici, o cazma şi o lopată? Cine le-a adus aici? Şi unde-i ascuns individul? Tu n-ai auzit nimic? N-ai văzut pe nimeni? Şi mai vrei să îngropăm banii aici? Ca să vină alţii şi să-i şterpelească, da? Asta nu! Îi ducem la ascunzătoarea mea!

— Cum de nu m-am gândit mai înainte la asta. Şi unde, la numărul unu?

— Nu, la numărul doi, sub cruce. Celălalt e prea în drum.

— Foarte bine! Să plecăm, că se întunecă.

Injun Joe se ridică şi merse de Ia o fereastră la alta uitându-se cu atenţie afară. Deodată zise:

— Cine să fi adus uneltele astea? Crezi că ar putea fi pe sus? De spaimă, băieţilor li se opri respiraţia. Injun Joe puse mâna pe cuţit, se opri o clipă nehotărât apoi, se îndreptă spre scară. Băieţii îşi aduseră aminte de uşa secretă, dar puterile îi părăsiră. Sub paşii celui ce urca, scara scârţâia; în deznădejdea lor, băieţii se gândeau tocmai să se refugieze în dosul uşii secrete, când deodată se auzi un pârâit de scânduri putrede şi Injun Joe se pomeni jos, printre sfărâmăturile scării prăbuşite. Se ridică, înjurând foc, iar tovarăşul îi zise:

— La ce ţi-a folosit? Chiar dacă e cineva sus.

Lasă-l păcatelor. Dacă vrea să se dea jos, n-are decât, într-un sfert de oră se întunecă şi dacă o vrea să ne urmărească, îi fac eu de petrecanie. Dar cred că văzându-ne aici, ne-a luat drept stafii şi a fugit mâncând pământul.

Joe bombănea tot timpul. Pe urmă se înţelese cu prietenul său să se pregătească de plecare cât mai era lumină. Curând după aceasta, ei se strecurară afară, în amurgul ce se lăsase şi se îndreptară spre fluviu, ducând cu ei lădiţa preţioasă.

Tom şi Huck se ridicară frânţi de oboseală, dar uşuraţi şi urmăriră cu ochii holbaţi printre bârnele casei, orice mişcare. Să se ia după ei? Dar se poate? Erau mulţumiţi să ajungă jos şi să nu-şi frângă gâtul şi s-o ia de-a dreptul spre casă, prin poteca de pe colină. Vorbeau puţin, căci în sinea lor se căiau amarnic că uitaseră acolo uneltele. Altminteri, Injun Joe n-ar fi bănuit nimic. Ar fi ascuns banii până când punea la cale „răzbunarea” şi când s-ar fi întors, ia banii de unde nu-s! Se învoiră să fie cu ochii deschişi când spaniolul s-ar ivi în oraş pentru a-şi vedea de chestia cu răzbunarea şi să-l urmărească până la „numărul doi” oriunde ar fi. Lui Tom îi veni o idee grozavă.

— Răzbunarea? N-o fi vorba de noi, Huck?

— A, nu! Făcu Huck gata să leşine.

Până să ajungă în oraş, ajunseră să creadă că nici nu putea să fi fost vorba de altcineva, ci numai de ei, adică numai de el, de Tom, căci numai el dăduse declaraţia.

Tom se simţea nespus de descurajat, ştiindu-se singur în faţa primejdiei. Un tovarăş de suferinţă i-ar fi uşurat mult situaţia, îşi zicea el.

Capitolul XXIII.

În noaptea aceea, Tom retrăi în vis întreaga aventură a zilei. De patru ori pusese mâna pe comoară şi tot de-atâtea ori i se spulberase printre degete, odată cu redeşteptarea a cărei crudă realitate îi amintea ghinionul. Lungit în pat, în zorii zilei, reamintindu-şi toate amănuntele marii lui aventuri, el observă că acestea păreau ciudate şi îndepărtate, ca şi cum s-ar fi petrecut într-o altă lume sau cu mult înainte. Pe urmă, îl străfulgera gândul, că toată aventura nu era decât un vis, mai ales că numărul monezilor era prea mare, ca să fie adevărat. El nu văzuse niciodată mai mult de cincizeci de dolari, într-o singură grămadă şi ca toţi copiii de seama lui, îşi închipuia că tot ce se vorbea de „sute” şi „mii” erau sume închipuite, dar că cincizeci de dolari la un loc e tot ce există, într-adevăr. N-ar fi crezut nici în ruptul capului, ca cineva să aibă el singur, o

sută de dolari grămadă. Dar tot frământându-şi mintea, întâmplarea cu aventura începu să-l obsedeze şi în sfârşit începu şi el să creadă că la urma urmelor, lucrul putea să fie şi adevărat. Nesiguranţa aceasta trebuia înlăturată. Mancă în grabă şi porni repede să-l găsească pe Huck.

Huck şedea pe rundul unei bărci răsturnate şi bălăngănea cu nepăsare picioarele în apă. El avea o mutră plouată. Tom era hotărât să-l lase pe Huck să aducă el vorba de întâmplarea cu dolarii. Dacă n-o va face, atunci e semn că aventura a fost un vis.

— Noroc, Huck!

— Noroc, dom'le! Un minut tăcere.

— Tom, dacă am fi lăsat sculele naibii în pădure, acum eram doldora de bani. Spune şi tu, dacă nu-ţi vine să turbezi de necaz!

— Va să zică n-a fost vis! Să mor, dacă n-am crezut aşa!

— Dar ce n-a fost vis?

— Păi, chestia aia de ieri. Eram gata să cred.

— Vis, nu? Dacă nu se rupea scara, te-ai fi convins ce vis era! Toată noaptea am visat că mă fugărea spaniolul ăla cu ochii cârpiţi, arde-l-ar focul!

— Ba, să nu-l ardă că trebuie să-l găsim ca să putem pune mâna pe bani!

— N-ai să-l găseşti niciodată, Tom. Numai ieri mai aveam prilejul şi ne-a scăpat, şi dacă l-aş mai vedea o dată, mi s-ar muia picioarele.

— Şi mie; totuşi, trebuie să-l găsim şi să-l urmărim la numărul doi.

— Da, numărul doi. Şi eu m-am gândit la asta. Dar nu-mi dau seama, ce poate fi. Tu ce crezi?

— Eu nu cred nimic. Nu pricep deloc. Ascultă Huck. N-o fi numărul unei case?

— De unde? Tu ştii că în orăşelul nostru, casele nu au numere.

— Aşa-i! Ia să mă gândesc puţin. A… n-o fi numărul unei odăi de la un han?

— Ia uite drăcie. Păi, asta-i uşor de aflat, că numai două hanuri avem în oraş!

— Aşteaptă-mă aici, Huck, până mă întorc.

Tom nu lipsi decât o jumătate de oră. Aflase că la hanul mai dichisit, în camera cu numărul doi, locuia de mult timp un tânăr avocat. La hanul mai deocheat, numărul doi era o enigmă. Băiatul hangiului îi spuse că odaia era tot timpul deschisă, nu ieşea şi nu intra nimeni acolo, decât noaptea şi nu cunoştea motivul acestei stări de lucruri, mai cu seamă nu-şi dădea seama de cele ce se petrecuseră seara trecută.

— Acestea le-am aflat Huck! Ziceau că în odaie, păreau că umblă stafiile. Mie mi se pare că asta-i numărul doi, după care umblam.

— Se prea poate, Tom. Ce ai de gând să faci acum?

— Stai să mă gândesc puţin.

Un timp, Tom se cufundă în gânduri. Pe urmă, zise:

— Ascultă. Uşa din dos a acestei odăi cu numărul doi dă în fundătura dintre han şi spatele unui depozit cu zid de cărămidă. Acuma, tu ai să aduni orice cheie pe care poţi pune mâna, iar eu am să le şterpelesc pe ale mătuşii şi la prima noapte întunecoasă, le-om încerca pe toate în uşa de la numărul doi. Nu uita să fii cu ochii deschişi, fiindcă Injun Joe a spus că, într-o zi are să dea o raită prin oraş ca să iscodească momentul prielnic pentru răzbunarea lui. Dacă-l vezi, te iei după el. Dacă nu se îndreaptă spre numărul doi, atunci să ştii că suntem pe cale greşită.

Eu n-am poftă să mă iau după el!

— Noaptea pe întuneric nu te poate vedea şi chiar dacă te-ar vedea, nu şi-ar da seama de nimic.

— Bine! O să văd.

— Poţi fi sigur că pe întuneric l-aş urmări şi eu.

Să presupunem că nu poate pune la cale lovitura şi că se duce de-a dreptul la locul unde a ascuns banii.

— Aşa-i Tom, bine zici! Am să-l urmăresc până în pânzele albe!

— Bine, Huck. Să te văd ce eşti în stare!

Capitolul XXIV.

În noaptea următoare, Tom şi Huck erau pregătiţi pentru noua lor aventură. Se învârtiră în jurul hanului până după ora nouă; unul supraveghea fundătura, celălalt intrarea în han. Nu văzură pe nimeni, intrând sau ieşind din fundătură şi nici pe cineva asemănător cu spaniolul venind sau plecând de la han. Noaptea promitea să fie senină; de aceea, Tom plecă acasă cu condiţia că, dacă între timp s-ar întuneca, Huck să vină să-i dea un „miau” ca să meargă să încerce cheile. Huck să vină negreşit.

Noaptea fu senină şi Huck fu nevoit să-şi părăsească postul, şi pe la miezul nopţii se retrase în patul lui ambulant, o ladă de zahăr.

Marţi, băieţii avură acelaşi ghinion. Miercuri la fel.

Abia în noaptea de joi ei putură să-şi reia cercetările.

Tom o şterse de acasă la timp, aducând un felinar vechi de cositor şi un prosop mare, cu care să-l acopere. Ascunse felinarul în lada de zahăr a lui Huck şi începu să supravegheze locul. Cu o oră înainte de miezul nopţii, hanul fu închis şi lumina fu stinsă. Spaniolul nu fusese văzut deloc. În fundătură nu intrase nimeni şi nici n-o părăsise. Totul părea să meargă bine. Întunericul era de nepătruns, tăcerea nu era tulburată decât de ecourile slabe ale tunetelor din depărtare.

Tom luă felinarul, îl aprinse la adăpostul lăzii de zahăr, îl înveli cu prosopul şi cei doi aventurieri se furişară spre han. Huck rămase de santinelă, iar Tom dispăru în întunericul fundăturii. Urmă un timp de aşteptare plină de îngrijorare, care se lăsă peste bietul Huck ca plumbul. El dorea din suflet să vadă semnalul luminos al felinarului care, cu toate că ar fi fost o primejdie, l-ar fi vestit că Tom se afla încă în viaţă.

I se părea că au trecut câteva ore de când a dispărut Tom.

Poate că a leşinat, sau chiar a murit, poate că groaza şi enervarea l-au paralizat. CUPRINS: de o spaimă grozavă

simţi ca şi cum cineva l-ar fi împins în fundătură. Aşteptând dezlănţuirea unei nenorociri, văzu deodată semnalul luminos şi-l auzi pe Tom, alergând spre el.

— Fugi, îi şuşoti el, fugi, dacă ţii Ia viaţă!

Atâta fu de ajuns că Huck o luă la fugă cât îl ţineau picioarele. Fugea şi Tom. Nu se opriră decât când ajunseră la vechiul abator, de la marginea orăşelului.

Îndată ce fură la adăpost, furtuna izbucni şi începu să plouă. Când gâfâiala lui Tom se mai potoli, el spuse:

— E grozav, Huck, e grozav! Două chei am încercat şi oricât de încet am umblat, scârţâiau atât de tare, încât credeam că se scoală şi morţii. Şi lucrul dracului!

Nici o cheie nu voia să se întoarcă în broască. Atunci fără să ştiu ce fac, am apăsat clanţa şi uşa s-a deschis. Nu era încuiată! Am ridicat prosopul, m-am furişat înăuntru şi Iisuse Christoase!

— Ce ai văzut, Tom?

— Eram să calc peste Injun Joe!

— Nu mai spune!

— Da. Era culcat pe duşumea şi dormea cu braţele întinse în lături de era să-l calc pe mână.

— Şi ce ai făcut? S-a trezit?

— Nu! Nici nu s-a mişcat. Credeam că-i beat. Am strâns prosopul şi am fugit.

— Eu nu m-aş fi gândit la prosop, te asigur!

— Eu, da. Mătuşa m-ar fi cotonogit, dacă-I pierdeam.

— Ascultă, Tom. Ai văzut lădiţa?

— Drept să-ţi spun, n-am mai stat s-o caut. N-am văzut nici lădiţa, nici crucea, numai o sticlă goală şi un pahar de cositor, pe podea, alături de Injun Joe. Da, şi am zărit două butoaie şi mai multe sticle.

Acum pricepi, cum devine cazul cu odaia cu stafii?

— Nu!

— Ei bine, stafia e rachiul! Poate că fiecare han are câte o odaie cu stafii, nu-i aşa Huck?

— Se prea poate. Dar dacă zici că Injun Joe e beat, n-ar fi timpul să punem mâna pe lădiţă?

— Mai bine aşa! Eu am stat de pază în fiecare noapte iar tu nu trebuie decât să aduci la îndeplinire planul nostru.

— Ne-am înţeles. Când el pleacă, tu te repezi la mine, îmi dai un „miau” la fereastră, sau dacă nu mă trezesc, arunci un bulgăre în geam.

— Bine, aşa o să fac!

— Uite! Ploaia a încetat. Eu mă duc acasă că-i târziu. Tu te înapoiezi şi supraveghezi fundătura.

— Aşa am să fac, Tom. O să am ochii ţintă asupra hanului, chiar de o fi nevoie să-l supraveghez un an întreg. Ziua am să dorm, noaptea o să stau de veghe.

— Foarte bine. Unde ai să dormi?

— În şura de fân a lui Ben Rogers. Îmi dă voie şi tatăl său şi negrul lor, moş Jack. Eu îi scot apă din fântână şi el îmi dă câteodată de mâncare. E un negru foarte de treabă. Mă iubeşte, fiindcă mă port cu el omeneşte. Dar tu să nu te apuci să spui cuiva, că-mi dă de mâncare.

— N-ai nici o grijă. Ziua n-am nevoie de tine Huck, poţi să dormi liniştit. Noaptea însă să fii cu ochii în patru şi cum observi ceva, vino de mă înştiinţează.

Capitolul XXV.

Vineri dimineaţa, Tom primi o veste îmbucurătoare. În noaptea trecută, familia judecătorului Thatcher s-a înapoiat în orăşel. Injun Joe şi comoara lui căzură îndată pe planul al doilea, iar locul de frunte în preocupările lui Tom îl ocupă Becky. Se întâlniră chiar în dimineaţa aceea şi se jucară un timp de-a „baba oarba” şi de-a „v-aţi ascunselea”, în tovărăşia unei puzderii de copii, veniţi să ureze „bun venit” camaradei lor. Petrecerea zilei fu încununată de o veste îmbucurătoare. Becky o sâcâise atâta pe mama sa, încât ea consimţi ca excursia promisă şi mult aşteptată să aibă loc a doua zi. Bucuria fetiţei era nemărginită. Invitaţiile fură trimise înainte de înserare şi îndată, tineretul oraşului începu cu înfrigurare să se pregătească. Pe Tom, înfrigurarea îl ţinu treaz toată noaptea, căci el nădăjduia că, dacă Huck va veni să-l vestească şi dacă vor pune mâna pe comoară, a doua zi va avea cu ce să se mândrească în faţa lui Becky şi a tineretului. Tot aşteptând semnalul, i se făcu somn şi adormi. A doua zi de dimineaţă, o mulţime de copii şi tineret vesel se adunară în faţa casei judecătorului Thatcher unde fu pregătit totul pentru plecare. Deoarece nu era obiceiul ca bătrânii să ia parte la petrecerile tineretului, copiii erau daţi în primire câtorva domnişoare şi tineri între optsprezece şi douăzeci şi trei ani. În scopul petrecerii, închiriară vechiul vapor cu aburi. În clipa aceasta, alaiul se îndrepta spre strada principală. Mai toată lumea era încărcată cu coşuleţe cu provizii. Sid era bolnav şi nu putea să ia parte la petrecere; Mary rămăsese acasă, ca să-i ţină de urât. La despărţire, doamna Thatcher îi spuse lui Becky:

— Să cauţi să nu te apuce noaptea, pe afară. Mai bine să înnoptezi la prietena din apropierea portului.

— La Suzi Harper, mămico, e bine?

— E bine, fetiţa mea. Şi să fii cuminte să nu faci vreo poznă. După ce porniră, Tom spuse lui Becky:

— Să-ţi spun eu ce-o să facem. În loc să mergem la Suzi Harper, urcăm colina şi ne oprim la văduva Douglas. Are

nişte îngheţată! În fiecare zi face! Ai să vezi cu ce bucurie o să ne primească.

— Vai ce frumos o să fie!

Şi după ce se gândi niţel, ea spuse:

— Nu-i bine ce facem… dar…

— Dar, maică-ta n-o să afle şi apoi nu facem nici un rău. Dânsa nu vrea decât să te ştie în loc sigur. Şi dacă şi-ar fi adus aminte, ne-ar fi povăţuit chiar ea să facem aşa.

Toată lumea ştia cât de bine primeşte văduva Douglas. De aceea, propunerea lui Tom fu primită şi ei hotărâră să nu spună nimănui unde vor petrece noaptea.

Pe drum, Tom îşi aduse aminte de Huck şi se gândi că poate chiar în noaptea aceea va veni să-l vestească. Gândul acesta îl frământa neîncetat. Totuşi nu putea să se lipsească nici de ospitalitatea doamnei Douglas:

— Şi de ce, mă rog, îşi zise el, să vină Huck tocmai în noaptea asta şi n-a venit noaptea trecută?

Gândul la petrecerea de seară îl făcu să nu se mai gândească la comoară şi copil cum era, hotărî ca în ziua aceea să alunge orice gând de la lădiţa cu bani.

Vaporul opri şi ancoră în jurul orăşelului, la trei mile, în faţa unei pădurici. Valul de tineret se revărsa pe ţărm şi în curând, colina răsuna din toate părţile de râsete şi de strigăte voioase.

Copiii petreceau cât se poate de bine şi aveau mâncare din belşug. După masa de prânz, se odihniră şi se întremară la umbra copacilor.

Apoi, cineva începu să strige:

— Sunteţi gata să intrăm în peşteră?

Erau gata cu toţii. Pachetele de lumânări fură împărţite şi mulţimea de copii începu să se caţere sus pe coastă. Gura peşterii se afla pe coastă şi avea forma unui A. Poarta de stejar masiv era larg deschisă. Mai întâi, intrai printr-un fel de anticameră friguroasă, ai cărei pereţi naturali de calcar erau acoperiţi în întregime de broboane de umezeală. De aici de sus, văzând întunericul profund, privelиştea asupra

văii, scăldată în lumina soarelui, te umplea de un fior de mister. Dar această impresie era trecătoare şi gălăgia reîncepu. Cineva aprinse o lumânare; se produse o învălmăşeală, căci năvăliră cu toţii într-acolo. Cel care aprinse lumânarea, nu putea ţine piept asaltului şi o scăpă din mână. Din nou izbucni o hărmălaie veselă şi după o orbecăială plină de haz, făcură din nou lumină. Dar toate au un sfârşit. Cu încetul, alaiul înşiruit începu să coboare prin tunelul principal. La lumina pâlpâitoare a lumânărilor, se zărea nedesluşit bolta înaltă de şaizeci picioare, formată de pereţii tunelului, care avea o lăţime de numai zece picioare. La tot pasul, în dreapta şi în stânga, se căscau alte tuneluri, căci peşterea Mc. Douglas nu era decât un vast labirint de tuneluri ramificate şi întretăiate şi care nu duceau nicăieri. Se spunea că poţi rătăci zile şi nopţi de-a rândul prin mulţimea de galerii şi crăpături înşelătoare, fără să dai de capătul peşterii; şi că poţi să cobori oricât de adânc în pământ, nu găseşti decât acelaşi lucru, labirint sub labirint şi care nu aveau sfârşit. Nimeni nu cunoştea peştera, căci aceasta era un lucru imposibil. Oamenii din partea locului cunoşteau doar un sector al ei şi nu era recomandabil să te aventurezi dincolo de acest sector. Tom Sawyer cunoştea tot aşa de bine peştera, ca şi toată lumea.

Excursionştii înaintară prin tunelul principal, cam trei sferturi de milă; apoi, începură să se strecoare în grupuri sau perechi prin coridoarele laterale, luându-le prin surprindere, acolo unde acestea se întretăiau.

Escapadele acestea puteau fi extinse pe o rază de o jumătate de oră distanţă, fără să se depăşească zona „cunoscută”. Într-un târziu, grupurile de copii începură să se adune din nou la gura peşterii. Erau cu toţi plini din cap până în picioare, cu picături de ceară şi mânjiţi cu pământ. Cu toată oboseala, copiii făceau haz de înfăţişarea lor caraghioasă şi numai când zăriră soarele apunând prin gura peşterii, îşi dădură seama cât de repede trecuse vremea. Clopoţelul sunase de o jumătate de oră plecarea

vaporului. În momentul când vaporul luminat trecea în faţa debarcaderului, Huck era la postul său. Pe bord nu se auzea nici un zgomot, deoarece tinerii pasageri erau morţi de oboseală. Huck se întrebă ce vapor o fi acela, care nu se opreşte la debarcader; dar în curând nu se mai gândi decât la preocupările sale. Noaptea devenea din ce în ce mai întunecată. Se făcu ora zece şi zgomotul vehiculelor încetă; luminile din case începură să se stingă, trecătorii dispărură, orăşelul se cufundă în întuneric. Totul părea că fusese cuprins de un somn adânc şi numai micul paznic era singur cu tăcerea şi cu stafiile. La unsprezece se stinse ultima licărire de lumină, ce se mai strecură din han. Huck aşteptă un timp ce i se păru o veşnicie, dar nu se întâmplă nimic. Credinţa lui începu să se clatine. La ce folosea şi asta? Avea vreun rost să mai stea acolo sau era mai bine să meargă acasă?

Deodată, atenţia îi fu atrasă de un zgomot. Ciuli urechile şi putu să desluşească: uşa dinspre fundătură fu deschisă binişor. Se repezi după un colţ al peretelui de cărămidă şi în clipa următoare văzu doi oameni trecând în faţa lui. Unul părea că ducea ceva la subsuoară. Trebuie să fie lădiţa! Va să zică vroiau să schimbe locul comorii. Să-l cheme pe Tom? Ar fi o prostie! Între timp cei doi oameni ar dispărea fără urmă. Nu! Apărat de întunericul profund, îi va urmări fără să le trezească vreo bănuială. Spunându-şi aceasta, Huck ieşi din ascunzătoare şi desculţ cum era, se furişă cu paşi de pisică în urma celor doi, păstrând o distanţă destul de mare, ca să fie în siguranţă.

Cei doi indivizi înaintară un timp prin strada ce ducea spre fluviu; apoi, cotiră la stânga. Merseră astfel drept înainte, până ce ajunseră la cărarea, care urca pe Cardiff Hill şi fără să se oprească, îşi continuară drumul.

Trecură astfel pe lângă casa Welshman, care se afla la jumătatea drumului.

— Foarte bine, îşi zicea Huck, vor s-o îngroape în vechea carieră de piatră. Însă cei doi nu se opriră nici la carieră, ci

trecură mai departe, până ce ajunseră pe vârful colinei. De aici se înfundară pe poteca ce ducea printre tufe de oţetari şi dispătură în desiş! Huck micşoră distanţa, căci ei nu-l mai puteau vedea. Un timp merse astfel, apoi îşi iuţi pasul; mai înainta puţin, apoi se opri trăgând cu urechea. Nu se auzea nici un zgomot afară de bătăile inimii lui. Doamne! Să le fi pierdut urma? Când vru s-o ia tocmai la fugă, se pomeni numai la vreo patru metri că aude pe cineva tuşind. Huck simţi că i se înmoaie picioarele şi că-l apucă ameţeala. Băgă de seamă că se află la cinci paşi de gardul ce împrejmuia proprietatea văduvei Douglas.

— Foarte bine! Îşi zise el. N-au decât s-o îngroape aici, n-o să fie greu de găsit!

Acum, se auzi o voce groasă, vocea lui Injun Joe.

— Să fie a dracului! Nu e singură, cu toate că-i destul de târziu.

— Nu văd pe nimeni!

Aceasta era vocea străinului de la „Casa cu Stafii”, Huck fu cuprins de o bănuială teribilă – aceasta era va să zică „afacerea cu răzbunarea”. Îşi aminti cât de bună fusese întotdeauna cu el văduva Douglas şi se gândea că oamenii aceştia vor putea s-o ucidă. Ar fi vrut să alerge s-o prevină, dar acum nu îndrăznea, de frică să nu fie prins. Toate acestea îi trecură prin minte în răstimpul dintre observaţia străinului şi răspunsul lui Injun Joe, care sună astfel:

— Din cauza desişului. Dar ia priveşte pe aici, vezi?

— Da, mai e cineva. Ar fi bine să renunţăm.

— Să renunţ, când vreau să părăsesc oraşul pentru totdeauna? Când oare voi mai avea prilejul ăsta? Ţi-am spus şi-ţi mai spun încă o dată că nu mă interesează boarfele ei, poţi să le iei tu. Dar bărbatul ei s-a purtat urât cu mine, a fost foarte aspru, mai ales că era judecător de pace şi o dată m-a condamnat pentru vagabondaj. Şi asta n-ar fi nimic! Dar o dată m-a biciuit, ca pe un negru, în faţa temniţei şi în văzul oraşului întreg. M-a biciuit, înţelegi? Mi-

a luat-o înainte şi a murit. Dar îmi iau eu răsplata de la dânsa!

— Te rog n-o omorî. Să nu faci asta?

— S-o omor? Dar cine a pomenit de omor? Pe el l-aş omorî, dacă ar fi aici, dar pe ea, nu. Când vrei să-ţi iei revanşa de la o femeie, n-o ucizi, prostule. Ii retezi numai puţin nasul şi urechile, ca la o scroafă pârlită!

— Dumnezeule, asta-i…

— Păstrează-ţi părerea pentru tine. E spre folosul tău! Eu o s-o leg de pat, şi dacă moare în urma pierderii de sânge, o să fie vina mea. Prietene, ai să-mi dai o mână de ajutor, de aia eşti aici, căci singur n-aş fi în stare. Dacă însă refuzi, te omor. Ai înţeles? Şi dacă sunt nevoit să te ucid, o ucid şi pe dânsa, dar cel puţin ştiu că nimeni n-o să afle cine a făcut isprava asta.

— Dacă-i aşa, să isprăvim cât mai repede. M-a apucat tremuriciul.

— Nu te grăbi, camarade, mai e şi altă lume la ea. Trebuie să aşteptăm până se sting luminile. Nu-i nici o grabă!

Huck simţi că tăcerea ce urmă acestei convorbiri era mai înspăimântătoare, decât orice povestire sângeroasă. De aceea, cu răsuflarea reţinută, el făcu un pas înapoi. Tot dându-se îndărăt cu cea mai mare băgare de seamă, deodată trosni sub piciorul său, o cracă uscată. Se opri cu respiraţia tăiată de spaimă. Nu se auzea nici un zgomot. Atunci se întoarse încet, şi o luă de-a lungul potecii, mergând cu paşi mari până la carieră, unde se simţi mai în siguranţă. De aici şi până la casa lui Welshman făcu drumul alergând cu sufletul la gură. Bătu la uşă şi îndată apărură la fereastră chipurile bătrânului şi ale celor doi fii ai săi.

— Ce-i gălăgia asta? Cine bate? Ce doreşti?

— Lăsaţi-mă să intru… repede! Am să vă spun ceva!

— Dar cine-i acolo?

— Huckleberry Finn. Lăsaţi-mă să intru!

— Huckleberry Finn? Hâm! E un nume pentru care nu se deschid toate uşile. Dar fie! Hai, intră băiete şi spune ce

vrei?

— Vă rog, nu spuneţi nimănui, cele ce vă voi povesti, fură primele sale cuvinte, când intră. Vă rog, altfel voi fi ucis. Văduva a fost bună cu mine şi trebuie să spun, dar numai dacă nu mă daţi de gol.

După trei minute, bătrânul şi cei trei fii ai lui, înarmaţi până-n dinţi fură pe vârful colinei şi intrară prin oţetari. Huck îi întovărăşea de la distanţă. Se ascunse, după un bloc mare de piatră şi aştepta. Urmă o tăcere plină de încordare, apoi deodată se auzi o salvă de focuri de armă şi un strigăt. Când Huck auzi, sări în sus şi porni la vale, fugind cât îl ţineau picioarele.

Capitolul XXVI.

Duminică dimineaţă, de cum se crăpă de ziuă, Huck se duse din nou la casa bătrânului Welshman şi ciocăni uşor la uşă. Locatarii dormeau iepureşte şi cineva răspunse îndată:

— Cine-i?

Cu vocea înăbuşită de frică, Huck spuse:

— Huckleberry Finn. Vă rog să deschideţi.

— Pentru tine casa mea e deschisă şi ziua şi noaptea. Intră băiatule şi fii binevenit!

Huck rămase uimit. Niciodată în viaţa lui nu mai auzise asemenea vorbe. Pe cât de plăcute i se păreau, pe atât i se păreau de ciudate.

I se deschise uşa şi el intră. I se dădu un scaun, apoi bătrânul şi fiii lui se îmbrăcară.

— Asa, flăcăiasule, cred că ţi-e cam foame, nu?

Uite! Dejunul e îndată gata. Până atunci, şezi cu noi. Dar de ce n-ai rămas azi-noapte la noi?

— Mi-a fost frică şi am fugit. Când am auzit focurile de armă, nu m-am oprit decât la trei leghe de aici. Acum, am venit să aflu ce s-a mai întâmplat. Şi am venit înainte de răsăritul soarelui, fiindcă mi-e frică de diavolii aceea, chiar dacă sunt morţi de-atunci.

— Da, săracul de tine, nu prea arăţi bine, după o noapte ca asta, dar îndată după dejun ai să te culci, îţi punem aici un

pat. Nu băiete, nu sunt morţi, şi ne pare destul de rău. După cum ne-ai spus, ştiam în ce parte se găsesc, aşa că ne-am apropiat de ei tiptil, tiptil, cam la vreo cincizeci de paşi, când deodată, îmi veni să strănut. Lucrul dracului! Eram în fruntea băieţilor şi mergeam cu arma ridicată, prin întunericul de puteai să-l tai cu cuţitul. Când am strănutat, ticăloşii au luat-o la fugă, iar eu am strigat „foc, băieţi!” Şi am tras în direcţia de unde se auzea foşnetul. Probabil că nu i-am atins, că-i auzeam fugind şi luându-ne după ei i-am urmărit până jos în pădure. Au tras şi ei o dată, dar glonţul a trecut şuierând pe lângă noi, fără să ne atingă. Deodată n-am mai auzit zgomotul paşilor lor şi atunci am renunţat să-i mai urmărim. Am mers la postul de pichet şi am sculat gardienii. S-au pus în mişcare cu toţii şi au plecat să păzească malurile fluviului. Şeriful şi o ceată de oameni vor pleca îndată cu băieţii mei să bată pădurea. Îmi pare rău, că n-avem semnalmentele ticăloşilor acestora, ne-ar fi fost de mare folos. Dar tu n-ai putut să-i vezi în întuneric, nu-i aşa, băiete?

— Ba da! I-am văzut încă în oraş. De acolo m-am tot ţinut după ei.

— Bravo, măi! Ia spune, cum erau la faţă?

— Unul e spaniolul surdo-mut, care a fost văzut pe aici de vreo două ori, celălalt e un tâlhar ordinar…

— Ne-ajunge atât, îi cunoaştem noi. Hai, băieţi, duceţi-vă la şerif şi spuneţi-i; o să mâncaţi mâine dimineaţă.

— Îi ştiu, îi ştiu, că într-o zi i-am văzut în pădurea din dosul casei văduvei şi ni s-au părut suspecţi, fiindcă se fereau de noi, ziseră băieţii.

Când băieţii lui Welshman dădură să plece, Huck sări înaintea lor şi le spuse:

— Vă rog să nu ziceţi nimănui că de la mine aţi aflat! Vă rog foarte mult!

— Cum vrei tu, Huck, dar fapta ta trebuie răsplătită.

— Nu, nu. Vă rog să nu spuneţi! Când tinerii plecară, bătrânul îl linişti:

— Nu te teme! N-o să te spună nici ei, nici eu. Dar de ce te fereşti atât?

Huck nu spuse decât că despre unul dintre cei doi tâlhari ştia cam multe, dar pentru nimic în lume nu vroia ca acesta să afle, că el i-a dat de gol.

Bătrânul îi făgădui din nou toată discreţia şi zise:

— Cum ai ajuns să-i urmăreşti, Huck? Ţi s-au părut suspecţi. Huck tăcu un timp, ca să poată ticlui un răspuns, apoi zise:

— Vedeţi, mai toată lumea spune, că eu sunt o haimana şi poate, că are dreptate. Dar câteodată stau şi mă gândesc, cum să fac să-mi îndrept viaţa pe o cale mai bună şi din cauza asta, sunt nopţi întregi când nu pot să dorm. Aşa a fost şi noaptea trecută. Nu puteam să adorm şi pe la miezul nopţii, am pornit-o prin străzi, până am ajuns la „Hanul Temperanţei”. Aici m-am proptit de zid ca să-mi mai adun gândurile, când deodată i-am zărit pe ăştia doi strecurându-se prin întuneric, foarte aproape de mine. Văzând că unul din ei ducea ceva sub braţ, am crezut că-i lucru furat. Unul fuma şi celălalt i-a cerut un foc; s-au oprit chiar în faţa mea şi la lumina ţigării am recunoscut că unul dintre ei era spaniolul surdo-mut cu cicatricea la ochi, iar celălalt avea un chip zbârcit de diavol.

— Ai putut să vezi zbârciturile la lumina unui foc de ţigară? Huck rămase o clipă nedumerit, apoi zise:

— Da, n-aş putea să spun, dar aşa mi s-a părut.

— Pe urmă ei au plecat şi tu…

— M-am luat după ei. Voiam să aflu ce duceau cu atâta grijă în toiul nopţii. I-am urmărit până la gardul văduvei. Stând acolo în întuneric, l-am auzit pe ciupitul rugându-se pentru viaţa văduvei, iar pe spaniolul jurând s-o desfigureze.

— Cum l-ai auzit vorbind pe spaniolul surdo-mut?

Huck îşi dete în petec pentru a doua oară. În zadar încerca să abată atenţia bătrânului, acesta voia să afle cu orice preţ

adevărata identitate a spaniolului. Cu ochii ţintiţi asupra lui, Welshman îi zise:

— Dragă băiete, de mine să nu-ţi fie frică. Din partea mea n-o să-ţi ating nici un fir de păr. Te iau sub paza mea. După câte m-ai făcut să înţeleg, spaniolul acesta nu-i nici surd şi nici mut. Tu îi cunoşti o taină, pe care vrei s-o ascunzi. Spune, care a acea taină?

Huck se uită în ochii cinstiţi ai bătrânului, apoi se apropie de urechea lui şi-i şopti:

— Spaniolul este… Injun Joe!

Bătrânul, aproape să sară în sus, exclamă:

— O! Acum înţeleg. Când ai spus de tăiat nasul şi urechile, am crezut că era o fantezie a ta, căci un alb nu se răzbună în felul acesta. Dar un Injun Joe! Asta-i altceva!

Laură ceaiul împreună. Convorbirea continuă şi bătrânul îi povesti lui Huck că înainte de a se culca, el şi fiii lui au luat un felinar şi au cercetat locul de lângă gard pentru a găsi urme de sânge dar nu dăduseră decât peste o…

— Ce?

Cuvintele ţâşniră din gura lui Huck cu iuţeala fulgerului. Cu ochii holbaţi şi cu răsuflarea tăiată, el aştepta răspunsul. Welshman se uită la el mirat, apoi răspunse:

— O trusă de unelte de spărgător!

— Huck căzu la loc, respirând uşurat şi se simţi foarte mulţumit. Bătrânul îl privi curios, apoi îi zise:

— Da, o trusă de unelte. Dar nu înţeleg de ce lucrul acesta te mulţumeşte atât? Te aşteptai să găsim altceva?

În nedumerirea lui şi silit de privirea iscoditoare a bătrânului, Huck nu găsi decât răspunsul acesta:

— Poate nişte cărţi de rugăciuni?

Bietul Huck era prea hărţuit pentru a mai zâmbi. În schimb, bătrânul râse cu atâta poftă, încât tresaltă din tot corpul şi sfârşi zicând, că un râs ca ăsta face mai mult decât orice doctorie din lume. Pe urmă, adăugă:

— Sărmanul de tine, eşti galben la faţă şi prăpădit. Nici nu-i de mirare, că ţi-ai cam ieşit din fire. Dar ai să-ţi revii.

Culcă-te şi dormi, o să-ţi prindă bine!

Huck era amărât că fusese atât de nerod să deştepte bănuiala cu purtarea lui, căci trebuia să-şi fi dat seama chiar de pe când pândea la gard, că lădiţa cu comoara rămăsese la han. Ideea aceasta îl linişti de tot, deoarece el făcu în gând socoteala că dacă cei doi bandiţi vor fi prinşi în cursul zilei, el şi cu Tom se vor duce la noapte la han şi vor ridica lădiţa, netuâburaţi de nimeni.

La sfârşitul dejunului, se auzi un ciocănit la uşă. Huck sări într-un colţ să se ascundă, căci orice întâmplare o punea în legătură cu evenimentele nopţii. Welshman deschise uşa. Mai mulţi domni şi doamne între care şi văduva Douglas intrară în cameră. Alte pâlcuri de oameni urcau coasta, ca să viziteze locul luptei. Aşadar, vestea se răspândise.

Bătrânul povesti musafirilor întâmplările de peste noapte. Recunoştinţa văduvei pentru apărarea ei, nu cunoştea margini.

— Doamnă! Să nu mai vorbim despre asta! E altcineva căruia trebuie să-i mulţumeşti mai mult decât mie şi băieţilor mei. Dar acea persoană mi-a interzis să-i pronunţ numele. Fără el n-am fi aflat nimic. Cuvintele acestea stârniră atâta emoţie, încât faptul de căpetenie deveni aproape inexistent. Prin refuzul dârz de a da în vileag numele binefăcătorului, bătrânul aţâţa şi mai mult curiozitatea musafirilor, care la rândul lor răspândiră povestea cu personajul misterios în tot cuprinsul orăşelului. La urmă, văduva zise:

— Tocmai mă culcasem, şi cu tot zgomotul de afară am adormit buştean. De ce n-aţi venit să mă treziţi?

— Am socotit că n-ar fi avut nici un rost. Cu toate că bandiţii nu s-ar mai fi reîntors, fiindcă de teamă îşi pierduseră uneltele, dar n-ai mai fi închis ochii toată noaptea. Cei trei negrii ai mei au stat de pază toată noaptea la casa dumitale. Uite-i că tocmai sosesc!

Sosiră alţi musafiri şi povestea fu repetată şi comentată ore întregi.

Capitolul XXVII.

În cursul vacanţei şcolare, prelegerile la şcoala duminicală erau suspendate, dar biserica se umplea de dimineaţă, de credincioşi. Nu se vorbea până la începerea slujbei decât de întâmplarea de peste noapte. Între timp, sosi vestea că nu se dăduse de nici o urmă a ticăloşilor. După sfârşitul slujbei religioase, soţia judecătorului Thatcher veni la doamna Harper, care se îndrepta spre ieşire şi-i spuse:

— Becky a mea are de gând să doarmă toată ziua? Cred că era moartă de oboseală.

— Becky a dumitale?

— Da, răspunse cu o privire de spaimă. N-a dormit la dumneavoastră?

— Nu!

Doamna Thatcher se îngălbeni deodată şi se lăsă pe o bancă, tocmai când Mătuşa Polly se opri şi zise:

— Bună dimineaţa, doamnă Thatcher, bună dimineaţa, Doamnă Harper! Ştiţi că băieţelul meu nu s-a întors acasă? Poate că Tom a petrecut noaptea la una dintre dumneavoastră şi cred că de frică n-a venit nici la biserică. Parcă n-o să dea el odată ochii cu mine?

Doamna Thatcher dădu din cap, înspăimântată şi deveni şi mai palidă.

— Dar n-a stat la noi, spuse doamna Harper, cuprinsă de presimţiri rele. Pe faţa mătuşii Polly se zugrăvi toată îngrijorarea.

— Joe Harper, te-ai văzut azi dimineaţă cu Tom?

— Nu!

— Când l-ai văzut ultima dată?

Joe încercă să-şi reamintească, dar nu putea să spună nimic precis. Lumea se opri în loc, făcând cerc în jurul lui. De la om la om, începură să circule tot felul de şoapte şi o nelinişte crescândă puse stăpânire asupra întregii adunări. Copiii şi tinerii pedagogi fură întrebaţi. Toţi declarară că n-au băgat de seamă, dacă Tom şi Becky erau sau nu pe bordul vaporului la întoarcerea acasă; era întuneric şi

nimănui nu i-a dat prin gând să întrebe cine lipseşte. În cele din urmă, un tânăr îşi exprimă teama că cei doi copii să nu fi rămas în peşteră!

Doamna Thatcher se repezi afară, iar mătuşa Polly izbucni în lacrimi!

Vestea se răspândi în cinci minute de la om la om, de la grup la grup, din stradă în stradă; în oraşul alarmat începură să răsune clopotele punând lumea în picioare. Întâmplarea de pe Cardiff Hill fu dată uitării. Caii fură înhămaţi. Bărcile puse pe apă, vaporul trase la chei şi numai într-o jumătate de oră de când ştirea îngrozitoare se răspândise, două sute de oameni erau în drum, care pe apă, care pe uscat, spre peşteră.

În tot cursul după-amiezei, oraşul părea părăsit şi mort. Femeile veniră la mătuşa Polly şi doamna Thatcher şi începură să le liniştească şi plânseră odată cu ele.

Toată noaptea, oraşul veghe, aşteptând ştiri. Când în cele din urmă se făcu ziua, singura veste venită era:

— Trimiteţi mai multe lumânări şi alimente! Doamna Thatcher era nebună de durere şi nu mai puţin mătuşa Polly. Judecătorul trimise de la peşteră veşti de nădejde şi încurajare, dar ele nu aduseră nici o mângâiere.

Bătrânul Welshman sosi acasă spre ziuă, plin cu picături de ceară, mânjit cu noroi şi sfârşit de oboseală. Pe Huck îl găsi în patul pregătit pentru el şi delira în febră. Medicii din oraş fiind plecaţi la peşteră, văduva Douglas se oferi să-l îngrijească ea de bolnav. Spuse că va face tot ce va fi în stare, căci o fiinţă omenească, fie ea cât de rea, nu trebuie lăsată în părăsire. Welshman îi răspunse că, totuşi, cu toate acestea, Huck era un băiat de laudă.

Pe la ora prânzului, câţiva oameni se întoarseră de la peşteră, prăpădiţi şi sfârşiţi de oboseală. Ceilalţi mai oţeliţi rămaseră însă acolo să continue căutarea copiilor dispăruţi.

Nu aduseră nici o veste nouă, afară de, că cele mai îndepărtate regiuni, până atunci nestrăbătute ale peşterii fuseseră cercetate, colţ cu colţ şi crăpătură după crăpătură,

că ori de câte ori cineva căuta prin coridoarele încâlcite şi zărea ici colea o licărire de lumină striga sau trăgea focuri de pistol, al căror ecou făcea ocolul galeriilor întunecate. Într-un loc, dincolo de zona cunoscută, se dăduse peste numeje lui Tom şi al lui Becky, scrise pe perete, cu fum de lumânare şi nu departe de acolo se găsi o bucată de panglică. Doamna Thatcher recunoscu panglicuţa şi vărsă lacrimi fierbinţi asupra ei. Ea spuse, că aceasta era ultima amintire din partea fetiţei, înainte de sfârşitul ei tragic. Cineva zise că uneori în adâncurile înfiorătoare, căutătorii zăreau pâlpâirea unei lumânări, dar când plini de bucurie alergau într-acolo, văzură cu amărăciune, că nu era decât un căutător mai îndrăzneţ. Dar copiii nu erau de găsit.

Trecură trei zile şi trei nopţi de aşteptare înfrigurată şi oraşul căzu într-o deznădejde de moarte. Pe locuitori nu-i mai interesa nimic. Descoperirea făcută chiar în acele zile, că proprietarul de la hanul „Temperanţa” avea un depozit clandestin de rachiu nu trezi nici un interes, deşi era un eveniment destul de important. Într-un moment de luciditate, Huck aduse vorba de han şi întrebă, dacă s-a făcut vreo descoperire la Hanul „Temperanţa”, în timpul de când era el bolnav.

— Da, răspunse văduva.

Huck se înălţă în pat şi căscă ochii mari:

— Ce? Ce s-a găsit?

— Rachiu! Şi localul a fost închis. Culcă-te, copile. Pentru atâta lucru nu te irita prea mult.

— Numai un singur lucru vă rog să-mi mai spuneţi. Tom Sawyer a fost cel care a făcut descoperirea?

Văduva izbucni în lacrimi.

— Taci, taci copilule! Ţi-am mai spus că tu nu ai voie să vorbeşti. Eşti bolnav, foarte bolnav.

„Aşadar nu s-a găsit decât rachiu. Dacă ar fi fost aur s-ar fi făcut zarvă mare. Comoara s-a dus, pentru totdeauna! Dar ea pentru ce plânge oare? Mi se pare ciudat, văzând-o plângând pentru atâta lucru”.

Astfel îl munceau gândurile pe Huck, până când, obosit, căzu într-un somn adânc.

Văduva îşi zise:

— A adormit! Sărmanul! Dacă Tom Sawyer a făcut descoperirea? Dar cine mai are nădejdea sau puterea să-l mai găsească vreodată pe Tom Sawyer?

Capitolul XXIII.

Şi acum să ne întoarcem la Tom şi Becky şi să vedem în cel fel au luat parte la excursie. Împreună cu alţi copii, ei alergau de-a lungul coridoarelor întunecoase, admirând minunile „cunoscute” ale peşterii, minuni, care, „de-a v-aţi ascunselea”. Când obosiră, apucară pe un coridor întortocheat, citind la lumina lumânărilor inscripţiile pline de haz ale turiştilor, scrise pe pereţii de stâncă. Pe nesimţite, cei doi copii se despărţiră de tovarăşii lor şi deoarece înaintau mereu, flecărind, nu luară seama că în locul unde se aflau acum, pereţii nu mai erau afumaţi de lumânare. Pe un bloc de stâncă îşi scriseră cu fum numele şi trecură mai departe. Ajunseră într-o cavernă mai largă, unde se afla un izvor ţâşnind din perete, iar calcarul ce s-a depus în decursul anilor, forma un mic platou de pe care apa curgea ca o cascadă. Cu gândul de a face plăcere lui Becky, Tom se vârî în dosul perdelei de apă ca s-o lumineze. Dar aici, descoperi un coridor îngust cu trepte naturale, la vederea cărora fu cuprins îndată de neastâmpărul exploratorului. La chemarea lui, Becky îl urmă şi înainte de a porni, afumară peretele pentru orientare. Astfel coborâră din ce în ce mai jos în adâncimile tainice alte peşterii şi după ce făcură ale semn de orientare, cotiră într-un coridor mai larg. Acum nu se mai gândeau decât la noutăţile interesante, pe care le vor descoperi şi despre care vor avea ce povesti celor rămaşi în urmă. Dădură într-o cavernă spaţioasă, pe bolta căreia atârnau o mulţime de stalactite lucioase, lungi şi groase de un metru; o străbătură în lung şi în lat, minunându-se mult; apoi o părăsiră prin una din numeroasele galerii, ce se deschideau întrânsa. Ajunseră la

un alt izvor, al cărui bazin era presărat cu cristale de o albeaţă strălucitoare; caverna în care se aflau acum avea bolta susţinută de o mulţime de pilaştrii, formaţi din împreunarea stalactitelor şi stalagmitelor, rezultat al acţiunii seculare ale picăturilor de apă. Pe boltă, între coloanele uriaşe, atârnau în ciorchini mari, mii şi mii de lilieci uriaşi, care supăraţi de lumină, începură să se desprindă în stoluri mari şi cu stigăte furioase se repezeau spre lumânările celor doi copii.

Tom văzu îndată primejdia şi apucând-o pe Becky de mână, o trase în grabă în primul coridor din apropiere, dar nu destul de repede, căci un liliac cu aripa lui ajunsese să stingă lumânarea fetiţei. Cotind prin multe alte coridoare întortocheate, reuşiră cu mare greutate să scape în sfârşit de urmăritorii lor primejdioşi. Obosiţi şi înfricoşaţi ajunseră la un lac subteran ale cărei margini se pierdeau în beznă adâncă. Tom vru să exploreze împrejurimile dar se gândi cu mai înainte, să se odihnească puţin. Abia acum copiii simţiră apăsarea grea a tăcerii adânci, ce domnea în jurul lor. Becky zise:

— Nu-mi dau seama de când nu i-am mai auzit pe ceilalţi, dar mi se pare o veşnicie.

— Nu uita Becky, că ne aflăm la o adâncime mare şi am pierdut direcţia de unde am pornit. De aici nu-i putem auzi.

Lui Becky i se făcu frică.

— Eu cred că am stat destul aici. Hai să pomim înapoi.

— Da, ar fi mai bine. Aşa zic şi eu, să ne înapoiem.

— Ai să poţi găsi drumul, Tom? Mi se pare atât de încâlcit.

— Cred că da, dar ce te faci cu liliecii? Dacă ne sting lumânările, nu mai ieşim niciodată de aici. Să încercăm să-i ocolim pe altă cale.

— Numai să nu rătăcim drumul. Ar fi îngrozitor! Şi copila se cutremură, când se gândi la această eventualitate.

Porniră de-a lungul unei galerii şi merseră un timp în tăcere, aruncând ochii în fiecare bifurcaţie laterală spre a vedea, dacă nu recunosc locul, dar totul era nou şi

necunoscut. De fiecare dată, Tom scotea o exclamaţie, Becky se uita la el, aşteptând un semn de încurajare, iar el spunea cu voioşie:

— Nu, nu pe-aici e drumul, dar o să dăm de el îndată. Dar de fiecare dată se simţea copleşit de deznădejde şi cu toate acestea continua să spună: „Totul merge bine!”, inima îi răspundea: „Totul e pierdut!” Becky se agăţa de el înfricoşată şi îşi reţinea cu greu lacrimile. In cele din urmă, o podidiră lacrimile şi spuse:

— Tom să nu ne îngrijim de lilieci; dacă trecem pe acolo, găsim repede drumul!

Tom se opri.

Tăcere adâncă; atât de adâncă încât chiar răsuflarea lor părea un zgomot grozav. Tom strigă. Ecoul chemărilor sale străbătu galeriile deşarte şi se pierdu în depărtare cu un răsunet, care părea un râs înfundat de batjocură.

— Nu mai striga, Tom! E aşa de înfricoşător, zise Becky.

— E înfricoşător, dar e de folos, Becky. S-ar putea să ne audă ceilalţi, şi strigă încă o dată.

Acest s-ar putea, mărturisea pierderea oricărei nădejdi. Copiii se opriră şi ascultară. Dar nu le venea nici un răspuns. Atunci Tom se întoarse şi cu paşi grăbiţi porni pe coridorul pe care veniseră. Nu trecu mult şi din toată atitudinea lui, din ce în ce mai şovăielnică, Becky înţelese ceva înspăimântător. Nu putea găsi drumul înapoi!

— Vai, Tom! N-ai făcut semne!

— Da, Becky, am fost un idiot, cum nu există. Nu mi-am dat seama c-o să avem nevoie de ele, la înapoiere. Nu, nu pot găsi drumul. E încurcat de tot!

— Ne-am rătăcit, Tom! Ne-am rătăcit! N-o să putem ieşi niciodată din văgăuna asta îngrozitoare! Vai, de ce ne-am depărtat de ceilalţi!

Ea se lăsă pe pământ şi izbucni într-un plâns atât de sfâşietor, încât Tom crezu, ori că moare, ori că şi-a pierdut minţile. Se aşeză alături de ea şi o cuprinse cu braţul. Ea se ghemui la pieptul lui, plângând cu hohote, pe care ecoul le

prefăcea în râsete batjocoritoare. Tom o imploră să nu-şi piardă nădejdea, dar ea îi răspunse că-i era cu neputinţă. Atunci, el începu să se mustre cu asprime, că el este vinovat de această nenorocire; dar deoarece ea nu putea să sufere asemenea cuvinte, îi făgădui că o să încerce să-şi recapete încrederea şi o să-l urmeze oriunde numai să înceteze de-a mai vorbi astfel, căci, zicea ea, el nu era mai vinovat decât dânsa.

Se ridicară şi porniră din nou, fără ţintă, la întâmplare, orbeşte. Era, tot ce mai puteau să facă: să meargă, să meargă mereu. Pentru un scurt răstimp se părea că nădejdea le mai revenise. Nu fiindcă avea vreun temei, ci numai pentru că izvorul ei nu era încă secat de timp şi obişnuit cu decepţii. Din când în când, Tom lua lumânarea lui Becky şi o stingea. Economia aceasta nu avea nevoie de explicaţii. Becky înţelese şi-şi pierdu nădejdea din nou. Ştia, că deşi Tom mai avea în buzunar o lumânare întreagă şi câteva capete, trebuia totuşi să facă economie.

Oboseala începu să-i cuprindă; copiii încercară să i se împotrivească, deoarece gândul de a pierde vremea cu odihna, î icuprinse de groază. Dacă mergeau însă înainte, indiferent în ce direcţie, însemna că se apropie de o ieşire şi poate cu rezultat favorabil. Dar dacă se opreau în loc, însemna grăbirea sfârşitului, moartea!

Într-un târziu, Becky simţi că i se înţepeniseră picioruşele de atâta oboseală şi se lăsă jos. Tom se opri alături de ea şi începu a-i vorbi de casă, de ai lor, de patul plăcut şi mai cu seamă, de lumină! Becky începu să plângă şi Tom se gândi în ce fel ar putea s-o mângâie, căci cuvintele lui de încurajare păreau atât de lipsite de nădejde, încât se asemănau mai mult cu o ironie. Din pricina istovirii, Becky adormi. Tom era mulţumit. Se aşează alături de ea şi-i privi faţa, care era luminată acum de un zâmbet de visuri fericite. La vederea acestui chip de pace îngerească, gândurile lui îşi luară zborul înapoi în trecut şi ca într-un vis îşi retrăi viaţa cu toate frământările ei copilăreşti. Şirul de

amintiri fu întrerupt de Becky, care se trezi cu un surâs uşor, dar vai! Surâsul îi muri pe buze şi dădu loc unui geamăt dureros!

— O! Ce bine am adormit! Aş fi vrut să nu mă mai trezesc niciodată! Nu, nu, Tom! Nu te uita! Aşa! N-am să mai'vorbesc în felul ăsta!

— Îmi pare bine că ai adormit; acum eşti mai odihnită şi o să găsim ieşirea.

— Să încercăm Tom! Dar am visat o ţară aşa de frumoasă şi mi se pare că o să ajungem în curând acolo.

— Poate că nu! Fă-ţi curaj, Becky să încercăm să mergem.

— Se ridicară şi porniră mână-n mână, fără de nădejde, încercară să facă socoteala de cât timp erau în peştereă, dar lor li se părea că de zile şi săptămâni, deşi lumânarea pe care o mai aveau excludea această ipoteză.

Mult timp după aceea, nici ei nu-şi dădeau seama cât de mult, Tom propuse să meargă încet şi să fie atenţi la orice zgomot produs de apă, căci trebuia să nimerească înapoi la izvor. Dădură curând peste unul şi Tom spuse că era timpul să se odihnească din nou. Cu toate că amândoi erau sleiţi de oboseală, Becky spuse că ea ar putea să meargă şi mai departe. Spre mirarea ei, Tom se împotrivi. Ea nu putea înţelege. Se aşezară şi Tom îşi lipi lumânarea de peretele din faţa lor. Gândurile îi năpădiră îndată şi rămaseră un timp tăcuţi. Apoi, Becky frânse tăcerea:

— Tom, mi-e aşa foame! Tom scoase ceva din buzunar.

— Îţi aduci aminte de asta? Becky zâmbi uşor.

— E tortul nostru de nuntă, Tom!

— Da! Aş fi vrut să fie mai mare, căci asta e tot ce avem!

— Am pus-o deoparte pentru noi ca s-o punem sub pernă aşa cum obişnuiesc cei mari, înainte de nuntă… dar o să fie pentru a noastră.

— Tom împărţi franzeluţa şi Becky o mancă cu poftă iar Tom mancă, numai jumătate din porţia lui.

Apă proaspătă aveau din belşug. Din când în când, Becky propunea să meargă mai departe. Tom tăcu un moment,

apoi zise:

— Becky, ai curajul să asculţi ce-ţi voi spune? Becky îngălbeni, dar răspunse afirmativ.

— Ei bine, Becky, noi trebuie să rămânem aici, unde avem apă de băut. Nu mai avem decât bucăţica asta de lumânare!

Becky izbucni. Tom încercă s-o mângâie cum putu, dar fără rezultat. În cele din urmă, Becky zise:

— Ascultă, Tom!

— Da, Becky.

— Dacă ne-au pierdut, trebuie să ne caute!

— Da, trebuie!

— Poate că ne caută chiar acum?

— Cred, că da! Cu siguranţă.

— Când or fi observat că lipsim?

— Cred că pe vapor.

Poate că se întunecase şi n-au băgat de seamă că suntem printre ei.

— Nu ştiu! Dar, când vor sosi acasă, mămica ta o să vadă numaidecât că tu lipseşti.

Din expresia de spaimă a lui Becky, Tom înţelese că făcuse o greşeală. Era pentru prima oară, când Becky nu înnoptase acasă. Copiii tăcură şi se cufundară în gânduri. Becky şi Tom se gândeau că duminică după slujba religioasă, doamna Thatcher va afla că Becky nu dormise la doamna Harper. Copiii rămaseră cu ochii ţintă la bucăţica de lumânare, care se topea; văzând cum în jurul fitilului incandescent se sfârşesc ultimile pâlpâiri slabe… auziră apoi un sfârâit şi deodată se făcu întuneric adânc în jurul lor.

Cât timp trecuse până când Becky să-şi revină în fire şi să înceapă să plângă în braţele lui Tom, niciunul din ei nu-şi putea da seama. Ştiau numai că îndată ce se deşteptară dintr-un somn de toropire mortală, văzură că situaţia lor e deznădăjduitoare. Tom spuse că trebuie să fie duminică sau poate luni. Încercă s-o facă pe Becky să vorbească, dar ea era prea copleşită de jale şi deznădejde. Îi spuse c-a trecut

multă vreme de când să rătăciseră şi căutătorii trebuie să sosească în curând.

Înviorat de acest gând, Tom începu să strige din răsputeri, dar ecourile răspundeau atât de fioros încât renunţă. Orele se scurgeau şi foamea începu să-i chinuie din nou. Tom scoase bucăţica de franzeluţă ce-i rămăsese din porţia lui, o împărţiră şi mâncară. Dar în loc să-şi astâmpere foamea, ei se simţiră şi mai flămânzi. Din când în când, Tom spunea:

— Şş! Ai auzit!

Ascultară cu răsuflarea reţinută. Era ca un zvon slab de strigăt, venit din mari depărtări. Tom răspunse îndată şi apucând-o pe Becky de mână, o luară prin beznă în direcţia aceea. Ascultară din nou şi li se păru că glasul venea acum puţin mai de aproape.

— Sunt ei, exclamă Tom. Se apropie! Vino, Becky poate că-i găsim şi scăpăm de aici.

Porniră, orbecăind prin beznă, căci trebuiau să se ferească să nu cadă în vreo prăpastie, ce se căsca la fiecare pas. Curând ijunseră la marginea unei prăpăstii şi fură nevoiţi să se oprească. Putea să fie adâncă de un metru, poate de o sută, dar nu era chip s-o treacă. Tom se lungi la margine şi întinzând mâna, încercă să-i dea de fund. Îngroziţi de această prăpastie adâncă şi întunecoasă ce le închidea calea, ei se opriră şi aşteptară sosirea salvatorilor. Ascultară: desluşeau bine că zvonul de strigăte se depărta. Îi mai auziră o dată, de două ori, apoi se stinse cu totul. Inima copiilor se strânse de deznădejde. Tom strigă până ce răguşi, dar nu-i folosi la nimic. Ca să-şi ascundă îngrijorarea, el căuta s-o încurajeze pe Becky, cu cuvinte pline de nădejde. Trecu multă vreme de înfrigurare, dar nu se mai auzi nici cel mai mic zgomot.

Pe dibuite se înapoiară la izvor. Timpul trecea şi copleşiţi de somn copiii adormiră din nou. Se treziră sfârşiţi de foame şi doborâţi de groază. După părerea lui Tom, trebuia să fie marţi.

Tom se gândi deodată că în apropierea lor se deschideau câteva galerii şi că ar fi mai bine să le cerceteze, decât să stea degeaba şi să aştepte să treacă timpul, greu ca plumbul, cu o încetineală deznădăjduitoare. Scoase din buzunar un mosor cu aţă, care-l avea pentru zmeu, îi legă un capăt de o stâncă şi porniră amândoi. Tom mergea în frunte şi pe măsură ce înainta, aţa se desfăşura. După ce făcură vreo douăzeci de metrii, galeria se întrerupea printr-o surpătură adâncă.

Tom îngenunchie ca să-i pipăie marginile. Întinse mâna spre stânga, apoi cât putu spre dreapta şi în clipa aceea la fund, la mai puţin de douăzeci de metri de el, văzu că de după o stâncă apare o mână omenească, ţinând o lumânare aprinsă.

Tom scoase un strigăt de bucurie şi îndată văzu ivindu-se persoana, care era… Injun Joe! Tom rămase încremenit. Însă în clipa următoare răsuflă uşurat, căci omul se întoarse şi dispăru într-un tunel. Tom se miră de ce Joe nu i-a recunoscut vocea şi nu venise să-l omoare pentru ce declarase împotriva lui. Dar probabil că ecoul îi schimbase vocea. Înspăimântat, Tom îşi zise că dacă o mai avea putere să se înapoieze la izvor, nu se va mai mişca de acolo pentru nimic în lume! Încă o întâlnire cu Injun Joe ar putea să-i dea de hac! Când Becky îl întrebă de ce strigase, el îi răspunse că a vrut să-şi încerce norocul.

Curând însă, o chinuitoare aşteptare şi o foame de nedescris îi copleşiră frica. Se aşezară jos lângă izvor şi adormiră în chinuri. Tom îşi zicea că trebuie să fie miercuri ori joi; sau poate chiar vineri, ori sâmbătă şi că s-a renunţat la căutarea lor.

Atunci, cu ultima sforţare el se hotărî să cerceteze şi celelalte galerii. Se simţea în stare să înfrunte orice, chiar şi pe Injun Joe. Dar Becky era foarte slăbită şi căzuse într-o toropeală de moarte. Nu voia nici să se ridice. Spunea că vrea să moară acolo unde era şi cu voia lui Dumnezeu, moartea o va izbăvi în curând. Îl rugă pe Tom să plece

singur, însă din când în când să se înapoieze la dânsa şi să-i vorbească, îi ceru să-i promită că dacă va vedea că i se apropie sfârşitul, va sta alături de ea şi-i va ţine mâna până îşi va da sufletul.

Tom o sărută şi simţi că-l podidesc lacrimile. Totuşi, îi mărturisi că mai speră să găsească fie pe căutători, fie vreo ieşire din peşteră. Doborât de foame şi îngrozit de soarta ce-l aştepta, puse mâna pe firul de aţă şi porni de-a buşilea pe una din galerii.

Capitolul XXIX.

Era marţi după-amiază. Amurgul se lăsa asupra orăşelului şi jalea locuitorilor încă nu luase sfârşit. Copiii pierduţi nu fuseseră încă regăsiţi. De la peşteră nu venea nici o veste bună. Cei mai mulţi dintre căutători renunţaseră la cercetările fără folos şi se reîntoarseră la ocupaţiile lor de toate zilele, spunând că în adâncurile nesfârşite ale labirintelor era cu neputinţă să-i regăsească vreodată.

Doamna Thatcher era bolnavă rău şi mai tot timpul delira. Ţi se rupea inima văzând-o cu câtă deznădejde îşi chema copila. Mătuşa Polly căzuse într-o melancolie adâncă şi părul ei cărunt, albise aproape de tot. Trişti şi abătuţi, oamenii se retraseră în casele lor pentru odihna de noapte. Târziu, pe la miezul nopţii tăcerea fu tulburată de dangăte de clopot şi într-o clipă, străzile se umplură de oameni, pe jumătate îmbrăcaţi, care strigau:

— Ieşiţi, ieşiţi, oameni buni! S-au găsit, s-au găsit copiii!

De pretutindeni începură să bată toaca în cazane de rufe, să se tragă focuri de arme şi populaţia adunată se îndreptă spre fluviu. Nu departe de oraş alaiul se întâlni cu copiii, care erau aduşi într-o cabrioletă trasă de oameni, nebuni de bucurie. Procesiunea măreaţă porni apoi spre casă, scoţând urale nesfârşite.

Oraşul fu iluminat; la culcare nu se mai gândea nimeni; era cea mai măreaţă noapte pe care au pomenit-o vreodată locuitorii, în prima jumătate de oră nu se vedeau decât pâlcuri de oameni, care se îndreptau spre casa

judecătorului Thatcher. Îmbrăţişau copiii salvaţi, strângeau mâinile doamnei Thatcher, încercau să-i vorbească, dar nu izbuteau şi se mulţumeau să verse lacrimi de bucurie. Nespusă era fericirea mătuşii Polly; numai doamna Thatcher mai aştepta ca vestea să ajungă la soţul ei, care se afla încă la peşteră. Înconjurat de oameni dornici de a-l asculta, Tom şedea întins şi povestea istoria aventurii lor extraordinare, pe care acum o împodobea cu amănunte fantastice. El descrise cum o lăsase pe Becky singură şi plecase într-o expediţie de recunoaştere, cum parcursese două galerii atât cât îi îngăduia lungimea aţei. Cum făcuse acelaşi lucru pentru a treia oară şi tocmai când vroia să se înapoieze, în depărtare zări o slabă licărire de lumină, lăsă capătul aţei şi se târî până acolo, scoase capul şi umerii printr-o mică dezchizătură şi nu departe de acolo zări valurile lui Mississipi. Dar dacă s-ar fi întâmplat să fie noapte, el n-ar fi zărit niciodată mijirea luminii, căci n-ar fi cercetat a doua oară galeria aceea. Povesti cum se întoarse la Becky să-i aducă vestea mântuirii lor şi ea îi spuse să n-o mai necăjească iar cu asemenea vorbe, că ştia că-i sosise sfârşitul. El descrise cum în cele din urmă izbuti s-o ia cu el, iar când zări lumina zilei, Becky era să moară de bucurie. Apoi povesti cum ajunseră pe malul fluviului şi cum zărind o luntre cu oameni îi strigară şi aceştia îi luară cu ei.

Ascultătorii lui Tom îşi făcură cruce, auzind toată păţania, căci nu le venea să creadă povestea aceasta îngrozitoare.

Cei din luntre îi duseră la o casă, le dădură de mâncare şi după ce-i lăsară să se odihnească vreo două ore, porniră spre orăşelul lor natal.

Înainte de ivirea zorilor, o ceată de oameni porni spre peşteră, să vestească pe judecătorul Thatcher şi pe cei câţiva oameni curajoşi, căci până atunci nu încetaseră nici o clipă să cerceteze străfundurile neumblate ale peşterii.

Cele trei zile şi trei nopţi de rătăcire fără hrană şi fără odihnă în subteranele peşterii, luaseră urme mai adânci asupra lui Tom şi Becky, decât se crezuse la început. Zăcură

în pat miercuri şi joi şi păreau din ce în ce mai slăbiţi. Abia vineri, Tom se simţi ceva mai bine şi putu să se dea jos din pat; în schimb, Becky, nu putu părăsi patul decât duminică şi chiar atunci arăta de parcă ar fi trecut printr-o boală grea.

Încă de vineri, Tom află de boala lui Huck şi porni îndată să-l viziteze, dar nu i se dădu voie să-l vadă nici sâmbătă, nici duminică. Abia de luni i se îngădui să-l viziteze zilnic, însă cu condiţia de a nu-i pomeni nimic de aventura lui şi să nu discute cu el lucruri, care l-ar putea tulbura.

De altfel, văduva Douglas era de faţă şi-l supraveghea. Între timp, Tom află de cele întâmplate pe Cardiff Hill şi că omul cu faţa zbârcită a fost găsit înecat în fluviu, în apropiere de debarcader.

Două săptămâni după scăparea lui din peşteră Tom plecă la Huck, care între timp se însănătoşise. În drum, trecu pe la casa judecătorului Thatcher şi intră s-o vadă pe Becky. Judecătorul erau cu câţiva prieteni şi unul din ei, îl întrebă în glumă, dacă ar vrea să se mai ducă în peşteră. Tom răspunse afirmativ, fără să-şi dea seama despre ce era vorba.

Judecătorul zise:

— Nu mă îndoiesc câtuşi de puţin că mai sunt şi alţii ca tine, Tom. Dar am avut eu grijă de asta. De acum înainte n-o să mai rătăcească nimeni în peşteră.

— De ce?

— Pentru că am pus de i s-au ferecat porţile încă de acum două săptămâni şi cheile sunt la mine.

Tom se făcu alb, ca varul.

— Dar ce ţi-e băiete? Repede un pahar cu apă! Cineva aduse un pahar cu apă şi-l stropiră pe Tom pe faţă.

— Aşa! Acum ţi-e mai bine. Ia spune, de ce ţi-a venit rău? Domnule judecător, Injun Joe este în peşteră!

Capitolul XXX.

În mai puţin de cinci minute, vestea se răspândi în tot oraşul şi douăsprezece bărci încărcate cu oameni porniră

spre peştera Mc. Douglas, iar vaporul plin cu călători venea în urmă. Tom Sawyer luase loc în barca judecătorului Thatcher. Când poarta peşterii fu deschisă, în semiîntunericul tindei oamenii văzură un spectacol lugubru. Injun Joe zăcea mort pe pământ, cu faţa apropiată de crăpătura porţii, ca şi cum ochii lui căscaţi ar fi sorbit până la ultima clipă lumina zâmbitoare a lumii din afară. Tom era mişcat, căci ştia din propria lui experienţă cât trebuie să fi suferit nenorocitul. Deşi îi părea rău, de-abia acum se socotea în siguranţă, deoarece de la declaraţia făcută împotriva lui, era veşnic urmărit de răzbunarea lui Injun Joe.

Cuţitul lui Injun Joe era alături, cu lama frântă în două; sub poartă, într-un loc, grinda groasă de stejar fusese scobită şi cioplită cu o râvnă nemaipomenită, dar fără folos, căci din afară, pragul de piatră naturală forma un obstacol de neînvins. Dar chiar fără această piedică, munca i-ar fi fost zadarnică, deoarece prin gaura făcută n-ar fi încăput nici măcar mâna lui Injun Joe. Probabil că el scobise grinda mai mult ca să-şi omoare timpul şi să-şi descarce furia. De obicei, prin tindă să găseau întotdeauna o mulţime de mucuri de lumânare, lăsate de excursionişti, dar acum nu se găsea niciunul. Prizonierul le culesese şi le mâncase probabil pe toate. De asemeni, foamea îl silise să prindă şi să mănânce şi câţiva lilieci, deoarece lăsase doar ghearele. Nenorocitul murise de foame. În apropiere se afla o stalagmită ridicată în decursul vremurilor de picăturile de apă ce” căde au din vârful stalactitei de deasupra. Prizonierul retezase vârful stalagmitei şi pe locul neted aşezare o piatră scobită, în care strânse stropul de apă ce picura din douăzeci în douăzeci de minute, cu o regularitate precisă… o linguriţă de apă în douăzeci şi patru de ore!

Picătura aceasta cădea când piramida lui Keops se ridica, când a căzut Troia, când s-a întemeiat Roma; când Iisus a fost răstignit, când Cuceritorul a format imperiul britanic; când Columb a descoperit America; când masacrul de la

Lexington era o „noutate”. Ea cade şi acum şi va cădea şi când toate aceste lucruri se vor cufunda în negura istoriei şi a legendei, ca apoi să fie uitate cu totul. Orice lucru îşi are oare ţelul şi menirea lui? Oare stropul acesta de apă a picurat molcum un timp, cinci milenii, numai pentru ca la un moment dat să potolească setea acestei fiinţe umane rătăcite? Cine poate şti? Au trecut mulţi ani de când nenorocitul a scobit piatra în care să adune picăturile nepreţuite, dar şi astăzi, turistul care vine să vadă minunile acestei peşteri zăboveşte mai mult ca oriunde în faţa acestei pietre, cu reputaţie sinistră.

Injun Joe fu înmormântat nu departe de intrarea în peşteră şi mulţimea imensă, adunată din toate împrejurimile cu copii şi provizii de tot felul, mărturisi că ceremonia funebră fu tot atât de interesantă, ca şi cum ar fi fost spânzurarea criminalului.

A doua zi dimineaţa, Tom îl luă la o parte pe Huck pentru a pune la cale unele chestiuni importante. Între timp, Huck aflase de la Welshman şi văduva Douglas întreaga poveste a aventurii lui Tom, dar acesta îi spuse, că mai era un lucru de care nu-i pomenise nimeni şi tocmai despre asta voia acum să-i vorbească; Huck se posomori şi zise:

— Ştiu ce este. Ai intrat la numărul doi şi n-ai găsit decât rachiu. Nu mi-a spus nimeni, dar numaidecât ce am aflat de afacerea cu băutura, mi-am dat seama că numai tu eşti descoperitorul: şi-mi închipuiam că dacă găseai vreun ban, îmi dădeai de veste. Cred Tom, că trebuie să ne luăm gândul de la „bagajul” acela.

— De ce Tom, eu n-am vorbit niciodată cu hangiul. Nu ţii minte că în noaptea excursiei eu eram de pază.

— Aşa e, mă! Parcă e un an de-atunci. În noaptea aceea, l-am urmărit pe Injun Joe până la casa văduvei.

Şi Huck îi povesti toată păţania, pe care Tom o cunoştea în parte de la Welshman.

— Da, făcu Huck, dacă nu eram eu, spaniolul şi Joe erau azi în Texas!

— Măi, Tom eu cred că de bani ne-am şters pe bot!
— Ce? Făcu Huck uitându-se curios la Tom. Vrei să spui că ai dat din nou de urma banilor?
— Sunt în peşteră! Huck holbă ochii.
— Ia mai spune o dată, Tom.
— Banii sunt în peşteră.
— Tom, nu-ţi bate joc de mine. Glumeşti ori vorbeşti serios?
— Serios, Huck. Ştii bine că nu mi-am bătut joc de nimeni în toată viaţa mea. Vrei să mergi cu mine, ca să-mi ajuţi să-i scoatem?
— Mai mă întrebi? Dar numai dacă sunt într-un loc unde putem pătrunde şi să nu ne pierdem.
— Fii pe pace Huck, îi găsim, cu siguranţă.
— Bine, Tom. Dar ce te face să crezi că banii sunt…
— Aşteaptă să intrăm în peşteră. Dacă nu-i găsim, să ştii că-ţi dau toba mea şi toate jucăriile.
— Bine! Când vrei să mergem?
— Chiar acum, dacă vrei şi tu. Te simţi destul de tare?
— Mai mult de-o leghe nu pot să umblu.
— Sunt de făcut aproape cinci leghe numai în peşteră, dar eu cunosc un drum mai scurt, de care nu ştie nimeni. Am să te duc cu barca până acolo şi înapoi, aşa că tu n-ai să te oboseşti deloc.
— Să mergem chiar acum Tom!
— Bine! Să ne luăm şi ceva de mâncare, pipele noastre şi tutun, vreo două săculeţe, două sau trei gheme de sfoară şi chibrituri din acelea cu flacăra mare. Ce bine mi-ar fi prins să fi avut de astea la mine, când am fost acolo.
Îndată după prânz, băieţii se duseră la fluviu, împrumutară o barcă uşoară, şi plecară. Când ajunseră la câteva mile în jos de gura peşterii, Tom zise:
— Vezi, Huck. Dealul acesta e la fel cu celelalte de la gura peşterii încoace. Nici case, nici pomi, numai tufişuri. Dar observi pata aceea albă, pe surpătura de pământ de colo de sus? E un semn făcut de mine. Aici tragem la mal.

Acostară.

— Acum, Huck, deschizătura e la câţiva paşi de noi. Ia să văd o găseşti?

Huck cercetă în toate părţile, dar nu găsi nimic. Tom arătă semeţ, spre un pâlc de tufe, zicând:

— Aici e! Uite şi tu Huck, şi spune dacă nu-i cea mai tainică ascunzătoare din lume. Dar să nu spui la nimeni. În tot timpul cât am vrut să devin haiduc, m-am gândit că ar fi bine să am o ascunzătoare ca asta. Acum o avem şi o s-o păstrăm numai pentru noi. Îi luăm pe Joe Harper şi pe Ben Rogers şi formăm o bandă „Banda lui Tom Sawyer" sună frumos, nu-i aşa, Huck?

— Da, Tom. Şi pe cine o să jefuim?

— O, pe oricine, dar mai ales pe drumeţi.

— Şi-i omoram?

— Nu, nu întotdeauna. Îi ascundem în peşteră, până îi răscumpără cineva.

— Cum vine asta?

— Vine cineva şi plăteşte bani mulţi ca să-i eliberăm şi dacă nu-i răscumpără nimeni, peste un an îi omoram, aşa se obişnuieşte la haiducie. Dar pe femei nu le omoram. Ele sunt totdeauna frumoase şi bogate şi grozav de serioase. Le iei ceasornicele şi giuvaierele, dar înaintea lor îţi scoţi întotdeauna pălăria şi le vorbeşti politicos. Haiducii sunt cei mai politicoşi oameni; poţi citi asta în orice carte. Atunci femeile încep să te iubească şi după ce au stat vreo două săptămâni în peşteră, încetează să mai plângă. Ba după ce le dai drumul, se înapoiază la tine, singure.

Aşa scrie în toate cărţile.

— Eu cred că-i mai bine să fii pirat.

— Da, Huck într-un fel e mai bine, fiindcă eşti aproape de casă, de circ şi de toate.

Între timp, pregătiră totul şi intrară prin deschizătură. Tom intră cel dintâi. Străbătură tunelul până la capăt, legară sfoara de o piatră şi îşi urmară drumul. În curând ajunseră la izvor şi Tom se înfiora din creştet până-n tălpi.

El arătă lui Huck capătul de fitil prins într-o grămadă de ceară lipită de peretele stâncos şi-i povesti cum el cu Becky priviseră ultimele pâlpâiri ale flăcării.

Băieţii vorbeau acum în şoaptă, căci tăcerea şi întunericul din jurul lor îi copleşeau. Porniră mai departe şi în curând ajunseră în coridorul descoperit de Tom, la capătul căruia dădură peste locul, unde era surpătura. La lumina lumânării ei văzură că de fapt nu era o prăpastie de stâncă, ci un povârniş de pământ adânc de vreo douăzeci, treizeci de picioare. Tom şopti:

— Acum am să-ţi arăt ceva, Huck. Ridică sus lumânarea şi continuă.

— Uită-te dincolo. Vezi ceva? Acolo sus, pe stânca aia mare, vezi semnul acela făcut cu fum de lumânare?

— Tom, este o cruce!

— Şi unde-i numărul doi? Sub cruce nu-i aşa? E chiar unde l-am zărit pe Injun Joe cu lumânarea în mână.

Un timp Huck rămase cu ochii zgâiţi la semnul misterios, apoi îngână cu vocea înăbuşită.

— Tom să ieşim afară de aici!

— Cum, să lăsăm comoara aici?

— Da… s-o lăsăm. E păzită de duhul lui Injun Joe.

— Nu, Huck nu se poate! El n-are ce căuta aici. A rămas la gura peşterii, unde a murit Injun Joe. Sunt cinci leghe până acolo.

— Nu, Tom! Duhurile trag la comoară! Eu le cunosc doar obiceiul.

Lui Tom începu să-i fie frică. Dar dacă Huck avea dreptate? Tot frământându-şi mintea, îi veni o idee.

— Măi, Huck dacă te ascultam pe tine, făceam o prostie cât se poate de mare. Duhul lui Injun Joe nu poate fi acolo, unde-i o cruce!

Cuvintele lui avură efect.

— La asta nu m-am gândit, Tom. Dar aşa este. Mare noroc am avut cu crucea asta. Hai să coborâm şi să căutăm lădiţa.

Întâi coborî Tom, făcând urme adânci în povârnişul de pământ, ca lui Huck să-i uşureze calea. Din caverna în care se afla stânca, se deschideau patru coridoare.

Trei dintre ele fură cercetate fără rezultat. În al patrulea chiar la baza stâncii ei dădură peste o firidă mică, în care se afla un fel de pat acoperit cu o velinţă; pe jos se aflau oase de găină şi o pereche de bretele uzate. Dar lada cu bani nu era nicăieri. Băieţii răscoliră tot locul, dar degeaba.

Tom zise:

— El a spus „sub" cruce. Bun, locul acesta e aproape de cruce. Chiar sub stâncă nu poate fi, căci e imposibil s-o urneşti din loc.

Căutară încă o dată pretutindeni, apoi descurajaţi, se aşezară jos. Huck nu era în stare să dea vreo idee. Tot Tom fu acela care începu:

— Priveşte aici Huck; pe pământ, într-o parte a stâncii sunt nişte urme de picioare şi picături de ceară, dar pe partea cealaltă nu sunt. Acum, ce înseamnă asta? Eu mă prind că banii sunt sub stâncă. Am să sap pământul chiar lângă stâncă.

— Ideea nu-i rea, Tom! Exclamă Huck voios.

Tom îşi scoase briceagul „universal" şi abia scormoni pământul, la vreo zece centimetri în jos şi dădu de lemn.

— Ei Huck, tu auzi?

Huck începu să scormonească şi el. Dădură de nişte scânduri, pe care, după ce le îndepărtară văzură o crăpătură îngustă, care pornea sub stâncă. Tom coborî înăuntru şi întinse lumânarea cât putu mai departe, dar nu-i putea zări capătul. El propuse să meargă mai departe. Pătrunse mai în fund. Tunelul îngust cobora treptat? Urmat de Huck, el porni înainte şi după ce făcură câteva cotituri, Tom exclamă:

— Ia te uită Huck!

Era fără îndoială lădiţa cu bani aşezată într-o scobitură, în care mai era un butoiaş de praf de puşcă, gol, o pereche de

pistoale în tocuri de piele, două sau trei perechi de mocasini uzaţi, un brâu de piele şi nişte zdrenţe umede.

— În sfârşit, am pus mâna pe ea, strigă Huck înfundându-şi mâinile în grămada de monezi. Doamne, ce bogaţi am devenit!

— Da, Huck, am ştiut eu, că odată şi odată tot o să punem mâna pe ea. Dar să nu ne pierdem timpul cu prostii. Mai bine s-o scoatem afară. Ia să văd dacă pot ridica lădiţa?

Cântărea vreo cincizeci de pfunzi. De ridicat mai mergea, dar s-o ducă împreună cu ei nu era cu putinţă.

— Vezi, ce bine am făcut că am luat cu noi săculeţele? Deşertară banii în săculeţe şi se înapoiară la stâncă.

— Acum luăm şi pistoalele, spuse Huck.

— Nu, Huck să le lăsăm. O să le găsim tot acolo, când ne-om apuca de haiducie. Locul acela e bun de chefuri!

— Haiducii fac mereu chefuri! Hai să mergem Huck. Am stat destul aici. Se face târziu şi mi-e foame. Mâncăm în barcă şi apoi fumăm câte o pipă.

Nu mult după aceea ei apărură prin boschetele ţărmului şi văzând că nu-i ameninţă nici o primejdie, coborâră în barcă, unde mâncară, apoi statură de vorbă, pufăind din lulele. Când soarele începu să coboare la orizont, porniră barca în josul fluviului. Tom vâsli aproape de ţărm tot timpul amurgului, vorbind vesel cu Huck şi nu mult după înserat, acostă.

— Acum, Huck, zise Tom, ascundem banii în podul şopronului văduvei. Mâine dimineaţă, venim, îi numărăm, îi împărţim, apoi căutăm un loc în pădure, unde să-i punem în siguranţă.

Acum tu rămâi aici să păzeşti bagajul până mă reped să şterpelesc căruciorul lui Benny Taylor. Într-un minut sunt înapoi.

El dispăru şi reveni curând cu un cărucior. Puseră cele două săculeţe pe el, aruncară deasupra nişte zdrenţe, apoi porniră, trăgând căruciorul după ei. Când băieţii ajunseră

în dreptul casei lui Welshman, poposiră. Tocmai când voiau să pornească din nou, Welshman ieşi afară şi zise:

— Hei, cine-i acolo?

— Huck şi Tom Sawyer.

Bun! Veniţi încoace băieţi. Aţi făcut lumea să vă aştepte. Hai grăbiţi-vă. Lasă că trag eu de cărucior.

— Ei, dar ştiţi, că nu-i uşor deloc. Ce aveţi în el? Cărămizi ori fiare vechi?

— Fiare vechi, răspunse Tom.

— Mi-am închipuit eu. În loc să căutaţi zile întregi fiare vechi, pentru un ban, doi, mai bine v-aţi apuca de un lucru mai serios, de pe urma căruia v-aţi alege cu un câştig îndoit. Dar aşa-i firea omului. Hai mai repede, grăbiţi-vă.

Băieţii întrebară, de ce e zorul acesta?

— Aveţi răbdare o să aflaţi când vom ajunge la văduva Douglas.

Obişnuit să fie învinuit pe degeaba, Huck întrebă cu un ton de supărare:

— Dar cu ce v-am greşit, domnule Jones? Bătrânul râse.

— Asta, numai tu ştii, Huck. Şi apoi eşti bine cu văduva?

— Ba da. S-a purtat foarte frumos cu mine.

— Atunci? Nu înţeleg de ce să-ţi fie frică tocmai acum? Bietul Huck nu apucă să răspundă la întrebare, că se pomeni.

Împins o dată cu Tom în salonul văduvei Douglas, Domnul Jones lăsă căruciorul la uşă şi-i urmă.

În odaia scăldată de o lumină intensă, erau de faţă toţi cetăţenii de seamă ai orăşelului. Familiile Thatcher, Harper, Rogers, mătuşa Polly, Sid, Mary, diaconul, directorul ziarului şi încă alţii, îmbrăcaţi toţi în haine de sărbătoare. Văduva-i primi pe Tom şi pe Huck cu o bunăvoinţă rară. Bieţii băieţi erau plini de noroi şi picături de ceară. Mătuşa Polly roşi uşor şi încruntată, dădu din cap, spre Tom. Dar mult se ruşinară băieţii de halul în care se aflau. Domnul Jones se simţi obligat să se explice:

— Pe Tom nu l-am găsit acasă, aşa că am renunţat la el; dar tocmai când ieşeam, i-am găsit pe amândoi la uşa mea şi i-am adus în grabă încoace.

— Şi aţi sosit la timp, completă văduva. Veniţi băieţi cu mine.

Ea îi conduse în dormitor şi le zise:

— Hai spălaţi-vă şi îmbrăcaţi-vă. Aveţi aici două rânduri de haine noi, cămăşi, ciorapi şi tot ce vă trebuie. Aceasta-i pentru Huck. Nu, nu-mi mulţumi Huck! Un rând din partea domnului Jones, al doilea din partea mea. Puneţi-le!

Capitolul XXXI.

Huck zise:

— Tom, hai s-o ştergem, dacă găsim o frânghie pe-aici. Fereastra nu-i prea sus de la pământ.

— Ei, aş! De ce am şterge-o?

— Păi, eu nu prea sunt obişnuit cu atâta lume în jurul meu. Eu nu merg, Tom.

— Vezi, Huck, ţi-e frică de-atâta lucru? Lasă c-o să am eu grijă de tine.

Sid intră pe uşă.

— Tom, începu el. Mătuşa te-a aşteptat toată după-amiaza. Mary ţi-a pregătit hainele de duminică şi noi toţi alergam să te căutăm. Ascultă, de ce-ţi sunt hainele pline de ceară şi noroi?

— Asta nu te priveşte pe dumneata, dom'le Sid! Hai spune-ne mai bine ce e zarva asta? E banchetul dat de văduva Douglas în cinstea domnului Welshman şi a fiilor săi, pentru că au sărit în ajutorul ei în noaptea aceea. Dar… dacă vrei să ştii… eu pot să-ţi spun altceva.

— Spune.

— Bătrânul Jones pregăteşte o mare surpriză pentru musafirii văduvei, dar eu am aflat deunăzi, cum spunea mătuşii şi de atunci ştie toată lumea care este taina. Domnul Jones a ţinut mult să fie de faţă şi Huck, altminteri surpriză n-ar mai avea nici un rost.

— Şi care este taina?

— Păi, zice că Huck a fost acela, care a urmărit pe bandiţi până aici la doamna Douglas. Dar să ştii de la mine că bătrânul se înşeală, dacă se aşteaptă la cine ştie ce efect grozav.

Sid chicoti extrem de mulţumit.

— Sid, te-ai apucat şi-ai trăncănit la toată lumea?

— Eu sau altul, n-are importanţă. E destul că s-a aflat.

— Sid, afară de tine, nu mai e nimeni în tot oraşul să facă asemenea prostii. Dacă ai fi fost în locul lui Huck, ai fi fugit şi nimeni n-ar fi ştiut ce are să pună la cale bandiţii. Tu nu eşti în stare să faci decât mârşăvii >i nu poţi suferi ca altul să fie lăudat pentru faptele lui frumoase. Ţine! Şi-l trase pe Sid de urechi şi acum du-te la mătuşa şi spune-i dacă ai curaj şi apoi mâine ne răfuim noi!

Puţin după aceea, oaspeţii fură poftiţi la masă iar pentru copii, fu aranjată o masă mai mică, după obiceiul oraşului, şi a timpului de atunci. La un moment dat, domnul Jones Welshman îşi rosti cuvântarea prin care mulţumi văduvei pentru cinstirea lui şi a fiilor săi, dar spuse el, e la mijloc altă persoană, a cărei modestie…

Dădu apoi pe faţă secretul asupra rolului pe care l-a avut Huck în aventură. Dar surpriza nu dezlănţui entuziasmul, la care se aştepta. În tot cazul, doamna se arătă destul de surprinsă şi-l copleşi pe Huck cu atâtea mulţumiri, încât el uită aproape de hainele lui noi şi de senzaţia neplăcută de a fi expus privirilor şi laudelor tuturor.

Văduva spuse că avea de gând să dea adăpost lui Huck în casa ei şi va îngriji de educaţia lui; iar când va veni timpul, îl va ajuta cu bani, ca să se poată apuca de o negustorie modestă.

În momentul acela, Tom se ridică şi spuse:

— Huck n-are nevoie. Huck e bogat!

Numai buna-cuviinţă îi opri pe comeseni de a izbucni în hohote de râs, la auzul acestor cuvinte. De oarece tăcerea devenea apăsătoare, Tom îi puse capăt:

— Huck are parale. Poate că dumneavoastră nu credeţi, dar aşa e cum vă spun. O, vă rog nu zâmbiţi. Dacă voiţi, pot să v-o dovedesc. Aşteptaţi numai o clipă.

Tom se repezi pe uşă afară. Oaspeţii se uitau nedumeriţi unul la altul şi la Huck, care stătea mut.

— Sid, ce l-a apucat pe Tom? Făcu mătuşa Polly. Eu nu mai înţeleg nimic ce-i cu băiatul acesta. Să-mi…

Încovoiat sub greutatea săculeţilor, Tom intră pe uşă şi mătuşa Polly nu-şi putu termina gândul că Tom turnă pe masă grămada de monete galbene şi zise:

— Poftim! Ce v-am spus eu? Jumătate e a lui Huck, jumătate a mea!

Spectacolul luă graiul tuturor. Toţi rămaseră cu ochii holbaţi. Abia la urmă îşi veniră în fire şi începură să ceară lămuriri. Tom spuse, că avea destule lămuriri de dat şi se ţinu de cuvânt. Povestea fu lungă şi presărată cu amănunte interesante. Când Tom isprăvi, domnul Jones observă:

— Şi eu care credeam, că mica mea surpriză pregătită pentru seara aceasta, o să rămână de pomină! Dar în faţa acestei surprize, mă închin.

Banii fură număraţi. Erau mai mult de douăzeci de mii de dolari. Suma aceasta întrecea orice închipuire a celor de faţă, cu toate că printre ei, erau persoane socotite ca foarte bogate.

Capitolul XXXII.

Cititorul nu se-nşeală, dacă se aşteaptă la o adevărată răscoală a spiritelor din St. Petersburg, stârnită de pleaşca ce căzuse lui Tom şi Huck. O sumă grozavă ca aceea, era ceva de necrezut. Urmară discuţii aprinse, care avură drept rezultat că numeroşi cetăţeni fură apucaţi de o adevărată beţie a aurului. Toate „casele cu stafii” din St. Petersburg şi împrejurimi fură răscolite din temelii şi nu de băieţi ci de oameni în toată firea, în căutare de comori ascunse.

Oriunde se iveau Tom şi Huck, oamenii serioşi şi cu scaun la cap începeau să le facă curte, să-i laude şi să le ceară sfaturi. Băieţii nu-şi puteau aduce aminte, dacă altădată

cuvântul lor a avut vreodată atâta importanţă. Acum vorbele lor erau preţuite şi respectate. Orice faptă a lor, era acum răsplătită ca o ispravă grozavă, astfel încât, în curând, îşi pierdură înclinarea spre fapte urâte şi proaste. Mai mult ca orice, fu scormonită povestea trecutului lor şi socotită, ca purtând pecetea unei originalităţi cu totul deosebite.

Ziarul local le publică biografia romanţată!

Văduva Douglas depuse banii lui Huck spre fructificare cu şase la sută, iar cu ai lui Tom, judecătorul Thatcher, cu consimţământul mătuşii Polly, procedă la fel. Fiecare din ei aveau acum venitul său personal, un dolar şi un sfert pe săptămână, ceea ce întrecea salariul diaconului, iar din această sumă, pe vremea aceea un elev de şcoală putea să-şi plătească pensiunea completă şi îmbrăcămintea, plus taxele şi cărţile şcolare!

Judecătorul Thatcher avea despre Tom o părere cu totul deosebită. El spuse că un băiat mediocru nu i-ar fi scăpat fata din peşteră. Când Becky povesti în cel mai mare secret, tatălui ei, cum Tom luase la şcoală pedeapsa ei asupra lui, judecătorul fu nespus de mişcat; iar când ea pleda pentru iertarea lui Tom de a fi minţit, ca să o salveze pe ea de ruşinea pedepsei cu nuiaua, judecătorul izbucni în cuvinte frumoase de laudă, că minciuna lui Tom era nobilă, generoasă şi mărinimoasă, o minciună pentru care merita să fie pomenit în istorie, alături de George Washington!

Becky se gândea, că niciodată tatăl ei n-a fost mai impunător ca acum, când se plimba prin cameră, de colo colo şi îşi sublinia cuvintele cu câte o bătaie din picior. Ea dădu fuga la Tom şi-i povesti totul…

Judecătorul nădăjduia că într-o zi Tom va deveni un mare avocat sau militar. El spuse că avea de gând să intervină ca Tom să fie admis la „Academia Naţională Militară” şi după aceea să studieze dreptul, spre a fi pregătit pentru ambele cariere.

Prin bogăţia lui şi prin faptul că se bucura de protecţia văduvei Douglas, Huck fu introdus, nu vârât şi înghesuit cu

sila, în societate şi asta-l făcea să sufere îngrozitor.

Servitoarea doamnei Douglas îl ţinea curat, îl pieptăna şi-l peria şi seara îl culca în pat, între cearceafuri curate, lui prea puţin plăcute. Trebuia să mănânce cu cuţit şi furculiţă, să se servească de şervet, farfurie şi pahar, să vorbească cuviincios, încât la urmă, îşi închipuia că orice spunea, era o prostie; oriîncotro se întorcea, se izbea numai de îngrădirile solide ale civilizaţiei şi se simţea încătuşat.

Timp de trei săptămâni el înfruntă cu mult curaj aceste necazuri, până când într-o bună zi, dispăru. Patruzeci şi opt de ore, văduva adânc mâhnită îl căută pretutindeni. Mişcaţi de această nenorocire, cetăţenii porniră în căutarea trupului său. A treia zi dimineaţa, Tom pomi frumos să scotocească printre nişte lăzi vechi dindărătul abatorului părăsit şi într-una din ele, dădu peste cel dispărut. Huck dormise acolo. Tocmai terminase de mâncat resturi de alimente şterpelite şi acum stătea întins, fumându-şi în tihnă pipa. Era nespălat, nepieptănat şi îmbrăcat în aceleaşi zdrenţe vechi, care-l făceau atât de fericitl în pitorescul lor, pe vremea când era liber. Tom îl smulse din culcuşul său, îi spuse câtă supărare pricinuise şi-l zori să meargă acasă. Huck se posomori şi zise:

— Nu-mi vorbi despre asta, Tom. Am încercat şi nu merge; nu merge, Tom! Nu-i pentru mine. Eu nu-s obişnuit cu felul acesta de trai. Văduva e bună cu mine şi prietenoasă, dar eu nu-i pot sta în cale. Ea mă face să mă spăl; să mă scol în fiecare dimineaţă la aceeaşi oră; mă sileşte să mă spăl, pe urmă, mă piaptănă de-mi scapără ochii. Am rugat-o să mă lase să dorm în şopron şi nu m-a lăsat. M-a vârât în nişte straie frumoase cu care-mi era frică să mă aşez unde-mi plăcea şi ce-i mai rău, nu puteam să alunec în jos pe chepengurile pivniţei. M-au dus la biserică şi năduşeala curgea de pe mine, gârlă! Nu puteam să prind nici măcar o muscă sau să chiui ca ăla, cântăreţul. Trebuia să umblu încălţat toată duminica. Dimineaţa, văduva se scula când suna clopoţelul, mânca tot când suna clopoţelul, iar seara se

culca îndată după vecernie. Regularitatea asta strictă mă îngrozea.

— Bine, Huck, dar aşa face toată lumea!

— Tom, eu nu fac nici o deosebire. Dar nu sunt toată lumea şi îngrădirea asta nu-mi place. Apoi prea îmi cădea uşor mâncarea în gură. Eram obişnuit să umblu, să mă lupt pentru o bucăţică de pâine.

Acum, trebuia să-i cer voie să merg la pescuit, la scăldat, în sfârşit, n-aveam voie să fac nimic. Dar, trebuia să vorbesc frumos şi eu nu mă pricep la vorbe meşteşugite. În fiecare dimineaţă mă suiam în pod, ca să pot înjura în voie, altfel muream, dacă nu-i simţeam gustul în gură. Văduva nu m-ar fi lăsat în ruptul capului să fumez. Unde mai pui, că mă învăţa că-i necuviincios să înjuri, să căşti, să te întinzi şi să te scarpini, când vorbeşti cu cineva. Apoi, mâhnit peste măsură, adăugă: Peste puţin timp începe şcoala şi dânsa vroia să mă dea la învăţătură. Eu nu o pot suferi. Ascultă, Tom, pentru mine bogăţia nu-i cine ştie ce scofală! Mie mi-a făcut numai necazuri, de-mi venea să mor. Mie îmi plac zdrenţele astea şi culcuşul meu e în lada asta, pe care n-o dau nici pentru cel mai frumos pat din lume. Dacă nu găseam banii aceia, n-aş fi ştiut niciodată ce e suferinţa. De aceea, ia tu şi partea mea şi eu nu-ţi cer decât, să-mi dai, din când în când, câţiva gologani. Nu-mi trebuie multă vreme, fiindcă mai târziu o să câştig şi eu atât cât îmi trebuie. Şi acum du-te şi roag-o pe văduva Douglas să mă ierte.

— Huck, tu ştii că eu nu pot face asta. Nu-i cinstit şi de altmineri, dacă ai încerca traiul acesta un timp mai lung, te asigur că o să înceapă să-ţi placă.

— Să-mi placă? Da, ca şi când mi-ai spune să stau un timp mai lung pe o plită încinsă. Nu, Tom. Eu nu vreau să fiu bogat şi nu vreau să stau în case dichisite. Mie-mi place pădurea, fluviul şi şoproanele şi n-am să mă despart de ele. Măi! Par-că era un făcut! Tocmai când aveam pistoalele noastre, peştera noastră şi ne hotărâsem să devenim

haiduci, a venit bogăţia asta-scârboasă şi ne-a stricat toate planurile.

Tom interveni la momentul potrivit:

— Stai, să-ţi spun Huck. Bogăţia nu mă poate împiedica să devin haiduc!

— Nu zău, Tom! Vorbeşti serios?

— Şi chiar foarte serios. Dar pe tine, Huck nu te pute. M primi în bandă, fiindcă nu eşti un om respectabil.

Bucuria lui Huck se potoli îndată:

— Nu mă poţi primi în bandă? Dar să mă fac pirat, mă laşi?

— Da, dar asta-i altceva. Un bandit este mult mai cult, decât un pirat. Sunt ţări, unde bandiţii fac parte din societatea cea mai înaltă, sunt de viţă nobilă şi prinţi.

— Tom, tu ai fost întotdeauna cel mai bun prieten al meu. Vrei acum să te lepezi de mine? Nu-i aşa, că nu vrei? Spune Tom, că n-ai să faci una ca asta.

— Huck, eu n-aş face asta şi nici nu vreau s-o fac. Dar ce o să spună lumea? Are să strâmbe din nas: Uf! O să fie din cauza ta, Huck! Spune şi tu! Ţie ţi-ar conveni?

Huck rămase tăcut, cufundat într-o luptă cu sine. În banda lui Tom Sawyer? O adunătură de mojici. Şi în cele din urmă, zise:

— Ei bine! Am să mă înapoiez la doamna Douglas pentru o lună, două, şi dacă-mi făgăduieşti că mă primeşti în bandă, voi căuta să fac aşa cum vrea dânsa.

— Bravo, Huck, aşa-mi placi! Vino, băiete, şi am s-o rog pe văduvă să te mai lase niţeluşi şi de capul tău.

— Vrei Tom, acum? Ah, ce bine-mi pare!

— Eu nu vreau decât să-mi îngăduie să fumez, să umblu haihui şi să dorm unde-mi place. Când zici, c-ai să-ncepi cu haiducia?

— Chiar de astăzi? La noapte adunăm băieţii şi facem iniţierea.

— Ce facem?

— Iniţierea!

— Asta ce mai e?

— Faci jurământ de credinţă şi solidaritate, să nu divulgi secretele bandei, chiar dacă ai fi rupt în bucăţi şi să omori pe oricine s-ar atinge de vreun membru al bandei.

— E minunat, Tom! Cât se poate de minunat.

— Mie-mi spui? Şi jurământul se depune la miezul nopţii într-un loc singuratic, de fapt într-o casă cu stafii, dar la noi toate au fost răvăşite.

— Dar tot e bine, Tom, c-o facem la miezul nopţii!

Nici nu se poate altfel, şi trebuie să juri cu mâna pe un sicriu şi să semnezi cu sângele tău propriu.

— Vai, ce plăcut trebuie să fie! Eu zic, că-i de o mie de ori mai bine, decât pirateria. Şi când voi deveni un bandit temut, de care o să vorbească lumea toată, cred că n-o să-şi mai încapă în piele de mândrie, că ea a făcut om din mine!

Încheierea.

Această istorisire fiind exclusiv povestea copilăriei unui băieţaş, ea trebuie să se oprească aici, altfel riscă să devină romanul unui om matur. Când cineva scrie un roman despre un adult, el ştie exact unde să sfârşească, vorba aceea: la însurătoare; ori când scrie despre un băieţaş, trebuie să termine acolo, unde crede că e mai nimerit.

Cele mai multe personaje din cartea aceasta sunt încă în viaţă prosperă şi sunt fericiţi.

Poate că într-o zi unul mai tânăr dintre ei, va găsi că merită să reia firul povestirii, spre a arăta ce fel de oameni deveniseră. Iată de ce cred, că-i mai cuminte să nu dau în vileag nici un amănunt din viaţa lor actuală.

SFÂRŞIT